

**Уважаеми пътници,
Добре дошли на борда на *България Ер*!**

Светът е книга, и онези, които не пътуват, са чели само първата му страница, казва Св. Августин. Има ли по-подходящо време да си припомниме подобни мисли от февруари, най-ощетения месец от годината?

Декември си има своите коледни празници, януари - зимната ваканция, март - усещането за настъпваща пролет, което ни помага да понесем и най-потискащото време. Февруари си няма нищичко - просто още 28 дни от дългата, тежестна зима.

Но пък има един наистина безотказен начин те да минат неусетно - посветете ги на пътуване. Изберете дестинацията, вземете билетите, планирайте и предвкушайте какво ще видите и опитате. Уверявам ви, че дори и най-краткото пътешествие - просто един уикенд някъде

- е достатъчно, за да придобие смисъл на дните ви.

Няма значение дали ще изберете романтиката на Париж и Свети Валентин, или пък някое затънтено село, където да се насладите на Трифон Зарезан, очарователния български празник на виното. В тази дебела, пъстра книга, каквато е светът, няма скучни страници.

Желяя ви приятен полет!

*Янко Георгиев,
Изпълнителен директор*

**Dear Passengers,
Welcome aboard *Bulgaria Air*!**

As St. Augustine said, the world is a book and those who do not travel have only read its first pages. Is there a time more appropriate to remind ourselves of such a thought than in the middle of February, the most deprived month of the year?

December has its Christmas holidays, January – winter vacation, March – the sense of the coming spring, which helps us bear even the most unbearable weather. However February has nothing – just another 28 days of long and oppressive winter.

But there is a good way to pass these days – dedicate them to travelling. Choose the destination, buy the tickets, and plan and begin to imagine what you will see and experience. I can assure you that even the shortest trip – just a weekend somewhere - is enough to bring a sense of purpose to your days.

It doesn't matter whether you choose the romanticism of Paris and Saint Valentine, or some desolate village to celebrate "Trifon Zarezan," the charming Bulgarian wine holiday. In this thick, colorful book that is the world, there are no boring pages.

I wish you a pleasant flight!

*Yanko Georgiev
CEO*

ДИРЕКТНИТЕ ПОЛЕТИ ДО И ОТ УКРАЙНА СА
ФАКТ!

ОТ 02.02.2018

DIRECT FLIGHTS FROM AND TO UKRAINE.
ALREADY A FACT.

FROM 02.02.2018

Одеса

Odessa

OT FROM
€ 46 ✈

OT FROM
€ 92 ✈

Полети по разписание всеки петък и неделя.
Цените са крайна и включват 1 бр. ръчен багаж
до 10 кг и 1 бр. чекиран багаж до 23 кг

Prices are final and include 1 piece of hand baggage
up to 10 kg and 1 piece of checked-in baggage up to 23 kg!
Scheduled flights every Friday and Sunday.

FLY GOOD

FEEL GOOD

www.air.bg

**11 | BUSINESS
ECONOMY**

**31 | ANALYSIS
POLITICS**

**55 | SCIENCE
TECHNOLOGY**

**79 | TRAVEL
LIFESTYLE**

22 | Проблемът на България е работната ръка
Александър Александров, генерален директор на "Стомана Индъстри", прег Bulgaria ON AIR

34 | Бежанци от климата
Глобалното затопляне заплашва с невиджани досега вълни от мигранти

72 | Паметници на забравата
Една от най-внушителните средновековни църкви в България днес е кошара за овце

82 | Истината идва, когато настъпни абсолютната криза
Маестро Йордан Камджалов, директор на Genesis Orchestra, прег Bulgaria ON AIR

26 | Bulgaria's Workforce Is Its Major Problem

38 | Climate Migrants

74 | Monuments of Oblivion

86 | Truth Comes When You Hit Rock Bottom

12 | Числа и лица
Figures & Faces

32 | Калейдоскоп
Kaleydoscope

56 | Идва ли време за атомни двигатели?

80 | Афиш
Poster

14 | Добрата стара чакалня

40 | Втората зелена вълна

58 | Is the Time For Nuclear Powered Engines Coming?

90 | На крилете на любовта
On the Wings Of Love

16 | The Good Old Waiting-Room

43 | The Second Green Wave

62 | Да прекрачиш границите

100 | В куфара на Рено Пирел
In The Suitcase of Renaud Pirel

46 | Нега и гвата протеста

70 | Pushing The Brief

48 | Neda And the Two Protest

68 | В омагьосания кръг Into the Vicious Circle

102 | 10-те мощни тенденции на годината

50 | Силата на едно име

76 | Всеки би могъл да се сету

52 | The Power of a Name

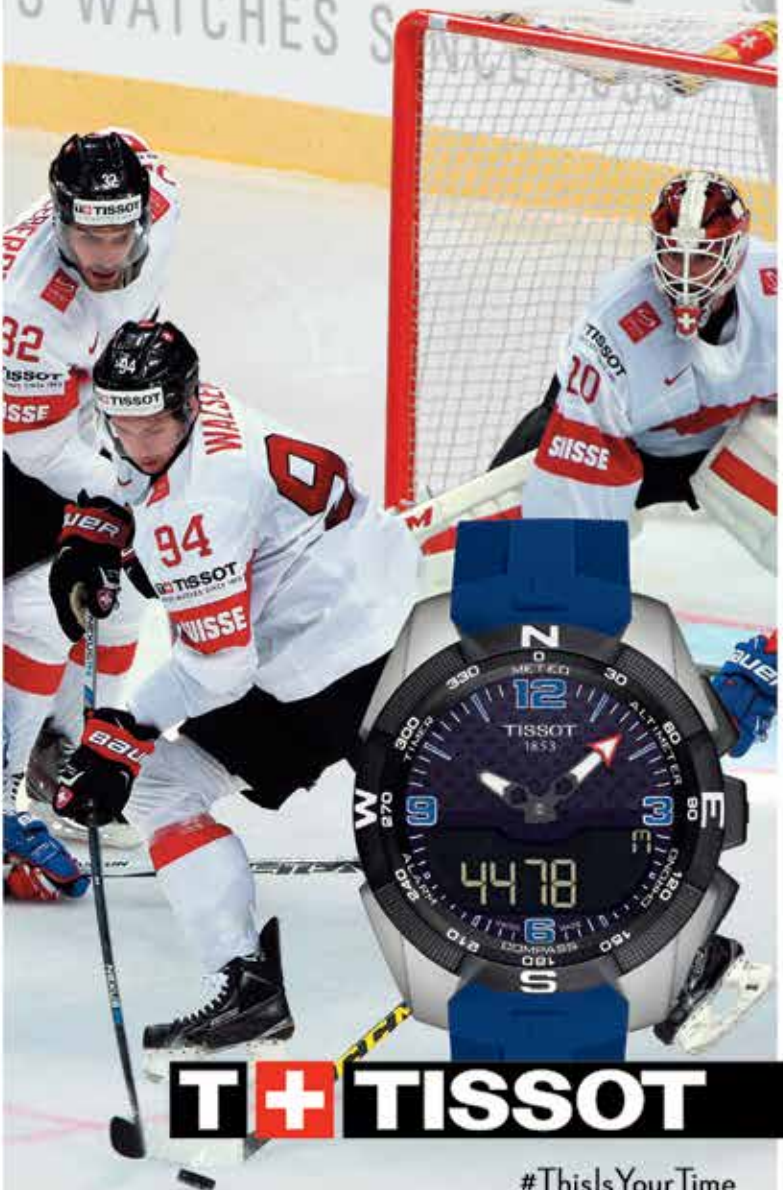
78 | Anyone Could Think of It

104 | The 10 Fashion Trends of the Year

2018
ICE HOCKEY
WORLD
CHAMPIONSHIP
DENMARK
 Copenhagen - Herning

TISSOT
 S WATCHES S

T+ TISSOT

#ThisIsYourTime

TISSOT T-TOUCH EXPERT SOLAR
ICE HOCKEY SPECIAL EDITION.
 POWERED BY SOLAR ENERGY WITH 20
 TACTILE FUNCTIONS INCLUDING ALTIMETER
 WEATHER FORECAST AND COMPASS.

TISSOTWATCHES.COM
 TISSOT. INNOVATORS BY TRADITION

JULIANY

София: Новооткрит магазин – The Mall Sofia Ring Mall,
 MEGA MALL SOFIA, PARADISE CENTER, SERDIKA CENTER,
 MALL OF SOFIA, ул. Г. С. Раковски 70, бул. Ген Скобелев 53,
 ул. Граф Игнатиев 1. Пловдив: MALL PLOVDIV, MALL MARKOVO TERE.
 WWW.JULIANY.COM

Bulgaria Air
 National Carrier www.air.bg

THE INFLIGHT MAGAZINE

БОРДНОТО СПИСАНИЕ НА БЪЛГАРИЯ ЕР ИМА СРЕДНА МЕСЕЧНА АУДИТОРИЯ
 ОТ НАД 100 000 ДУШИ, ИЛИ НАД МИЛИОН ЧИТАТЕЛИ ГОДИШНО

THE INFLIGHT MAGAZINE ENJOYS AN AVERAGE MONTHLY AUDIENCE
 OF MORE THAN 100,000 PEOPLE, OR OVER A MILLION READERS PER YEAR

ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Константин Томов
 ktomov@bulgariaonair.bg

РЕДАКТОР
Кристина Нугохосян
 cnigohosian@bulgariaonair.bg

ПРЕВОДАЧИ
Албена Манафска
 "Pаgukc"

АВТОРИ
Бойко Василев
Валери Ценков
Ивайло Петров
Иванина Манчева
Калин Ангелов
Маргарита Спасова
Николай Кръстев
Олег Попов

ДИЗАЙН
BRAND NEW

ИЗДАТЕЛ
ИНВЕСТОР МЕДИА ГРУП

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
Виктория Мумкова

ТЪРГОВСКИ ДИРЕКТОР
Леа Бакалова
 lbakalova@bulgariaonair.bg

РЕДАКЦИОНЕН АДРЕС
 1540 София, бул. Брлоксел 1
 office@bulgariaonair.bg
 тел.: 02 448 40 70
 www.bgonair.bg

БАНКОВА СМЕТКА

EDITOR-IN-CHIEF
Konstantin Tomov
 ktomov@bulgariaonair.bg

EDITOR
Cristina Nigohosian
 cnigohosian@bulgariaonair.bg

TRANSLATORS
Albena Manafska
 "Radix"

CONTRIBUTORS
Boyko Vasilev
Valeri Tsenkov
Ivaylo Petrov
Ivanina Mancheva
Kalin Angelov
Margarita Spasova
Nikolay Krastev
Oleg Popov

DESIGN
BRAND NEW

PUBLISHER
INVESTOR MEDIA GROUP

CEO
Victoria Mitkova

MARKETING DIRECTOR
Lea Bakalova
 lbakalova@bulgariaonair.bg

EDITORIAL ADDRESS
 1540 Sofia, 1 Brussels Blvd.
 office@bulgariaonair.bg
 phone: (+359) 2 448 40 70
 www.bgonair.bg

BANK ACCOUNT

ISSN 1314-2216

IBAN: BG57 CECB 9790 1019 1023 03
 BIC: CECBGGSF
 Банка „ЦКБ“ АД – клон Варна

По смисъла на Закона за изменение и допълнение на Закона за задължителното депозитарие на печатни и други произведения обн.в ДВ, бр.87 от 05.11.2010г., мажоритарният собственик на дружеството издател на списание „Bulgaria air THE INFLIGHT MAGAZINE“ и списание „GO ON AIR“ е „Холдинг Варна АД с ЕИК 103249584. „Холдинг Варна“ АД е публично дружество по Закона за публичното предлагане на ценни книжа и е под надзора на Комисията за финансов надзор.

Радостта
от шофирането

ЗАБРАВЕТЕ ПРОГНОЗАТА.

BMW X3 xDRIVE.

за **957** ЛЕВА/МЕСЕЦ С ДДС.

Още завладяващи оферти от М Кар Варна на www.bmw-mcarvarna.bg

Офертата е калкулирана за BMW X3 xDrive20d с допълнително оборудване за период от 60 месеца с лихва 1,99%, при първоначална вноска 25% и остатъчна стойност 20%. BMW Financial Services се предлага в България от Уникредит Лизинг ЕАД. Офертата е за бизнес клиенти и е валидна към датата на публикация. Моделът на снимката е илюстративен.

Среден разход на гориво – 5,0 л/100 км; CO2 емисии – 132 г/км.

М Кар Варна

9023 Варна

бул. Вл. Варненчик 320

тел.: +359 52 739 860

e-mail: sales@bmw-mcarvarna.bg

Viva!

CASINO

AT

SOFIA HOTEL BALKAN
THE LUXURY COLLECTION

BLACKJACK
AMERICAN ROULETTE
RUSSIAN POKER
CARIBBEAN POKER
TEXAS POKER
NOVO POKER
NEWEST SLOT MACHINES

OPEN 24/7 FREE ENTRANCE & BAR

SOFIA HOTEL BALKAN
5, Sveta Nedelja Square 1000 Sofia Bulgaria
+359 (2) 981 5747; info@groupviva.com
www.vivacasino.biz

CONTRIBUTORS АВТОРИ

ОЛЕГ ПОПОВ е част от медийна група "Инвестор" от 2016. Той е сред най-именните български фотографи, минал през всички етапи от професията - от асистент, до прес фотограф за БТА, за Reuters, където работи 21 години (включително като ръководител за Балканите). Има богат опит от някои от най-опасните точки по света, включително размириците в Чечня през 1995, събитията в Близкия изток, Втория преврат в Москва, Световната купа по футбол в САЩ през 1994.

OLEG POPOV has been part of the Investor Media Group team since 2016. He's one of Bulgaria's most prominent press photographers; he's gone through all the stages of the job – from assistant, to press photographer at the Bulgarian News Agency, Reuters, where he worked for 21 years (finally as head of the press photographers for the Balkans), to the 'Presa' and 'Trud' newspapers.

He has extensive experience in covering events in the most dangerous points in the world, including the unrest in Chechnya in 1995, the events in the Middle East, the second coup in Moscow, the 1994 FIFA World Cup in the USA.

ИВАНИНА МАНЧЕВА е сред водещите икономически журналисти в България. Работила е в dir.bg, списание "Тема", вестник "Банкер", Bulgarian Business Weekly, bloombergtv.bg.

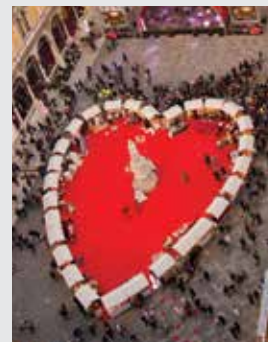
IVANINA MANCHEVA is one of the leading economic journalists in Bulgaria. She has worked at dir.bg, Tema magazine, Banker weekly, has been editor-in-chief of Bulgarian Business Weekly, and of the bloombergtv.bg website.

СПЕЦИАЛНИ ЦЕНИ ЗА СВЕТИ ВАЛЕНТИН SPECIAL PRICES FOR ST. VALENTINE'S DAY

До 9 февруари всеки, закупил двупосочен самолетен билет по дестинациите на "България Ер", може да вземе втори билет с до 40% отстъпка. Това е специалната изненада на националния превозвач за влюбените. За повече информация се свържете с Центъра за обслужване на клиенти (+359 24020400) или проверете на www.air.bg.

Until February 9, anyone who has bought a return ticket for a Bulgaria Air destination can buy a second ticket at an up to 40% discount. This is the national carrier's special surprise for St. Valentine's Day.

For more information, please contact the Customer Service Centre (+359 24020400) or visit www.air.bg.

ЛЕТЕТЕ С "БЪЛГАРИЯ ЕР" ДО ОДЕСА FLY BULGARIA AIR TO ODESSA

От 2 февруари националният авиопревозвач България Ер стартира първата въздушна линия между София и Одеса. За по-малко от 2 часа всеки ще може да пътува до и от украинския град на цени, съпоставими с тези на автобусните билети по този маршрут.

Еднопосочните билети са на цена от 46 евро, а двупосочните - от 92 евро. Полетите ще се изпълняват два пъти седмично – всеки петък и неделя, в удобни вечерни часове.

Стартът на новата редовна въздушна линия беше обявен в края на 2017 със специален полет, който превози до Одеса правителствената делегация, начело с вицепремиера Валери Симеонов.

On February 2, the national carrier Bulgaria Air started operating the first air route between Sofia and Odessa. In less than two hours, you will be able to travel to and from the Ukrainian city at prices comparable to coach tickets on this route.

One-way tickets start at 46 euros, return tickets from 92 euros. Flights will be operated twice a week – on Fridays and Sundays, at convenient evening hours.

The start of the new regular air route was announced at the end of 2017 with a special flight to Odessa, which carried a government delegation led by Deputy Prime Minister Valeri Simeonov.

INTRODUCING BEOVISION ECLIPSE

Welcome home. To a place where technology doesn't steal your attention but earns it for all the right reasons. Combining the power of OLED 4K images with the world's best TV sound system, the new BeoVision Eclipse is redefining the TV experience. Available in 55 and 65 inches.

PRESS PAUSE AND PLAY

beostores.bg

BEOVISION ECLIPSE

BANG & OLUFSEN
LIKE NO ONE ELSE

14 | **ДОБРАТА СТАРА
ЧАКАЛНЯ**

THE GOOD OLD WAITING-ROOM

12 | **ЧИСЛА И ЛИЦА**
FIGURES & FACES

22 | **ИНТЕРВЮ: АЛЕКСАНДЪР АЛЕКСАНДРОВ**
INTERVIEW: ALEXANDER ALEXANDROV

ЧИСЛА И ЛИЦА FIGURES & FACES

351 878 895

лева са годишните приходи от проадени винетки за движение по българските пътища през 2017 година. Това е увеличение с 25 млн. лева спрямо 2016. От тях 249 млн. лева са събрани от леки автомобили, а 103 милиона - от товарни, които по план от следващата година вместо винетки ще плащат магистрални такси чрез изграждащата се toll-система.

EN

leva are the annual revenues from the sale of vignettes for driving on Bulgarian roads in 2017, an increase of 25 million leva compared to 2016. Of these, 249 million leva were collected from passenger cars and 103 million from heavy vehicles. As of next year, however, instead of vignettes, freight carriers will pay motorway tolls in the planned toll-system. ■

5%

от българите ползват онлайн банкиране - най-ниският показател в целия Европейски съюз, ако се съди по последните данни на Eurostat. Все пак има напредък в сравнение с 2007, когато делът на ползващите електронно банкиране е бил едва 2%. В съседна Гърция обаче потребителите на такива услуги са нараснали от 4% през 2007 до 25% през миналата година.

EN

of Bulgarians use online banking - the lowest figure in the whole European Union, judging by the latest Eurostat data. Still, some progress has been made compared to 2007 when the share of e-banking users was a mere 2%. In neighbouring Greece, however, the users of such services have risen from 4% in 2007 to 25% last year. ■

49

млн. лева допълнителни средства отпусна правителството за дейности, свързани с "обезпечаване на българското председателство на Съвета на Европейския съюз". България е начело на общоевропейския орган до юни тази година. С новия бюджетен транш общата цена на председателството доближава 200 милиона лева.

EN

million leva additional funds have been allocated by the government for activities to "cover the costs of the Bulgarian Presidency of the Council of the European Union" which ends in June this year. The new budget tranche brings the total cost of the Presidency close to 200 million leva. ■

40.31

евро е цената на основния туристически пакет в Слънчев бряг, което прави българския курорт най-добрата дестинация като съотношение цена-качество според тазгодишното британско изследване Post Office Travel Money. Пакетът включва вечеря за двама, различни напитки, слънцезащитен крем и репелент против насекоми. Малко изненадващо втората най-добра като цени дестинация е японската столица Токио, пред Алгарве (Португалия). Най-скъпи са Хої Ан (Виетнам) и Бали (Индонезия).

EN

euro is the price of the basic tourist package at Sunny Beach, making the Bulgarian resort the best destination in terms of price-quality ratio, according to this year's Post Office Travel Money report. The package includes dinner for two, various drinks, sunscreen and insect repellent. Somewhat surprisingly, the second best destination in terms of price is the Japanese capital Tokyo, ahead of Algarve (Portugal). The most expensive destinations are Hoi An (Vietnam) and Bali (Indonesia). ■

ДОБРАТА СТАРА ЧАКАЛНЯ

България има да извърви още много път до приемането на еврото - и това всъщност е хубаво

Текст ИВАНИНА МАНЧЕВА / Фотография ОЛЕГ ПОПОВ, SHUTTERSTOCK

България изпълнява всички критерии за членство в еврозоната. Тази оценка може да се чуе често в началото на годината в София, след като финансовият министър Владислав Горанов (донякъде неочаквано) определи юни 2018 като целева дата за кандидатстване във Валутния механизъм II. Всъщност страната тепърва трябва да доказва, че е готова да замени лева с евро.

УЧАСТИЕТО В МЕХАНИЗМА, известен още като ERM II, предхожда приемането в еврозоната. Той цели да тества устойчивостта на икономиката при фиксиране на допустимите отклонения на курса ѝ спрямо еврото. Въпреки че курсът на лева е фиксиран повече от 20 години, позицията на ЕЦБ бе, че валутните бордове не са заместител на участието в ERM II. След одобряването на молбата за ERM II следват поне две години, през които ще се следи дали страната изпълнява устойчиво критериите за конвергенция.

ТОВА СА ДОБРЕ ИЗВЕСТНИТЕ Маастрихтски критерии, с чието покриване Министерство на финансите се похвали още през 2012. ЕЦБ и Европейската комисия правят преглед за изпълнението им на всеки две години, като ключовата дума тук е „устойчиво“. Не е достатъчно към определен момент инфлацията да е под референтната стойност, тя трябва да е била ниска поне през предходните оценки 12 месеца и да няма фактори, които смущават прогнозата занапред.

Последната оценка на ЕЦБ и ЕК е от 2016 и се отнасяше за показатели от 2015. Тогава България изпълняваше четирите числови критерия и не изпълняваше (формално) изискването за стабилен валутен курс, демонстриран по време на престоя в ERM II.

МААСТРИХТСКИТЕ КРИТЕРИИ се отнасят до ценова стабилност, устойчива фискална позиция (бюджетен дефицит до 3% от БВП и дълг под 60% от БВП) и ниски дългосрочни лихвени проценти. Последното означава доходността на

10.5-годишните държавни облигации да не надвишава с повече от 2 процентни пункта доходността в трите страни с най-ниска инфлация. Същите три страни задават базата за изчисляване на референтната стойност на инфлацията, като допустимото отклонение тук е 1.5 процента. Към 30 декември 2017 и четирите критерия са изпълнени.

КЪМ ДАТАТА НА ИЗГОТВЯНЕ НА СЛЕДВАЩАТА ОЦЕНКА обаче (май 2018) може да възникне напрежение около критерия за инфлация. Цените отбелязват видимо покачване през последните месеци, тласкани от ръста на доходите, световната конюнктура и регулативни фактори. Все пак рискът не е голям, отчасти защото показателят, който се взема предвид за оценката (средногодишна хармонизирана инфлация) е чувствително по-нисък от този, с който обичайно мерим посъпването.

Така или иначе, Маастрихтските критерии не са условие за приемането в ERM II, а за еврозоната. Включването на лева в ERM II, което до голяма степен ще зависи от ЕЦБ, е свързано с цялостна оценка на макроикономическите рискове. В нея натежават много повече фактори, в това число индикаторите за макроикономически дисбаланси. Често подобни критерии се наричат неофициални. Всъщност част от тях съществуват в официални документи, като например намерението на ЕЦБ да оцени „результатите от интеграцията на пазарите, състоянието и развитието на салдата по текущите плащания и проучването на развитието на разходите за труд за единица продукция и групи ценови индекси“. Идеята е да се тества доколко конкурентоспособна е икономиката и дали тя се развива в синхрон с европейската.

КЛЮКОВИЯТ ВЪПРОС Е В Т. НАР. реална конвергенция – нивото на доходите в България спрямо средното ниво в ЕС. Това е и най-тежкия критерий. За две години, колкото е минималният срок на престоя в ERM II, е възможно да се постигне балансиран бюджет и дори да се вкара инфлацията в рамки, но е доста по-трудно да се догонят доходите в ЕС. ►

The Good Old Waiting-Room

Bulgaria has still a long way to go until it adopts the euro - and that is a good thing

By IVANINA MANCHEVA / Photography OLEG POPOV, SHUTTERSTOCK

Bulgaria meets all criteria that it is required to in order to be accepted as a member of the euro zone. This is an opinion that can be heard often in Sofia early this year, as the Minister of Finance, Vladislav Goranov (somewhat unexpectedly) set June 2018 as a target date for Bulgaria's application for the Currency Mechanism II. In fact, the country is still to prove that it is ready to replace the lev with the euro.

INVOLVEMENT IN THE MECHANISM known as ERM II comes before a country's acceptance in the euro zone. It aims at testing the sustainability of the economy when admissible deviations of its currency's rate towards

the euro are fixed.

Although the exchange rate of the Bulgarian lev has been fixed for more than 20 years now, the European Central Bank (ECB) claimed that currency boards do not replace countries' involvement in ERM II. Once the application for ERM II is approved, the country will be monitored for at least two years about whether it is meeting sustainably the convergence criteria.

THESE ARE THE WELL-KNOWN Maastricht criteria which the Ministry of Finance boasted of having met back in 2012. The ECB and the European Commission review how they are being performed every two years, with

“sustainable” being the key word here. It is not sufficient for the inflation to be below the reference level at a certain moment, it should have been low at least for the 12 months preceding the assessment; also, there should be no factors that might disturb the forecast for the future. The latest assessment the ECB and EC made was in 2016 and it covered indicators reported for 2015. At the time, Bulgaria was meeting the four numerical criteria and was failing to meet (formally) the requirement for a stable exchange rate demonstrated during the stay in the ERM II.

THE MAASTRICHT CRITERIA refer to price stability, sustainable fiscal position (a budget deficit of up to 3% of GDP and a debt lower than 60% of GDP) and low long-term interest rates. The latter means that the yield on 10.5-year government bonds should not exceed by more than 2 percentage points the yield in the three countries that have the lowest inflation. The same three countries also set the base on which the inflation reference level is calculated, with a deviation of 1.5% allowed. As of December 30, 2017 all the four criteria were met.

BY THE DATE OF THE NEXT ASSESSMENT, however (May 2018) tension may arise because of the inflation criteria. Prices have been rising obviously in the past months, pushed by the growth of income, the world market situation, and some regulatory factors. Still, the risk is not so big partly because the indicator considered for the assessment (an average annual harmonized inflation) is considerably lower than the one we usually use to assess inflation.

Anyway, the Maastricht criteria are not a condition for acceptance in the ERM II but in the euro zone. Whether the lev will be included in the ERM II, which will depend on the ECB to a great extent, is related to a complex assessment of the macroeconomic risks. It depends on many more factors, including the indicators for macroeconomic imbalances. Often such criteria are called unofficial. Actually, some of them exist in official documents, for example ECB's intention to assess “the results from the integration of the markets, the state and the development of the current payments balances, and the development of the labour costs per unit of production, as well as other price indices”. The idea behind is to test how competitive the economy is and whether or not it is developing in harmony with the European one.

THE KEY ISSUE LIES in the so called real convergence - the level of incomes in Bulgaria as compared to the average level in the EU. This is the most difficult criteria. In the course of two years, which is the minimum term for a country to stay in the ERM II, it is possible for Bulgaria to achieve a balanced budget and even put its inflation within the limits, but it is much harder for the country to catch up with the incomes in the EU.

What Goranov told Reuters and what he said in previous statements makes it clear that the main obstacle in front of a possible approval of the application for the ERM II is the low level of incomes in Bulgaria, measured through the GDP per capita. According to Goranov, it is required to reach 70% of the standard of living in the EU. Figures for 2016 show that it was 49% of the EU-28 average one (in terms of purchasing power parity). For the past two years for which reports exist (a period equal to the minimum stay in ERM II) a mere 2% of the lagging behind have been compensated; for the entire period since the country joined the EU the compensation is 9%.

WHY IS THIS IMPORTANT? The process of gaining on income is usually accompanied by a pressure on prices, so the bigger the lagging behind, the higher the risk for the price stability. Low income makes it more difficult to overcome a crisis. What is more, during the debates on social dumping we saw that the single market and the free movement of people started to create problems when there are significant differences among the countries. The argument that Bulgaria is a small country and it won't impose a risk for the euro zone is not sufficient.

No country has entered the ERM II and the euro zone with income so lagging behind in the past. Latvia (the poorest country in the currency block)

was accepted with about 50% lagging, however back then there was enthusiasm and excitement for enlargement of the euro zone. The Baltic state remained in the ERM II for nearly 10 years.

APART FROM THESE ISSUES, there are also political reasons, because when a currency is accepted in the ERM II, the issue enters the agenda of the European governments. Bulgaria may stay in the mechanism for more than two years, but that will mean permanent monitoring and resolutions of highest level (higher than the reports on the judicial system). And we can read in documents of the ECB that apart from criteria for nominal and real convergence there are also criteria related to the institutions.

Therefore, it should be noted that according to the strategic documents prepared for the European Council on December 15, 2017, the EC is already considering the integration into the Banking Union among the preliminary conditions for entrance in the euro zone. The Bulgarian National Bank has been hesitating for a long time whether to start negotiations with the ECB for that membership which would mean, among other things, that the ECB would be directly supervising Bulgaria's three largest banks. But now the banking union is in the centre of attention when it comes to reforms in the euro zone and it will be difficult to avoid the issue. The consequences for Bulgaria are still to be seen.

THE FACT THAT BULGARIA has still a long way to go until it enters the euro zone may also be considered good news. The application for membership means that the authorities must eliminate the barriers in front of the euro zone. This is in favour of the people. The benefits from the euro zone membership are not measured with the direct effects (for example, reduction of the credit interest rates by 1.5%), but with the fact that it might force the politicians to stop imitating reforms. If they want to achieve integration with the euro zone, they must seek solutions that will speed up the gaining on income and remove the risks from the financial system. ■

Since 1979

Since 2016

Beratungs- & Orga-Control AG

Nordstrasse 1
CH-6302 Zug
boc@boczug.com

Blvd. Totleben, 53-55
BG-1606 Sofia
www.boczug.com

Our Services

- Setting up companies and fiduciary services
- Private Banking and exchange transactions network
- Moving to Switzerland
- Gold transactions
- Tax and auditing
- Representation / assignments abroad
- International Trade Platform

► От гумите на Горанов пред Reuters, а и от предишни негови изявления, става ясно, че основната пречка пред евентуално одобряване на молбата за ERM II е ниското ниво на доходи в България, измерено чрез БВП на глава от населението. Горанов твърди, че има изискване то да достигне 70% от жизнения стандарт в ЕС. По данни за 2016 то е 49% от средното за ЕС-28 (по паритет на покупателна способност). През последните две години, за които има данни (или за период, равен на минималния престой в ERM II) са съкратени едва 2 процента от изоставането, а за целия период от влизането в ЕС – 9 процента.

ЗАЩО ТОВА Е ВАЖНО? Процесът на догонване на доходи по правило се съпровожда и от ценови натиск, затова колкото по-голямо е изоставането, по-голям е рискът за ценовата стабилност. Ниските доходи правят по-трудно справянето с кризи. Освен това покрай дебатите за социалния гъмпинг видяхме, че единният пазар и свободното движение на хора започват да създават проблеми при големи разлики между страните. Аргументът, че България е малка страна и няма да създаде риск за еврозо-

ната, не е гостатъчен.

Досега нито една страна не е влизала в ERM II и еврозоната при толкова голямо изоставане на доходите. Латвия (най-бедната страна във валутния блок) е приета при ниво от около 50%, но в онези години имаше ентузиазъм и по-силни настроения за разширяване на еврозоната. Балтийската страна престоя в ERM II почти 10 години.

ОСВЕН ТЕЗИ ВЪПРОСИ СТОЯТ И и политически съображения, тъй като приемането на една валута в ERM II вкарва въпроса в дневния ред на европейските правителства. България може да престои и повече от две години в механизма, но това ще означава постоянен мониторинг и решения на най-високо ниво (по-високо от докладите за съдебната система). А в документи на ЕЦБ може да се прочете, че освен критериите за номинална и реална конвергенция, съществуват и критерии, свързани с институциите.

В тази връзка, следва да се отбележи, че според стратегическите документи, подготвени за Европейския съвет на 15 декември 2017, Европейската комисия вече разглежда и присъединяването към Банко-

вия съюз като предварително условие за влизане в еврозоната. Дълго време БНБ се колебаеше да започне преговори с ЕЦБ за това членство, което наред с другите елементи на банковия съюз, би означавало ЕЦБ пряко да надзирава трите най-големи банки в България. Но сега банковият съюз е в центъра на вниманието на реформите в еврозоната и темата трудно ще се избегне. Последниците от това за България предстоят.

ФАКТЪТ, ЧЕ БЪЛГАРИЯ ИМА ДА ИЗВЪРВИ още дълъг път до еврозоната, може да се разглежда и като добра новина. Заявката за членство означава, че властите трябва да отстранят спънките пред еврозоната. Това е в интерес на хората.

Ползите от членството в еврозоната не се измерват толкова с директните ефекти (например, понижаване на лихвите по кредитите с 1.5 процента), а с това, че то може да накара политиците да изоставят имитации на реформи. Ако искат да се поздравят с присъединяване към еврозоната, те трябва да потърсят решения, които да ускорят догонването на доходите и да премахнат рисковете от финансовата система. ■

Дондуков&Корсаков апартамент е разположен в самия център на София на 200 м (5 мин.) пеша от Президентството, станция на метрото и главната пешеходна улица на столицата. Апартаментът се състои от хол, спалня, кухня и баня, които са оборудвани със съвременна битова техника. Голям телевизор с повече от 200 канала, безплатен високоскоростен интернет, както и

люксови мебели, изискани полилеи и огледала, красивата посуда ще направят престоя ви приятен и комфортен. Нашият персонал с удоволствие ще ви препоръча добри ресторанти и забележителности на столицата. Добре дошли в атмосферата на лукс, добър вкус и уважение към себе си!

Цена от 55 евро

Dondukov&Korsakov apartment is located in the very centre of Sofia, 200 m. (5 min.) walk away from the Presidency, a metro station and the main pedestrian-only street of the capital. The apartment consists of a living room, a bedroom, a kitchen and a bathroom, which are equipped with modern consumer equipment. A large television set with over 200 channels, free high-speed internet, as well as luxurious furniture, exquisite chandeliers and mirrors, the beautiful utensils will make your stay pleasant and comfortable. Our personnel will gladly recommend to you good restaurants and landmarks of the capital. Welcome to the atmosphere of luxury, good taste and self-respect!

Price from 55 EUR

За контакт / For contacts:
+359 897 8683 07, +359 894 3454 88
e-mail: realtypartnerltd@gmail.com
www.facebook.com/neofitapartment

ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ
НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО „ВИЕНА”!

WE INTRODUCE YOU
HER MAJESTY VIENNA!

Виена Vienna

OT FROM
€ 79

Цените са крайни и включват: 1 бр. ръчен багаж до 10 кг., кетъринг на борда, безплатен check-in. Чекиран багаж може да се закупи преди полет на летище или в офис на издателя на билета - цена на първо парче багаж до 23 кг - 20 евро за отсечка.

Prices are final and include: 1 piece of hand baggage up to 10 kg; free catering on board, free check-in. Checked in baggage could be purchased before flight at the airport. The price for checked-in baggage up to 23 kg is 20 EUR per direction.

Bulgaria Air
National Carrier www.air.bg

FLY GOOD

FEEL GOOD

www.air.bg

РЕКОРДЕН АПЕТИТ ЗА СЛИВАНИЯ В ЮГОИЗТОЧНА ЕВРОПА

DEALMAKING INTENTIONS REMAIN AT RECORD LEVELS

Лидерите на компаниите в Централна и Югоизточна Европа са оптимисти за пазара на сливания и придобивания през 2018, показва 17-ото поредно изследване Барометър на доверието в икономическата среда, проведено от EY. 56% от ръководителите активно ще търсят сключване на сделки през следващите 12 месеца. Нещо повече, 79% от тях очакват подобрене и на икономическия растеж в глобален план.

Нови възможности за растеж

Лидерите от региона търсят баланс между органичен растеж и растеж чрез придобивания. 22% от тях посочват като най-важна тема възможностите за растеж чрез сливания и придобивания, съвместни предприятия и съюзи. За 71% от анкетиранияте компании органичният растеж на техния бизнес остава най-важен фокус за 2018 (при 66% в световен мащаб). По отношение на неорганичния растеж инвеститорите виждат повече възможности в сливанията и придобиванията, отколкото в съвместните предприятия и съюзи.

Дигиталните технологии и предизвиканата от тях трансформация на бизнес моделите са сочени като основни предизвикателства от 27% от компаниите в региона. 26% сочат нарастващата конкуренция от страна на компании от други сектори.

Перспективи за сливания и придобивания

Намеренията за сключване на сделки остават на рекордно високи нива. 53% от мениджърите ще се стремят активно към сливания и придобивания през 2018. Основната им мотивация са фактори като увеличение на пазарния дял (32%), придобиване на иновации (23%) и разширяване на бизнеса към нови географски райони (21%).

Предпочитаните сектори

Когато говорим за най-привлекателните области за инвестиции, най-голям интерес за осъществяване на придобивания се наблюдава в сферата на телекомуникациите (80%), технологиите (70%) и биологическите науки (69%). От географска гледна точка, ръководителите от ЦЮИЕ са склонни да инвестират преди всичко в САЩ, следвани от Гърция, Турция, Чехия и Румъния.

97%

очакват подобрене на местната икономика
see the local economy as improving

97%

очакват стабилност и развитие на M&A пазара
see the M&A market as stable or improving

41%

планират придобивания
intend to pursue acquisitions

Executives from Central and Southeast Europe express optimism about the Mergers & Acquisitions market in the 17th edition of EY's Capital Confidence Barometer survey, as they adjust their expectations about local market growth. Despite the challenges of political and economic uncertainty in the EU, 56% of CSE companies indicate that they will actively pursue deals in the next 12 months. Moreover, 79% of them expect improving global economic growth.

New opportunities for growth

CSE companies are seeking a balance between organic and inorganic routes to grow. Identifying opportunities for growth – including M&A, Joint-Ventures and alliances – will be the most prominent topic for 22% of them. The survey finds that organic growth currently remains the primary focus for CSE executives (71% versus 66% globally). In terms of inorganic growth, investors (both in CSE and globally) see more value in M&As over JVs and alliances. Challenges to their core business, specifically the impact of digital technology and transformation to their business model (27%), and

increased competition from companies in other sectors (26%), are placing additional pressure on CSE companies.

M&A outlook

Dealmaking intentions remain at record levels. Fifty-three percent of top executives will actively pursue M&A in the next 12 months compared with the second-highest level of the intention that was in April 2015 (52%). Expectations toward deal market development within the next 12 months are balanced between improving (49%) and stable (48%).

Sector outlook

Technology is the most common sector in which our respondents saw the high convergence and blurring with their own. When talking about the top investment destination, the highest intention to pursue acquisitions seems to be in telecommunications (80%), technology (70%) and life sciences (69%). From a geographic point of view, CSE executives are willing to invest mainly in the US, followed by Greece, Turkey, the Czech Republic and Romania.

25 years
building a better
working world
in Bulgaria

EY

Building a better
working world

ПРОБЛЕМЪТ НА БЪЛГАРИЯ Е РАБОТНАТА РЪКА

Александър Александров, генерален директор на
"Стомана Индъстри", прег Bulgaria ON AIR

Текст КОНСТАНТИН ТОМОВ / Фотография ИВАЙЛО ПЕТРОВ

А-н Александров, вече осем години новият собственик на "Стомана" инвестира в модернизация и оптимизация на производствата. Какви са резултатите, и какво още предстои?

Този процес е постоянен, той няма край, постоянно е в развитие.

Това, което направиха собствениците през последните осем години, е наистина забележително. Резултатът вече е ясен: 2017 е първата година от десетилетие, в която "Стомана" е на печалба. Това вече променя коренно картината, и то е изцяло следствие на инвестициите, които споменахте.

Те промениха изцяло профила на продукцията ни. Над 70% от производството вече е за експорт, основно в Европейския съюз, както и една значителна част за нашия регион. Основен продукт в износа ни са така наречените кръгове, които са с висока добавена стойност и се ползват в автомобилната, в селскостопанската промишленост. Това вече води след себе си съвсем различни качествени показатели, различни пазари и различно отношение.

Кои са основните ви пазари, и къде виждате възможности за бъдещо развитие?

Франция, Германия, Белгия, Италия. Много сериозен износ имаме и към Румъния. Разбира се, също Турция като традиционен и съседски пазар, но там говорим предимно за листовата ламарина.

Докато строителният сектор в Китай бумтеше в периода 2000-2014, световното производство на стомана се удвои. Сега търсенето намалва, стигна се до свръхпроизводство, дори страни като Италия и Великобритания субсидират своя стоманодобивен сектор. Как се справяте в такава среда? Доколко глобалните тенденции се отразяват на

вашия бизнес?

О, световните тенденции засягат всеки производител на стомана. И докато говорим за инвестициите, които Sidenor и Viohalco направиха в "Стомана", е факт, че междувреме госта европейски компании затвориха. Дъмпингът, който китайските производители правеха, бе значителен и достатъчен да промени всеки един пазар. Включително и американския. Знаете, че Европейският съюз взе мерки, като наложи вносни мита. Това ще продължи и през следващите две-три години.

По-интересното е, че това свръхпроизводство на нискокачествена стомана в Китай в момента навлиза в един процес на консолидация и модернизация. И ако тези антидъмпингови мита бъдат променени в бъдеще, има много голяма вероятност това отново да удари европейския пазар. Китайците също разбират това много добре и както се вижда, търсят пътища да влязат в Европа, купувайки активи. Но към момента поне ситуацията изглежда достатъчно стабилна, поне в средносрочна перспектива.

Наскоро американското министерство на търговията изготви доклад, който посочва вноса на стомана като заплахата за местната икономика, и

"Техникумите бяха изключително добра основа за квалифициран персонал. Това изчезна през годините и няма как да се възстанови"

► **сега Доналд Тръмп има 90 дни да реши как да действа. Очаквате ли допълнително затягане на регулациите и бариерите в сектора през тази година?**

Най-вероятно - да. Просто защото когато имате непазарен играч в една пазарна икономика, един от малкото начини да се справите с това, макар и неприятни, е чрез затягане на регулациите. Иначе бихме се озовали в ситуация, в която никои не иска да се връща на европейския пазар. Ситуацията, в която на практика бяхме преди две-три години.

Какви са предимствата на България като производствена база?

Предимствата на България са много. Едно от тях е, че "Стомана" вече произвежда висококачествена стомана - много по-качествена, отколкото е произвеждала преди. Освен това сравнително евтина работна ръка, сравнително евтини ресурси... Тук отварям една скоба, че в последните няколко месеца забелязахме значително повишение в цената на електроенергията. За нас тя е ключов елемент и всяка стотинка поскъпване отнема стотинка или цент от печалбата ни. От тази гледна точка нещата не стоят толкова добре. А реално погледнато, няма видима причина, която да промени толкова пазара на електроенергия в последната година.

Това е специфика на българския енергиен пазар - че винаги увеличенията са основно за сметка на бизнеса, на тока за промишлени нужди, за да се предпазят битовите клиенти. Това нормален подход ли е според вас?

Тук навлизаме малко в сферата на политиката. От гледна точка на бизнеса - не, не е нормално. Нашите конкуренти в Италия и Германия получават специални отстъпки при закупуването на електроенергия, когато става дума за производства в тежката индустрия. При нас е точно обратното. Но това е модел, който е възприет от гавна в държавата, и не вярвам, че може лесно да се промени. Обратното би предизвикало огромен натиск върху населението.

Споменахте, че автомобилната индустрия е един от най-добрите клиенти на стоманодобива. В България автомобилният сектор се разви много напоследък, но основно чрез инвестиции на доставчици на компоненти и техни поддоставчици. Страната сякаш единствена в региона не успя да привлече крайни производители на автомобили. Защо е така според вас? Как оценявате бизнес средата у нас?

В "Стомана" произвеждаме основи за заготовки за автомобилни части. Така че

няма значение дали тук са доставчици, или крайни производители. Даже бих казал, че доставчиците на резервни части са по-естественият пазар за нас.

Аз самият винаги съм бил много тясно свързан с автомобилизма и автомобилния спорт, и за мен би било огромно удоволствие да видя как в България се сглобяват автомобили. Какви са причините това да не става? Вероятно са много, ще започна с това, че ние тук имаме изключително добра бизнес среда, но и много проблемна работна ръка. Имам предвид, че квалификацията на работниците в България не позволява да се сглобяват коли с качеството, което всеки производител би искал.

Проблемът с работната ръка става все по-сериозен. В миналото "Стомана" е било предприятие с над 10 000 работници. Разбира се, оттогава производството се е модернизирало и е станало по-ефективно. Но в момента сме около 1100 души директно заети, и приблизително още около 700 косвено. Изпитваме непрекъснато проблем с намирането на инженери, кранисти и група квалифицирана работна ръка.

Независимо от факта, че заплатите при вас са с около 40% над средните за страната?

Заплатите при нас са прилично добри след преодоляването на кризата. Както и останалите социални придобивки. Но това не е

създадем заедно.

Ние участваме в десетки подобни програми. Но е необходима и държавна политика. Това е много сериозно прелятствие, което България ще изпита в развитието си през следващите 5-10 години. Защото поколението, което трябва да бъде в трудоспособна възраст, в силата си, както се казва, е трябвало да бъде изковано преди пет-десет години.

Това поколение, по стечение на обстоятелствата, е и едно от най-малочислените...

Първо е най-малочисленото, а и огромна част от него е вече извън България. Най-често сервирайки кафета в Испания или Гърция.

Темата за работната ръка ни отвежда до другия нашумял въпрос напоследък: за автоматизацията, роботизацията, изкуствения интелект. Според повечето анализи те ще навлизат все по-интензивно в производството...

Вече навлизат. Няма да кажа голяма тайна, че в момента добършваме ниво 2 на автоматизацията в "Стомана". Какво означава това? При ниво 1 имате обхванато цялото производство с достатъчно данни и информация, за да знаете къде какво се случва. Ниво 2 е вече форма на изкуствен интелект, която на базата на тази информация подава

"В Италия и Германия получават отстъпки при закупуването на електроенергия... При нас е точно обратното"

достатъчно. Всичко, което може да бъде привлечено като работна ръка в района, вече е привлечено. Дори вече правим планове и постъпки да търсим работна ръка извън страната.

Този недостиг очевидно е проблем на образователната система...

Аз съм човек, завършил техникум и после Техническият университет, тогавашния ВМЕИ. Знаете, че техникумите бяха изключително добра основа за квалифициран персонал. Това изчезна през годините и няма как да се възстанови.

Ние правим отделни програми, помагаме си на местно ниво със специализирани училища, но това не е достатъчно. То не е държавна политика.

Обичайният отговор на университетите на тази критика е, че щом бизнесът иска определени кадри, нека гоиде и да ги

решения, спомагащи за увеличаване на производителността, или за промяна в състава на компонентите на стоманата, и така нататък. Така че стоманодобивът може и да изглежда старомоден, но в него има и много от най-съвременните технологии.

Напоследък се говори много за нови технологии за директно отливане на стомана, като така нареченото двойно ролване, които могат да намалят с 80% енергийните нужди на производството и да повишат качеството. Доколко те са в състояние да променят индустрията?

Така нареченият double rolling е метод, който е измислен още през XIX век. Но дълги години беше технологично много по-скъп. Сега вероятно има възможности да се усъвършенства, напоследък много сериозно по него са поработили колегите от Нисог в САЩ. Но истината е, че там се произвежда листова ламарина с дебелина от 2 до 7

милиметра, докато ние на практика започваме производството над 8-10 мм. Тоест това ще бъде реално един много малък, нишов сегмент.

Традиционният добив на метал - чрез електродобивни пещи и валцуване - по-скоро няма алтернатива за момента. Онова, което би могло да се промени, е да се интегрира производството. Между другото "Стомана" в това отношение е между малкото добри примери, защото ние имаме завършен цикъл от стoляването и добиването на стомана, през валцуването ѝ в различни продукти, дори и довършителни операции като споменатите кръгове за автомобилната индустрия. Тази интеграция е голямо предимство, защото намалява до минимум разходите за транспорт между отделните цехове и позволява голяма гъвкавост.

Оттук нататък следва автоматизацията. Няма да кажа гумата "роботизация" все още, макар че в момента разработваме два робота, които да поставим до пещите. Те ще извършват съвсем елементарни, но опасни за човека операции - нанасяне на защитен слой върху оженупорните тухли и взимане на проби за температура. Навлизат и тези неща, може би не с темпото, с което в автомобилната индустрия, но определено навлизат.

Споменахте ниското качество на китайските производители. Но напоследък имаше и няколко забележими сриба в качеството при по-традиционни компании, включително гръмкия скандал в японската Kobe Steel. Това тенденция, преживявана от свръхконкуренцията ли е, или става дума за изолирани случаи?

По-скоро са изолирани. Аз преди месец се прибрах от Япония и вероятно през март отново ще пътувам там начело на група експерти от "Стомана". Ние имаме договор за партньорство с втория по големина стоманодобивен гигант в Япония - Daido, който ни дава възможност да черпим от тяхното know-how и да се учим от най-добрите им практики. Daido произвежда стомана от изключително високо качество, която задоволява не само автомобилната, но и аерокосмическата индустрия. Покрай тези контакти знаем, че японците са под огромно напрежение от китайската конкуренция на азиатските пазари. Когато някой е поставен в незапарна ситуация, той има два начина на реакция: или да бъде много креативен и да измисли нещо, с което да изпревари конкуренцията, или да се поддаде на ниско качество. Но понижаването на качеството не е решение. Дори самите китайци осъзнаха, че е по-добре да произвеж-

дат по-качествени продукти. И тук нямам предвид само стоманодобива. Ако погледнете, в последно време Китай се превръща в един от технологичните водачи на света. Годините, в които те бяха голямата фабрика на планетата, ги научиха на много неща. Включително и на важноста на образованието - днес в Китай то е на изключително високо ниво.

Какъв ефект ще имат върху бизнеса ви новите цени на въглеродните емисии, които въвежда ЕС? Местните производители ще плащат по 30 евро за тон въглеродни емисии, докато вносителите отвън не плащат нито цент...

Ще ви отговоря по много странен начин. Преди да започна в "Стомана", работех в петролната индустрия, в голяма германска корпорация. И съм водил този разговор с германските си колеги. Питам ги дали са съгласни ние, европейците, да плащаме премия в сравнение с всички останали, за да живеем в един по-чист район. Те казаха: колкото и да ни е скъпо, предпочитаме да живеем по този начин.

Така че да, естествено, че повишаването на цените на емисиите ще се отрази на бизнеса ни. Но това е изборът на Европа, а ние сме част от него. ■

BULGARIA'S WORKFORCE IS ITS MAJOR PROBLEM

Alexander Alexandrov, General Manager of Stomana Industry S.A., talks to Bulgaria ON AIR

By KONSTANTIN TOMOV / Photography IVAILO PETROV

Mr Alexandrov, for eight years now, Stomana's new owner has been investing in modernising and optimising production. What are the results, and what remains to be done? This is an ongoing process, it never ends, it keeps evolving.

What the owners have done over the last eight years is truly remarkable. The result is already clear: 2017 was the first year in a decade which Stomana ended in the black. This radically changes the picture, and it is entirely due to the investments you mentioned.

They have completely changed our production profile. More than 70% of our output is now exported, mainly to the European Union, and a significant share goes to our region. Hot-rolled rounds top our export list. These high value added products are used in the automotive industry and agriculture. This entails entirely different quality indicators, different markets and a different attitude.

Which are your main markets and where do you see opportunities for future growth?

France, Germany, Belgium, Italy. We also sell a

lot in Romania. And in Turkey, of course, which is a traditional and neighbouring market, but our main export there is steel plate.

While the construction sector in China boomed in the 2000-2014 period, world steel production doubled. Now demand has declined, steel is already overproduced, and countries like Italy and the UK even subsidise their steel sector. How do you cope in this situation? How far do global trends affect your business?

Oh, global trends affect any steel producer. Speaking of the investments that Sidenor and Viohalco made in Stomana, it is a fact that many European companies shut down at the same time. The dumping of Chinese producers was significant and sufficient to shift any market. Including the one in America. As you know, the European Union has taken measures by imposing import duties. This will continue over the next couple of years.

Interestingly, this overproduction of low-grade steel in China is starting to consolidate and modernize. And if these anti-dumping duties are changed in the future, the European market will

most probably be hit yet again. The Chinese are perfectly well aware of this and, as you can see, are looking for ways to enter Europe by acquiring assets. Still, the situation seems stable enough for the time being, at least in the medium term.

Recently, the US Department of Commerce compiled a report which cites steel imports as a threat to the local economy, and now Donald Trump has 90 days to decide how to act. Do you expect a further tightening of regulations and barriers in the sector this year?

Most probably – yes. Simply because when you have a non-market player in a market economy, tightening regulations is one of the few ways to deal with this, unpleasant as it may be. Otherwise we would find ourselves in a situation in which nobody wants to return to the European market. The situation we practically faced a couple of years ago.

What are Bulgaria's advantages in terms of production facilities?

Bulgaria has numerous advantages. One of them is that Stomana now makes high-grade steel of much better quality than in the past. In

addition, we benefit from relatively cheap labour, relatively cheap resources... Incidentally, we have seen a steep rise in the price of electricity over the last couple of months. For us this is an essential input, and every cent up shaves a cent off our profit. From this point of view, things don't look so good. Realistically, there was no obvious reason why the electricity market should change so much in the past year.

This is a typical feature of the Bulgarian energy market: price hikes are always mainly at the expense of business, of industrial electricity, in order to spare household customers. Does this seem normal to you?

This takes us a bit into the political sphere. As far as business is concerned – no, it's not normal. Our competitors in Italy and Germany enjoy special discounts when purchasing electricity for the heavy industry. In Bulgaria it is the exact opposite. But this is a long-established model in this country, and I do not think it can change easily. The opposite would exert enormous pressure on the population.

You mentioned that the automotive industry

is one of best customers of steel making. In Bulgaria, the automotive sector has recently been experiencing remarkable growth, though mainly through the investments of component suppliers and their sub-suppliers. We seem to be the only country in the region that has been unable to attract car assemblers. Why is this so, do you think? How do you assess the business environment in Bulgaria?

At Stomana, we make blanks for car parts. So it doesn't matter whether we have suppliers or assemblers here. I would even say that spare part suppliers are the more natural market for us.

"Our competitors in Italy and Germany enjoy special discounts when purchasing electricity. In Bulgaria it is the exact opposite"

I myself have always been very closely associated with motoring and motor sports, and it would give me great pleasure to see cars being assembled in Bulgaria. Why they are not? There are probably many reasons for this, I will start with the fact that we have a very good business environment here, but at the same time labour force is a major problem. What I mean is that workers in Bulgaria lack the skills necessary to assemble cars of the kind of quality any manufacturer would like.

This problem is becoming more and more serious. In the past, Stomana used to have over 10,000 workers. Of course, since then production has been modernised and made more efficient. Right now we have about 1,100 people directly employed and about another 700 indirectly. We are constantly experiencing problems with finding engineers, crane operators and other skilled workers.

Regardless of the fact that your salaries are about 40% higher than the country average? Our pay levels are decent for the post-crisis period. So are the other perks. But that's not enough. All the workers who can be attracted ►

► in the region have already been attracted. We are even making plans and taking steps to recruit abroad.

This shortage is obviously a problem of the education system...

I myself first graduated from a secondary vocational school and then from the Technical University, the then Institute of Mechanical and Electrical Engineering. You will recall that secondary vocational schools were very good nurseries of skilled labour. This has disappeared over the years and cannot be restored.

We organise separate training programmes, cooperate locally with specialised schools, but that's not enough. It is not government policy.

To this criticism, universities usually respond that once businesses want a certain kind of labour force, they should share in the effort to train it.

We take part in dozens of such programmes. But government policy is also needed. This is a very serious hurdle which Bulgaria will face in its development over the next 5-10 years. Because the generation that enters working age and is most productive, so to speak, should have been groomed some five-ten years ago.

This generation, by force of circumstances, is also one of the least numerous ones...

That, for one thing, and a huge part of it has already left Bulgaria. Mostly to wait tables in Spain or Greece.

The subject of the workforce brings us to the other widely discussed subject: automation, robotization, artificial intelligence. Most analysts believe they will be taking an ever increasing share in production...

They already are. I won't give away a big secret if I tell you that we are currently completing level 2 automation at Stomana. What it means? At level 1, the entire production is covered by enough data and information to know what happens where. Level 2 is already a form of artificial intelligence which, based on this information, provides solutions that help improve productivity or rearrange steel components, etc. Steel making may seem old-fashioned, but it employs a lot of cutting-edge technologies.

Recently there has been much talk about new direct steel casting technologies, such as the so-called double rolling, which can cut energy demand by 80% and increase quality. How could they change the industry?

Double rolling is a method that was invented

"The years when China was the world's factory taught them many things. Including the importance of education – in China today it is at an exceptionally high level"

back in the 19th century. But for a long time it was a lot more expensive to implement. Now it can probably be improved, colleagues at Nucor in the United States have been working on this very seriously. But the truth is that they manufacture 2-7 mm thick steel plate, while we practically start production at over 8-10 mm. In other words, this will actually be a very small, niche segment.

Traditional metal production – using electric arc furnaces and rolling – has no alternative for now. What could be changed is integrating production. Incidentally, in this respect Stomana is one of the few good examples because we have a full production cycle - from melting the steel to forging in into various products, and even finishing operations like the above-mentioned rounds for the automotive industry. This integration is a big advantage because it minimizes transport costs between the different workshops and allows greater flexibility.

Here comes automation. I won't mention the word "robotization" yet, although we are current-

ly developing two robots which will be installed near the furnaces. They will perform quite simple operations – applying a protective layer to refractory bricks and taking samples for temperature measurement. These things, too, are coming, perhaps not as quickly as in the automotive industry, but they are definitely coming.

You mentioned the low quality of Chinese manufacturers. But lately we have also seen some major quality slumps among more traditional companies, including Japan's scandal-hit Kobe Steel. Is this a trend caused by overcompetition or are these isolated cases?

They tend to be isolated. A month ago I returned from Japan which I will probably visit again in March. We have a partnership agreement with Daido, the second largest steel giant in Japan, which enables us to tap their know-how and learn from their best practices. Daido produces extremely high quality steel for the automotive, as well as the aerospace industry. We know that the Japanese come under huge pressure from Chinese competition in Asian markets. When you're placed in a non-market situation, you have two options: either you are very creative and think of something to out-do the competition or you succumb to poor quality. But going shoddy is not a solution. Even the Chinese themselves have realised that producing better quality output pays. And I don't mean only the steel industry. If you take a close look, China has recently become one of the world's technological leaders.

The years when they were the world's largest manufacturer taught them many things. Including the importance of education – in China today it is at an exceptionally high level.

How will the new carbon emission prices that are being introduced by the EU affect your business? Local producers will pay 30 euros per tonne of carbon emissions, while importers abroad don't pay a single cent...

You'll be surprised by my answer. Before I joined Stomana, I was working in the oil industry, for a big German corporation. I have discussed this with my German colleagues. I asked them whether they would agree that we, the Europeans, pay a surcharge compared to everyone else in order to live in a cleaner region. What they said was: no matter how much it costs us, we prefer to live that way.

Yes, naturally, the higher carbon emission prices will affect our business. But this is the choice of Europe, and we are part of it. ■

С поглед към твоето бъдеще

Пенсионно осигуряване

Животозастраховане

Общо и здравно застраховане

Ипотечен кредит **ДОМ ЗА ТЕБ**

*От Вкъщи
по-хубаво няма!*

- С ниски лихви
- Честен подход и прозрачни условия
- Безплатна имуществена застраховка

Централна Кооперативна Банка
Важният си ти.

0800 11 400
www.ccbank.bg

50 | СИЛАТА НА
ЕДНО ИМЕ
THE POWER OF A NAME

34 | БЕЖАНЦИ ОТ КЛИМАТА
CLIMATE MIGRANTS

40 | ВТОРАТА ЗЕЛЕНА ВЪЛНА
THE SECOND GREEN WAVE

НАЙ-БЪРЗО ТОПЯЩАТА СЕ СТРАНА В СВЕТА

THE WORLD'S FASTEST SHRINKING COUNTRY

Източна Европа е регионът с най-бързо свиващото се население в света, а България е най-бързо обезлюдяващата се държава на планетата, сочат прогнозни модели на Организацията на обединените нации.

Според предвиждането от сегашните 7.08 милиона българи (също дискуссионно число, защото част от анкетираните в последното преброяване всъщност живеят зад граница) до 2050 година ще са останали едва 5.42 милиона - или срив от 23% за едва три десетилетия.

Останалите страни с най-бързо топящо се население ще са Латвия (-22%), Молдова (-19%), Украйна (-18%), Хърватия, Литва и Румъния (-17%), Сърбия, Полша и Унгария (-15%). На практика в челната десетка на обезлюдяващите се държави няма нито една извън източноевропейския регион.

"Много от бившите комунистически страни в Централна и Източна Европа се насочват към значителен демографски спад", обяснява Томас Сobotка, учен в центъра Витгенщайн, който се занимава с анализи на демографската динамика. "При това той идва в добавка към един вече претърпял сериозен срив през последния четвърт век".

За времето след падането на Източния блок Латвия вече е загубила 27% от населението си, Литва - 23%, а България и Босна и Херцеговина - по 21%. "Това е огромна загуба на население, нещо безпрецедентно в мирно време", добавя Сobotка.

Eastern Europe is the region with the fastest shrinking population in the world, and Bulgaria is the most rapidly depopulating country on the planet, according to UN projections.

Thus, of the current 7.08 million Bulgarians (a debatable figure because part of the respondents in the last census actually live abroad), only a mere 5.42 million will be left by 2050 – or a fall of 23% in just three decades.

The other countries with the fastest shrinking population are Latvia (-22%), Moldova (-19%), Ukraine (-18%), Croatia, Lithuania and Romania (-17%), Serbia, Poland and Hungary (-15%). In fact, in the top ten of shrinking countries, there is none outside the Eastern European region.

"Many post-communist countries of Central and Eastern Europe are heading for a major demographic decline," says Tomas Sobotka, a lead researcher at Wittgenstein Centre, which analyses population dynamics. "And, what's more, many have already experienced massive population declines in the last 25 years."

Since the fall of the Eastern Bloc, Latvia has already lost 27% of its population, Lithuania 23%, and Bulgaria and Bosnia and Herzegovina 21%. "That's a massive population loss, unprecedented in peace times," Sobotka adds. ■

ИНОВАТИВНИ ИКОНОМИКИ

INNOVATIVE ECONOMIES

България си върна няколко позиции в престижната класация Bloomberg Innovation Index, която измерва колко иновативни са отделните икономики. Страната бе на 42-а позиция през 2016, през 2017 се смъкна надолу, но тази година отново се връща в Топ 50. Начело все така е Южна Корея, пред Швеция, Сингапур, Германия и Швейцария. Съединените щати отстъпват чак на 11-а позиция. Китай се прудвижда нагоре и вече е в Топ 20.

Bulgaria has regained a few places in the prestigious Bloomberg Innovation Index, which gauges how innovative the different economies are. Bulgaria ranked 42nd in 2016, dropped in 2017, but is back in the Top 50 this year.

The ranking is still headed by South Korea, ahead of Sweden, Singapore, Germany and Switzerland. The United States is down to 11th spot. China is moving up and is now in the Top 20. ■

2018

Season's Greetings!

Warm wishes & holiday magic from the Fraport Twin Star Airport Management team!

Весели празници!

*Екипът на „Фрапорт Твин Стар Еърпорт Мениджмънт“ АД
Ви пожелава много топлина и възшебни моменти!*

БЕЖАНЦИ ОТ КЛИМАТА

Глобалното затопляне съвсем скоро ще изправи Европа пред вълни от емигранти, пред които напливът от 2015 ще изглежда каква в морето

Текст ВАЛЕРИ ЦЕНКОВ / Фотография SHUTTERSTOCK

На 31 март Междуправителственият панел за климатичните промени (IPCC) ще публикува поредния си доклад за рисковете, пред които глобалното затопляне изправя човешката цивилизация. Но още сега станаха известни някои от изводите в него: за учените няма съмнение, че всички климатични крайности и катастрофи напоследък се дължат именно на факта, че глобалните температури са се повишили с градус и половина за последния век. Тазгодишният доклад за пръв път засяга и един феномен, за който се заговори едва напоследък: така наречената климатична миграция.

ВЛОШЕНИТЕ УСЛОВИЯ ЗА ЗЕМЕДЕЛИЕ в резултат на затоплянето ще принудят 100 милиона души да търсят нов дом през следващите 12 години: това не е сценарий за апокалиптичен екшън, а прогноза на Международния валутен фонд.

Но явлението всъщност не е ново: климатолози от Университета във Фрайбург (Германия), които изучавали различни миграционни вълни през последните 150 години, твърдят, че вълната от емигранти, прелазали океана от Европа към Северна Америка през XIX век, са били подтикнати именно от измененията в климата. ▶

► **СЛЕД 1812 ГОДИНА НАД 5 МИЛИОНА** европейци са се преселили от Стария към Новия свят. Един от тях бил и Фридрих Трумп, дядото на сегашния американски президент, който не вярва в глобалното затопляне. Трумп напуснал родния Калцад през 1885 и се заселил в САЩ, където започнал работа като бръснар.

Всеки трети мигрант е напуснал родината си заради промените в климата, твърди статията, отпечатана през януари в списание *Climate of the Past*. Неин автор е проф. д-р Рюдигер Глазер, директор на Института за физическа география във Фрайбург. Глазер отбелязва, че цифрата може да е дори по-голяма, просто защото допреди десетина години климатът не е бил смятан за възможен причинител на миграция - всичко се обяснявало с икономическата принуда.

ЦИКЪЛЪТ Е СЪВСЕМ ПРОСТ: необичайно лошо време, последвано от слаба реколта, предизвикала икономическа нестабилност, довела до масово преселение. Учените от Фрайбург са се фокусирали върху един конкретен период – между 1812 и 1887. Той е твърде характерен, защото обхваща две-

те най-внезапни промени в климата през XIX век. Първата идва с изригването на супервулкана Тамбора в Индонезия през 1815, което изхвърлило толкова много пепел в атмосферата, че предизвикало т. нар. "вулканична зима" и в продължение на шест години температурите отчитали рекордно ниски стойности (1816 и досега се помни като "годината без лято"). Второто събитие е изригването на друг вулкан, Кракатау, през 1883.

ТОВА СА ПРИРОДНИ КАТАКЛИЗМИ, разбира се, различни от постепенните климатични промени, родени от индустриализацията. Но влиянието им върху хранителните системи е почти идентично.

Учените установили, че пиковите в имиграционните потоци съвпадат с историческите температурни рекорди, с лошите реколти и с драматичното поскъпване на храна като пшеница, ечемик, овес и ръж.

Проф. Глазер смята, че връзката между тези явления е очевидна. Разбира се, има и други фактори: Наполеоновите войни, индустриализацията, развитието на транспорта и така нататък. Но климатът е ос-

новна причина за миграционните движения.

В НАШИ ДНИ Е ПОПУЛЯРНА и друг тип климатична "миграция", породена не от бедност, а от богатство - става дума за хора, които искат да живеят на две различни места, или дори в две различни държави, за да си осигурят комфорт срещу неблагоприятните сезони. И срещу зачестили бедствия като урагани и наводнения.

Друг екип от германски учени - този път от Потсдамския Институт за изследване на климатичните промени - комбинира данни от няколко прогностични модела за кръговрата на водата, отчитайки и всички възможни превантивни методи срещу наводненията. Изводът им е подчертано тревожен: още до 2040 година, в относително близкото бъдеще, около 156 милиона души ще станат жертва на повишените нива на океаните – най-вече в Азия. В Пакистан наводненията от мусонните гъждове, които вземат десетки хиляди жертви, до 2040 ще засягат вече 11 милиона души. В САЩ наводненията ще засегнат 42 от 50 щата, в Европа сериозно ще пострадат жителите край бреговете на Балтийско море в Гер-

"Още до 2040 година около 156 милиона души ще станат жертва на повишените нива на океаните – най-вече в Азия"

мания, Швеция, Полша. В Южна Америка засегнати ще бъдат между 6 и 16 млн. души, в Африка - между 24 и 34 милиона. "Ако не ограничим затоплянето до не повече от 2 градуса по Целзий, опасността от наводнения ще нарастне до степен, при която няма да сме в състояние да се приспособим", подчертава проф. Ангерс Леверман, един от авторите на изследването.

МЕЖДУ 470 И 750 МИЛИОНА ДУШИ ще останат без покрив, след като домовете им бъдат залети от океана, предупреждава изследователската организация Climate Central. В същото време Националната администрация за океанографски и атмосферни изследвания на САЩ изчисли, че нивото на водата в крайбрежните райони на страната в следващите десетилетия ще скочи с между 0.3 и 2.5 метра. Тяхното изследване, публикувано в списание Nature Climate Change, подчертава, че милиони американци ще бъдат принудени да напуснат жилищата си и да мигрират към по-безопасни райони. Според прогнозата, към 2100 г. американски щати без излаз на океан като Невада, Аризона и Уайоминг ще увеличат населе-

нието си с по една трета – в резултат на крайбрежната миграция.

"СВИКНАЛИ СМЕ ДА МИСЛИМ, че повишаването на морското равнище е проблем на крайбрежните райони", коментира Матю Хауър от Университета на Джорджия. „Но щом хората са принудени да напускат домовете си и да търсят ново място за заселване, това е проблем на всички“. Хауър и колегите му смятат, че 13.1 млн. американски ще се разселят във вътрешността на страната - към места като Невада, Монтана, Колорадо и Юта. Обикновено климатичните мигранти избират да се заселят в места, където живеят техни роднини или има перспектива за намиране на работа, добавя Хауър.

МОЖЕ ЛИ ТОВА ДА БЪДЕ ПРЕДОТВРАНЕТО? Трудно е да се каже. Парижкото споразумение за климата, което влезе в сила на 4 ноември 2016 и е подписано от 195 държави, цели тъкмо това - да ограничи затоплянето до под 2 градуса по Целзий.

Генералният секретар на ООН Антонио Гутереш обяви, че имаме достатъчно доказателства за масова миграция заради климата – от държави в Тихоокеанския район като Кирибати до Рога на Африка. В своя реч в Ню Йорк Гутереш предупреди, че тъй като „много райони стават негодни за живот, все повече хора ще бъдат принудени да се преселват от неплодородните земи към градовете или други страни“.

В североизточна Нигерия 2 млн. души са „климатични мигранти“, след като климатичните промени пресушиха езерото Чаг и пустинята Сахел настъпва агресивно на юг.

ОТСЕГА Е ЯСНО, ЧЕ ТОВА Е трайна тенденция, която ще ни съпътства в следващите десетилетия. Януарските арктически студове в САЩ и Западна Европа, достигнали на места до минус 50 градуса по Целзий, принудиха хиляди американци и канадци да заминат за Мексико – някои временно, но други с твърдо намерение да се заселят там. Звучи като фантастика от евтин холивудски филм, но е факт.

Проф. Етиен Пиге от години изследва тъкмо климатичната миграция и е успял да открие множество парадоксални аспекти на проблема. Една подценявана вълна на такава миграция е прословутият "прашен котел" от 30-те години - гигантски прашни бури, засегнали много области на САЩ и Канада, и тласнали милиони да напуснат Апалачите в посока Калифорния.

Пиге напомня също и „картофената чума“ в Ирландия между 1845 и 1849, предизвикала масов глад, отнела живота на 1 милион и прогонила друг милион ирландци към Амери-

ка. Пиге го смята също за резултат от климатичните промени, довели до заразяване на селскостопанските култури в резултат на необичайно горещото и влажно време.

ДРУГ ПРИМЕР Е ХОЛАНДИЯ: ако правителството не бе построило гигантската система от диги, шлюзове и предпазни съоръжения, много холандци от крайбрежните райони биха потърсили спасение на изток. Но понеже властта взе адекватни мерки, това бе избегнато.

В Европа през 2012 г. стихийните природни бедствия – наводнения, пожари, урагани – принудиха 32.4 млн. души (по данни на ЕС) да мигрират към по-благоприятни райони за живот. Това бе последната засега вълна от „климатична миграция“ на Стария континент. В САЩ само през миналата година ураганите прогониха от родните места 800 000 души.

Поради това вече има конкретни инициативи за погнисуване на международна конвенция за защита правата на мигрантите, прокудени от родните места и принудени да живеят в непознати условия. Съществуват идеи и за разширяване на вече ратифицираните международни документи за бежанците, като климатичните промени бъдат приравнени към останалите фактори, които гарантират предоставяне на миграционен статут.

СПОРЕД НАБЛЮДЕНИЯТА на експертите от 1970 насам в Северна Африка и Близкия изток е регистрирано двойно увеличение на опасно горещите дни. А прогнозите са още по-песимистични. Последният доклад на учените от Института „Макс Планк“ и Кипърския институт в Никозия например твърди, че все повече райони в Северна Африка и Близкия изток ще станат необитаеми заради трайно загържане на температурите над 50 градуса. В резултат на това Европа ще се сблъска с масова вълна от мигранти от Юга, многократно по-мощна от бежанския прилив през 2014-2015. Научният ръководител на проекта проф. Йос Леливелд предвижда, че постепенно периодите на непоносима жега в арабския свят ще се увеличават: ако между 1986 и 2005 „горещниците“ са продължавали средно 16 дни, през 2050 те ще бъдат не по-малко от 80 дни, а през 2100 ще заемат една трета от годината – 118 дни. Да прекараш четири месеца в адските жеги, които в България трудно издържаме за по два-три дни, звучи като описание на ада. Впрочем този климатичен апокалипсис сякаш е прегледен и от Корана. Една Сура от него казва така: Чакайте деня, в който небето ще донесе видим пушек! Той ще обгърне хората, това ще е болезнено мъчение". ■

Climate Migrants

Global warming will soon face Europe with waves of immigrants that will make the migrant flow of 2015 look like a drop in the ocean

By VALERI TSENKOV / Photography SHUTTERSTOCK

On 31 March, the Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) will publish its latest report on the risks which global warming poses to human civilization. Some of its findings are already known: scientists do not doubt that all recent climate extremes and disasters are due mainly to the fact that global temperatures have risen by one degree and a half over the last century. For the first time, this year's report will also touch on a phenomenon that has recently been making headlines: climate migration.

THE WORSENEDED CONDITIONS FOR AGRICULTURE as a result of global warming will force 100 million people to seek a new home in the next 12 years: this is not the scenario of an apocalyptic action movie, but a forecast of the International Monetary Fund.

But the phenomenon is actually not new: climatologists at Germany's University of Freiburg who have studied different migration waves in the past 150 years claim that the wave of emigrants who crossed the ocean from Europe to North America in the 19th century was triggered precisely by climate change.

AFTER 1812, OVER 5 MILLION Europeans migrated from the Old Continent to the New World. Among them Frederick Trump, the grandfather of the incumbent US President who does not believe in global warming. Trump left his native Kallstadt in 1885 and settled in the United States where he started working as a barber.

Every one in three migrants moved because of climate disruptions, according to an article published last month in *Climate of the Past* journal. It was written by Prof. Dr. Rüdiger Glaser, head of the Institute of Physical Geography in Freiburg.

Glaser says that the figure could even be much higher, simply because some ten years ago climate was not regarded as a possible cause of migration – everything was explained with economic compulsion.

THE CYCLE IS QUITE SIMPLE: unusually bad weather, followed by crop failures that caused economic instability and led to a mass exodus. The researchers at Freiburg University focussed on a specific period – from 1812 to 1887. It is very characteristic because it covers the two most sudden climate changes in the 19th century. The first came with the eruption of super-volcano Tambora in Indonesia in 1815, which ejected so much ash into the atmosphere that it caused the so-called "volcanic winter" and for six years temperatures recorded record low readings (1816 is still remembered as the "Year Without a Summer"). The second event was the eruption of another volcano - Krakatau - in 1883.

THESE ARE NATURAL DISASTERS, of course, differing from gradual climate change caused by industrialisation. But their impact on food systems is almost identical.

The researchers found that the emigration peaks coincided with historical temperature records, bad crops and the dramatic rise of prices of staple grains like wheat, barley, oats and rye. Prof. Glaser regards the link between these phenomena as obvious. Of course, there are other factors as well: the Napoleonic Wars, industrialisation, the development of transport, etc. But climate is the main reason for migration movements.

ANOTHER TYPE OF CLIMATE "migration" is

popular today – caused by wealth rather than poverty: these are people who want to live in two different places, or even in two different countries, to ensure comfort against the unfavourable seasons. And against frequent disasters such as hurricanes and floods.

Another team of German researchers – this time at the Potsdam Institute for Climate Impact Research (PIK) – combined data from several prognosis models on the world's water cycle, while taking into account all possible protective measures against flooding. Their findings are alarming: already by 2040, in the relatively near future, about 156 million people will become victims of rising sea levels – mainly in Asia. In Pakistan, flooding caused by monsoon rains which claim tens of thousands of lives will affect 11 million people by 2040. In the US, flooding will affect 42 of the 50 states, and in Europe Baltic coast inhabitants in Germany, Sweden and Poland will be badly hit. In South America, between 6 and 16 million people will be affected, and in Africa between 24 and 34 million. "Without limiting human-caused warming to well below 2 degrees Celsius, river flood risks in our century will increase in many regions to a level that we cannot adapt to," says Prof Anders Leverman, one of the study's co-authors.

BETWEEN 470 AND 750 MILLION PEOPLE will be left without a roof after their homes are submerged by rising sea levels, the Climate Central research organisation warns. At the same time, the United States National Oceanic and Atmospheric Administration estimates that the sea level in the country's coastal regions will jump by between 0.3 and 2.5 metres in the next decades. Their study, published in *Nature Climate Change*

journal, says that millions of Americans could be forced to leave their homes and migrate to safer regions. According to forecasts, by 2100 the population of landlocked US states such as Nevada, Arizona and Wyoming will increase by one third as a result of coastal migration.

“WE TYPICALLY THINK about sea level rise as a coastal issue,” says Matthew Hauer from the University of Georgia. “But if people are forced to move because their houses become inundated, the migration could affect many landlocked communities as well.” Hauer and his colleagues believe that 13.1 million Americans will move inland – to places like Nevada, Montana, Colorado and Utah. Usually climate migrants choose to settle in places where they have relatives or better job prospects, Hauer adds.

CAN THIS BE PREVENTED? It’s difficult to say. The Paris Climate Agreement, which entered into force on 4 November 2016 and was signed by 195 countries, aims at precisely this: to limit global warming to less than 2 degrees Celsius. United Nations Secretary-General Antonio Guterres said that there is enough evidence linking mass migration and climate change – from Pacific island nations such as Kiribati to the Horn of Africa. In his speech in New York Guterres warned that “as regions become unlivable, more and more people will be forced to move from degraded lands to cities and to other nations.” In north-eastern Nigeria 2 million people have become climate migrants after climate changes caused Lake Chad to dry up and the Sahel Desert to expand aggressively southward.

IT IS CLEAR THAT THIS IS A LASTING TREND

that will accompany us in the coming decades. January’s arctic cold in the United States and Western Europe, with temperatures dropping to minus 50 degrees Celsius in some places, forced thousands of Americans and Canadians to seek refuge in Mexico – some temporarily, others with the firm intention of settling there. Sounds like a cheap Hollywood sci-fi thriller, but it’s a fact.

Prof. Etienne Piguet who has for years been studying climate migration has discovered many paradoxical aspects of the problem. One such underrated migration wave is the notorious “dust bowl” of the 1930s – severe dust storms which affected many regions in the United States and Canada and forced millions to leave the Great Plains and move to California.

Piguet also reminds of the Irish potato blight which caused the Great Famine between 1845 and 1849, claiming the lives of one million Irish and driving another million to emigrate to America. Piguet also regards it as a result of the climate change which caused the blight due to the unusually wet and humid weather.

THE NETHERLANDS ARE ANOTHER EXAMPLE: had the government not built a huge system of dykes, sluices and protective facilities, many Dutch from the coastal regions would have sought refuge to the east. But because adequate measures were taken, this was avoided. In Europe in 2012 natural disasters – floods, storms, fires – caused 32.4 million people (according to EU data) to migrate to more favourable areas. This has been the so far last wave of “climate migration” in the Old Continent. In the United States, last year alone, 800,000 people had to flee from hurricanes.

For this reason there are already concrete initiatives for the signing of an international convention to protect the rights of migrants, driven from their native places and forced to live in unfamiliar conditions. There are also ideas to expand already ratified international documents on refugees to include climate change among the other factors which ensure migration status.

ACCORDING TO EXPERT OBSERVATIONS, since 1970 the number of extremely hot days has doubled in North Africa and the Middle East. The forecasts are even more pessimistic. The latest report of researchers from the Max Planck Institute for Chemistry and the Cyprus Institute in Nicosia, for example, claims that increasingly more parts of North Africa and the Middle East will become uninhabitable due to lasting temperatures of over 50 degrees Celsius. As a result, Europe will face a mass wave of migrants from the South, many times larger than the refugee flow in 2014-2015.

The head of the research project, Prof. Jos Lelieveld, predicts that the duration of heat waves in the Arab world will be gradually prolonged: if between 1986 and 2005 the ‘dog days’ lasted for an average 16 days, in 2050 they will be no less than 80 days, and in 2100 they will last for one third of the year – 118 days. To live four months in the scorching heat which we in Bulgaria find hard to bear even for a couple of days, sounds like a description of hell. Incidentally, this climatic apocalypse seems to have been predicted even by the Quran. Surah Ad-Dukhan 44:10-11 says: “So, wait for a day when the sky will come up with a visible smoke. Covering the people; this is a painful torment.” ■

ВТОРАТА ЗЕЛЕНА ВЪЛНА

Досега приемането на екологични практики от бизнеса най-често му носеше печалба. Но идва време това да се промени

Текст КАЛИН АНГЕЛОВ / Фотография SHUTTERSTOCK

Някои термини са толкова мъгляви и в същото време - толкова често използвани, че в един момент просто преставаме да им обръщаме внимание. "Устойчиво развитие" е един от тях: в наши дни това може да означава всичко от гасенето на лампата в тоалетната до глобалните планове за борба със социалното неравенство. Същото се отнася и до "корпоративна социална отговорност". А когато двете се съчетаят, обикновено и най-добросъвестният читател просто ще прелисти страницата. Но истината е, че опитите на компаниите да бъдат от обществена ползва чрез устойчиви практики произвежда резултати в изключително широк спектър: понякога те са просто отбиване на номера; но друг път раждат идеи, които не само влияят добре върху света, но и носят милиардни печалби.

ЕДВА ЛИ ПО СВЕТА СА ОСТАНАЛИ компании, които да не разбират нуждата от проекти в тази област. И това се отнася не само до транснационалните гиганти, но и до фирмички с по четирима-петима служители. Последното проучване на Office Depot за малкия и среден бизнес в САЩ показва, че почти 70% от по-скромните като мащаб компании също търсят начини да бъдат "зелени" - като рециклират повече, намаляват отпадъците, подобряват енергийната ефективност. Съотношението на Стария континент е дори по-високо. Единствената сериозна пречка, която запитаните в тези анкети цитират, е цената. Разбираемо при изчисленията на Международната агенция по енергетика, че глобалното преминаване към устойчиви практики ще погълне поне 45 трилиона долара.

ТАЗИ ВИСОКА ЦЕНА СЕ ОКАЗА МИТ, поне до момента. Обичайната първа фаза в стремежа към устойчиво развитие всъщност е насочена към повишаване на ефективността: намаляване на разходите, на потреблението на енергия, на отпадъците и така нататък. Тя не само не е скъпа - в много случаи тя е подчертано доходна. Двама учени от Harvard Business School, Джордж Серафийм и Робърт Екълс, изследваха тенденцията и установиха, че между 1992 и 2010 компаниите, които са възприели политика на преследване на устойчивост, са средно с една трета по-печеливши и са повишили пазарната си оценка значително повече от онези, които не са я възприели.

ИМА НЯКОИ ФРАПАНТНИ ПРИМЕРИ. Щатският търговски гигант Walmart например

просто се зае да оптимизира маршрутите на флотилията си от камиони за доставка и за извозване на отпадъците. Ефектът от тази нишо и никаква мярка се оценява на 1 милиард долара годишно. Френският комунален гигант Veolia (който оперира и в България чрез "Софийска вода"), изнамери начини да извлича редки метали от боклука, изметен от улиците. А прословутите "тъкани" маратонки на Nike (като алтернатива на ушитите от отделни парчета) намалиха отпадните продукти в това производство с почти 80% и също донесоха почти милиардни икономии на компанията.

САМО ЧЕ, КАКТО ОТБЕЛЯЗВА В ЕДИН АНАЛИЗ The Economist, това е на практика смяна на темата. Повишаването на ефективността на теория би трябвало да има положителен ефект върху околната среда. Но на практика не това е основната му цел - и затова понякога се случва тъкмо обратното. Да не говорим, че тези мерки не допринасят особено за намаляване на социалното неравенство - друг основен стълб на устойчивото развитие.

На практика тези досегашни опити на компанията бяха егоистични и малко лицемер-

ни - също като напъните на мотионевите гиганти унес да предлагат "по-здравословни" цигари.

СЕГА ИДВА ВРЕМЕТО ЗА ВТОРАТА "ЗЕЛЕНА ВЪЛНА" - и тя вече съвсем няма да носи директни ползи за бизнеса. Дори напротив. Тази втора вълна ще залага вече на по-комплексен подход, на оптимизиране на цялата верига. И Вместо приходи ще носи нарастващи разходи.

The Economist дава пример с пивоварния гигант SAB Miller, който гълги години се задоволяваше само да гони намаляване на емисиите и отпадъците. Но след това радикално промени концепцията си за корпоративната социална отговорност и сега действа на много широк фронт: примерно обучава и подпомага добрите практики при няколкостотин хиляди свои търговски партньори, най-вече малки магазинчета; окуражава фермерите в Индия и Африка към икономия на вода ("за да остава за варене на бира"), води активни кампании за пътна безопасност и за вредите от алкохола.

ПОДОБЕН ПОДХОД РЯДКО НОСИ директни ползи. Вярно е, че все повече потребители

предпочитат да купуват продукти и услуги от компании, които имат подобна "зелена" репутация. Едно скорошно проучване в тази област на Nielsen показа, че такива потребители са вече мнозинство. Само че, колкото и да е странно, най-силни са тези нагласи в развиващите се страни. Най-отзивчиви към стоките и услугите на "зелените" компании са в Азия и Тихоокеанския регион - 64% от запитаните. Следват Латинска Америка, Близкият изток и Африка, Северна Америка и едва в гъното - Европа (с 40% склонни да предпочетат стоките със "зелена" репутация).

НАКРАТКО, ТАЗИ ВТОРА ВЪЛНА в устойчивото развитие изисква комплексен подход, който обхваща не само компанията и нейните служители, но и нейните доставчици, и нейните клиенти. Това няма как да носи директни ползи, и ще изисква нарастващи разходи. Но все пак има достатъчно убедителен мотив да се направи: като инвестиция в посрещането на нови регулации, които неминуемо ще дойдат. Който е подготвен за тях, ще оцелее и ще преуспее в бъдеще. Който не е, е осъден на изчезване. Така, както изчезнаха всемогъщите някога възледобивни гиганти. ■

GREEN TOGETHER WITH POSTBANK

Postbank set up its own Green Board and Environmental Office unit that work towards reducing its environmental impact in terms of limiting the resource consumption by the Bank, and in terms of its financing activities. The bank is investing in an internal programme – Green Together with Postbank, which is implemented entirely with its own funds and through the volunteer work of the employees. In 2017 Postbank launched its internal initiative Heroes in Green. Six projects aimed at improving the environment and supporting the community have been realized. The Bank received the Golden Heart award of Business Lady magazine and won the first place in the Greenest Bank in Bulgaria category of b2b Media's contest.

ЗЕЛЕНИ ЗАЕДНО С ПОЩЕНСКА БАНКА

Пощенска банка създава свой „Зелен борг“ и звено „Екологичен офис“, които работят за намаляване на екологичните ѝ въздействия върху околната среда, както по отношение на ограничаване на консумацията на ресурси от банката, така и по отношение на финансиращата ѝ дейност. Банката инвестира във вътрешна програма – „Зелени заедно с Пощенска банка“, която развива изцяло със собствени средства и реализира чрез доброволен труд на служителите си. През 2017 г. Пощенска банка създава своята вътрешна инициатива „Герои в зелено“. От старта ѝ са реализирани 6 проекта за подобряване състоянието на околната среда и в подкрепа на обществото. Банката получава награда „Златно сърце“ и печели първо място в категорията „Най-зелена банка“ от конкурс на b2b Media.

THE SECOND GREEN WAVE

Up until now the adoption of ecological practices by the business usually brought profits to it. But the time is coming for this to change

By KALIN ANGELOV / Photography SHUTTERSTOCK

There are terms that are so vague and at the same time so often used, that at some point we simply stop paying attention to them. "Sustainable development" is one of them: nowadays this may mean anything from turning off the light in the toilet to the global plans for combating social inequality. The same is true for "corporate social responsibility". And when the two are combined, usually even the most diligent reader would simply turn the page. But the truth is that the attempts of the companies to be in public interest through sustainable practices produces results

in an extremely wide range: sometimes they are just for appearance's sake; but at other times they are generating ideas, which not only have a positive influence on the world, but bring profits worth billions as well.

IT IS HARDLY POSSIBLE THAT THERE ARE COMPANIES LEFT IN THE WORLD that do not understand the need for projects in this field. And this applies not only to the transnational giants, but to little firms having four-five employees as well. The latest Office Depot study of the small

and medium business in the USA shows that almost 70% of the more modest in terms of scale companies are also seeking methods for being "green" - by recycling more, reducing the waste, improving the energy efficiency. The proportion in the Old Continent is even higher. The only serious obstacle that the respondents in these surveys are citing is the price. Understandable, taking into account the calculations of the International Energy Agency that the global transition to sustainable practices will consume at least 45 trillion dollars. ▶

AN INIMITABLE SENSE
OF *luxury* AND *hospitality*

★★★★★
GRAND HOTEL & SPA
PRIMORETZ
SINCE 1959

WWW.HOTELPRIMORETZ.BG

YOUR 5 STAR
Conference & SPA destination

3000 M² / BALNEO / SPA / WELLNESS
DESTINATION BURGAS

+359 56 812345 info@hotelprimoretz.bg

► **THIS HIGH PRICE TURNED OUT TO BE A MYTH**, at least up until the present moment. The usual first stage in the pursuit of sustainable development is in fact aimed at increasing the effectiveness: reducing the costs, the energy consumption, the waste and so on. Not only it is inexpensive - in many cases it is markedly profitable.

Two scientists from the Harvard Business School, George Serafeim and Robert Eccles, examined the trend and ascertained that between 1992 and 2010 the companies that have adopted a policy of pursuing sustainability are earning on average by one third more and have increased their market assessment considerably more than the ones that have not adopted it.

THERE ARE SOME STRIKING EXAMPLES. The US commercial giant Walmart for example simply took up optimizing its fleet of delivery and waste disposal trucks. The effect of this twopenny-halfpenny measure is estimated at 1 billion dollars per year. The French community services giant Veolia (which is operating in Bulgaria as well through "Sofiyska Voda") devised methods for extracting rare earth metals from the litter, swept off the streets. And the famous "woven" Nike sneakers (as an alternative to the ones made of separate pieces that have been sewn together) reduced the waste products in that manufacture by almost 80% and also brought savings to the company worth almost billions.

HOWEVER, AS IS NOTED IN AN ANALYSIS by The Economist, this is in practice a changing of the subject. The increasing of the effectiveness should in theory have a positive effect on the environment. But in actual fact this is not its main goal - and therefore what sometimes happens is quite the opposite. Let alone that these measures do little for reducing social inequality - another main pillar of the sustainable development.

In practice these hitherto existing attempts of the companies were selfish and a bit hypocritical - just as the efforts of the tobacco giants nowadays to offer "healthier" cigarettes.

NOW THE TIME IS COMING FOR THE SECOND "GREEN WAVE" - and it will already by no means bring direct benefits to the business. To the contrary. This second wave will already stake on a more complex approach, on optimizing the whole chain. And instead of income it will bring increasing costs. The Economist gives an example with the brewing giant SAB Miller, which for many years settled for just seeking a reducing of the emissions and the waste. But after that it radically changed its concept of corporate social responsibility and is now acting across a very wide front: it is for example training and aiding the good practices with several hundreds of thousands of its trading partners, mostly small shops; it is encouraging the farmers in India and Africa to save water ("so that there is more left for brewing"), it is conducting active campaigns on road safety and alcohol-related harm.

SUCH AN APPROACH RARELY BRINGS direct benefits. It is true that more and more users prefer buying products and services from companies that have such a "green" reputation. A recent study in this field by Nielsen showed that such users are already a majority. However, strangely enough, these mindsets are strongest in the developing countries. People in Asia and the Pacific region are the ones that are most responsive - 64% of the respondents. Latin America, the Middle East and Africa, North America come next and at the very bottom of the ranking - Europe (with 40% inclined to prefer the goods that have a "green" reputation).

IN SHORT, THIS SECOND WAVE in sustainable development requires a complex approach, which encompasses not only the company and its employees, but also its suppliers, and its clients. There is no way for that to bring direct benefits, and it will call for increasing costs. But nonetheless there is a convincing enough motive to do it: as an investment in the addressing of new regulations, which will inevitably arrive. One who is prepared for them will survive and will prosper in the future. One who is not is destined to disappear. In the same way in which the once almighty coal giants disappeared. ■

Неда и двата протеста

Как Тръмп и цената на яйцата прекъснаха геополитическия възход на Иран

Текст БОЙКО ВАСИЛЕВ / Фотография SHUTTERSTOCK

Преди седем години израелският премиер Бениамин Нетаняху припомни любопитна подробност: Арабската пролет всъщност започна в неарабски Иран. Само че с неуспех.

И НАИСТИНА, ПРЕЗ 2009 ИРАНСКАТА градска младеж се вдигна, за да оспори избора на президента-хардлайнер Махмуд Ахмадинежад. Много неща се случиха за първи път тогава. „Умните и красивите“ показаха силата си да избухнат – и неумението си да побеждават. Модерните технологии изиграха ролята на катализатор на революцията, която бързо пали и също така бързо прегаря. Образованите иранци излязоха от виртуалния си балон право на улицата – и разбраха, че не са мнозинство. Осъзнаването дойде по лошия начин: с репресии и с подкрепа от „широките народни маси“ силите за сигур-

ност смазаха протеста.

ПОМНИТЕ ЛИ НЕДА АГА-СОЛТАН? Едва ли. В днешния свят на образи споменът трае от ден до пладне. 26-годишната студентка по философия протестираше, когато изстрел прекъсна живота ѝ. Смъртта ѝ бе заснета на видео и моментално качена в интернет. Нейното име („Неда“ е „глас“ на фарси) се превърна в „гласа на Иран“. Официалното разследване не намери убиеца, макар че следите водят към един басидж, член на паравоенна групировка в подкрепа на властта. Това не попречи на режима да намеква, че няма нищо общо, че кадрите са манипулирани, а убиецът е или някой от самите протестъри, или направо подставено лице на ЦРУ. Разпознавате матрицата, нали? Протест, престъпление, технологии, манипула-

ция, конспирация. Много събития след това я повториха.

РАЗКАЗВАМ ВСИЧКО ТОВА, защото скорошните протести в Иран бяха съвсем различни. На улиците излязоха по-бедните хора от провинцията. Предизвика ги поскъпването на яйцата; едва по-късно исканията разшириха обхвата си. Политическият контекст също е друг. Властта на консервативния религиозен лидер Али Хаменеи е споделена с умерения президент-реформатор Хасан Рохани. Слухът е, че консерваторите са запалили първата искра на бунта, за да навредят на Рохани, но после са загубили контрол; сред тълпите се чу викът "Смърт на Хаменеи".

ПРИЛИКАТА С 2009 ГОДИНА е може би една: и двата протеста бяха усмирени със силата на т.н. "революционни гвардейци", елитният корпус на ислямската революция, който отговаря лично пред върховния лидер Хаменеи и ръководи "басиджите". Но усмиряването на недоволството е пирова победа. В последните девет години гвардейците победиха навън, но загубиха у дома.

НЯМА СПОР, ИРАН успя да мобилизира мюсюлманите-шиити и се превърна в първостепенен геополитически фактор в Близкия изток. Легендарният генерал Касем Сулеймани, шеф на бригадите "Ал Кудс" (специалното крило на гвардейците за операции в чужбина), постигна победи в Ливан, Ирак, Сирия, Йемен. Иранското влияние нарасна, а различните противници - екстремистите от т.н. "Ислямска държава", умерените сунити и про-западните сили - трябваше да се примирят, че Техеран поръчва музиката. Русия погледна ръка за стратегическо партньорство. Западът, воден от САЩ на Барак Обама, сключи споразумение: Иран да демонтира ядрената си програма в замяна на отпадане на санкциите, търговия и замозване.

И ТЪКМО КОГАТО ВОЕННИЯТ МУСКУЛ на гвардейците трябваше да доведе просперитет у дома, нещо се обърка. Саудитска Арабия се уплаши от иранския превес, който стигна до собствената ѝ територия. Новият американски президент Доналд Тръмп обеща да денонсира "лошия" договор с Иран. После игра танц със саби в Рияд и започна да нарича Персийския залив "Арабски".

ИЗВЕДНЪЖ ПРОТИВНИЦИТЕ СЕ ОБЕДИНИХА и небето се покри с облаци. Лъсна и най-големият проблем: вътрешната цена на външните победи. Мнозина иранци не са щастливи, че националният финансов и човешки ресурс се пилее за "Хизбулла" в Ливан или за Башар Асад в Сирия. Геополитическата гордост е едно, яйцата – друго; първото не става за ядене. И още нещо. Тъкмо когато отпадането на санкциите предвеща икономическо развиделяване, се оказва, че парите са в революционните гвардейци; в техните мрежи от фирми, тайни служби и зависимости. Градското малцинство не вижда особени шансове в тази игра с белязани карти. Бедното мнозинство, което подкрепи властите през 2009, сега се оказва по-бедно и излъгано.

В НАЙ-СЛОЖНА ПОЗИЦИЯ Е президентът-реформатор. Разпнат между заканите на Тръмп и вътрешните си противници, Рохани вероятно знае какво да се направи - и разбира, че голямата част от народа е с него. Но властта на Али Хаменеи е доживотна. В най-добрия случай президентът може да заеме неговото място. Но има ли кой да прескочи, разгради или поне постави под контрол гвардейците? От тази загадка зависи бъдещето на Иран.

Иначе малцина вече си спомнят за Нега Ага-Солтан. Гробът ѝ бе разкопан, надгробната плоча – обстрелвана. Само бащата се осмели да каже, че няма кой друг да е виновен за смъртта ѝ, освен властта. А ние - иранци или не - все повече се затваряме във виртуалните си балони, където изчезва шансът за всяка обща кауза. Дори днес да разберем, че вчера сме сбъркали, това вече няма значение. ■

“Great deals from
Europcar Bulgaria”

moving Emma's way

from
€ **14**
per day*

N°1
IN EUROPE

Your partner in
mobility.

Leading car rental and operational
leasing company in Bulgaria

Car & Van rental | Operational Leasing | Chauffeur Services

Discover Bulgaria with a rental car from Europcar. For reservations or further information on innovative leasing solutions please contact us at office@europcar.bg, by phone on +359(0)700 18 688, online at europcar.bg or through our Facebook page EuropcarBulgaria.

*daily rate for economy car group for minimum 7-day rental

Neda and the Two Protests

How Trump and the price of eggs hemmed in Iran's geopolitical ascent

By BOYKO VASILEV / Photography SHUTTERSTOCK

Seven years ago, Israeli Prime Minister Benjamin Netanyahu recalled a curious twist: the Arab Spring actually started in non-Arab Iran. But it got off to a false start.

INDEED, IN 2009 IRAN'S urban youth rose to dispute the re-election of hardliner President Mahmoud Ahmadinejad. Many things happened then for the first time. "The smart and the beautiful" showed were good at flaring up – and bad at winning. Modern technologies acted as a catalyst of the revolution, which quickly ignites and just as quickly burns out. Educated Iranians emerged from their virtual bubble straight onto the street - and found they were not a majority. Awareness came the hard way: with repressions and support from the "broad popular masses", the security forces crushed the protest.

REMEMBER NEDA AGHA-SOLTAN? Hardly. In today's world of images, memories tend to be short-lived. The 26-year-old philosophy student was protesting when a shot cut short her life. Her death was captured on video and instantly went online. Her name ('Neda' means voice in Farsi) became the "voice of Iran".

The official investigation failed to find the killer, even though the suspicion fell on a Basij, a member of a pro-government paramilitary group. This did not keep the regime from insinuating that it had nothing to do with this, that the videos were manipulated, and that the killer was either one of the protesters themselves or a CIA agent provocateur. Does the pattern sound familiar? Protest, crime, technology, manipulation, conspiracy. Many later events repeated it.

I'M TELLING ALL THIS because the recent protests in Iran were quite dif-

ferent. The poorer people from the countryside took to the streets. They were prompted by the rise in egg prices, only later did their grievances diversify. It happened in a new political context, too: conservative Supreme Leader Ali Khamenei shares power with moderate reformist President Hassan Rouhani. Rumour has it that the conservatives lit the first spark of the rebellion to harm Rouhani, but then it got out of control; cries of "Death to Khamenei" could be heard from the crowds.

THERE IS PERHAPS ONE SIMILARITY with 2009: both protests were quelled by the so-called Revolutionary Guards, the elite corps of the Islamic Revolution, which reports directly to the Supreme Leader Khamenei and controls the Basij. But appeasing the discontent is a Pyrrhic victory. In the last nine years the Guards have won abroad, but have lost at home.

UNDOUBTEDLY, IRAN succeeded in rallying the Shiite Muslims and became a major geopolitical factor in the Middle East. Legendary General Qasem Soleimani, commander of the Quds Force (a special forces unit of the Revolutionary Guards responsible for their extraterritorial operations), scored victories in Lebanon, Iraq, Syria, Yemen. Iran's influence increased, and the sundry opponents – extremists of the so-called Islamic State, the moderate Sunni and the pro-Western forces – had to resign themselves to the fact that Tehran calls the tune. Russia extended a hand for strategic partnership. The West, led by Barack Obama's United States, struck a deal: Iran was to dismantle its nuclear programme in exchange for lifted sanctions, trade and affluence.

AND JUST WHEN THE GUARDS' MILITARY MUSCLE had to bring prosperity at home, something went wrong. Saudi Arabia dreaded Iran's domi-

nance which reached its own territory The new US President Donald Trump pledged to pull out of the “bad” deal with Iran. Then he joined in a sword dance in Riyadh and started calling the Persian Gulf ‘the Arabian Gulf’.

SUDDENLY THE OPPONENTS JOINED FORCES and clouds filled the sky. The biggest problem came to light: victories abroad came at a high cost back home. Many Iranians resent that the national financial and human resources are wasted on Hezbollah in Lebanon or on Bashar al-Assad in Syria. Geopolitical hubris is one thing, eggs are quite another; the first is inedible. And another thing. Just when lifting the sanctions spelled a new dawn for the economy, it turned out that the money was in the hands of the Revolutionary Guards, in their networks of companies, secret services and dependencies. The urban minority sees little chances in this game with loaded dice. The poor majority which backed the authorities in 2009 has been left poorer and let down.

THE REFORMIST PRESIDENT is in the trickiest position. Caught between two fires: Trump’s threats and his domestic opponents, Rouhani probably knows what has to be done – and is aware that a large part of the people are on his side. But Ali Khamenei has life tenure. At best, the President can succeed him. But who is there to outmanoeuvre, disband, or at least get the Guards under control? Iran’s future depends on this conundrum. Otherwise, only a few still remember Neda Agha-Soltan. Her grave was dug up time and again, and her gravestone was raked with bullets. Her father alone had the courage to say that no one but the authorities could be blamed for her death. And we – Iranians or not – are increasingly withdrawing into our virtual bubbles, where any common cause stands no chance at all. Even if we realise today that we were wrong yesterday, this no longer matters. ■

World Luxury
Spa
Awards
WINNER 2015

RAMADA
SOFIA

VICTORIA SPA

★★★★★
THE REAL ASIAN SPA

Victoria spa is the biggest spa in Sofia, situated in Ramada Princess hotel on 3500 sm .

There are on your disposal:

INDOOR SWIMMING POOL ; CHILDREN POOL ; VITAMIN BAR; FITNESS CENTER & SPORTS HALL FOR GROUP CLASSES; FINNISH SAUNA, SALTED SAUNA, STEAM BATH; TURKISH BATH HAMMAM WITH ORIENTAL PEELING / kese /; 8 LUXURY MASSAGE ROOMS WITH JAKUZZIES; COSMETICS; V.I.P SPA APARTMENT; HAIR DRESSERS SALOON WITH MANICURE & PEDICURE; SUN BED; MORE THEN 150 DIFFERENT MESSAGES AND SPA RITUALS; INTERNATIONAL SPA TEAM FROM BALL, THAILAND AND THE PHILIPPINES; 5 STARS SERVICE

www.victoria-spa.com

+ 359 895 79 29 38

Силата на едно име

Вече 26 години спор за една-единствена дума спира развитието на цяла държава

Текст НИКОЛАЙ КРЪСТЕВ / Фотография SHUTTERSTOCK

Който знае истинското име на човек, владее цялото му същество, казваше Урсула Ле Гуин, която напусна този свят на 22 януари. В нейните фантастични светове името бе основният инструмент на магията. В съвсем реалния свят на Западните Балкани името е онова, което вече четвърт век предопределя и възпрепятства развитието на цяла една държава.

СПОРЪТ МЕЖДУ ГЪРЦИЯ И МАКЕДОНИЯ за името на бившата югославска провинция се води от самото начало на 90-те. Продължилото над 11 години управление на националиста Никола Груевски в Скопие допълнително нажежи този спор и доведе до най-ниската точка в междустранните отношения. Откакто на власт дойде реформаторското правителство на социалдемократа Зоран Заев, атмосферата се променя. Заев показа през последните месеци, че е готов на компромиси в името на членството на страната в НАТО и ЕС. Изявлението му, че страната му не държи да притежава монопола върху името Македония, оттегна позитивно в Атина. Нека припомним, че бившата югорепублика бе много близо до получаване на покана за членство в Алианса на срещата на върха в Букурещ през пролетта на 2008. Но не я получи, защото Атина наложи вето.

ДНЕС ДВЕТЕ СТРАНИ предпочитат да водят преговори далеч от очите на обществеността, защото този процес предизвиква много ожесточени спорове и от двете страни на границата. Гръцката православна църква, много яростно атакува властите в Атина заради тези преговори, а Панос Каменос, вицепремиер и коалиционен партньор на управляващата Сириза, настоя да се проведе референдум. Това обтегна отношенията в коалицията до степен Сириза да предложи предсрочни избори. Плахите разговори се оказаха гостатъчни да предизвикат огромен протест в Солун (с плакати, че името Македония е гръцко) и не по-малко войнствено настроен контрапротест в Скопие. Самият Заев бе принуден да скастри своя вицепремиер Кочо Ангушев, че си е позволил да разсъждава на глас за вариантите за името на страната в преговорите с Атина, защото това не било негова работа като министър на финансите.

ВСЕ ПАК ЗАЕВ СОЧИ ПЪРВАТА ПОЛОВИНА на тази година като времева рамка за решаване на спора - тоест по време на българското европредседателство. Въпреки тайния характер на преговорите в публичното пространство изплуваха добре познатите предложения като Нова Македония, Република Македония (Скопие), Горна,

Северна или Вардарска Македония. Единственото ново предложение бе "Централно-балканска република", но експертите предпочетоха да се фокусират върху познатите варианти Нова Македония, Република Македония (Скопие) и Вардарска Македония.

КОЙТО И ВАРИАНТ ДА ИЗБЕРАТ политиците, той ще трябва да получи одобрение чрез референдуми и в двете страни. Когато вече всичко ще зависи от начина, по който е формулиран въпросът, подчертава Сашо Органоски, най-влиятелният коментатор в Скопие, пред Bloomberg TV Bulgaria.

Русия разбира, че е загубила Македония след пагането на режима на Груевски, и ще се опита да пречи на Скопие през Атина и по-специално чрез Гръцката православна църква, смята Органоски. Дали такава стратегия на Москва би могла да забави разширението на НАТО на Балканите, предстои да видим. Но Русия, която възприема региона като своя зона на влияние, не е много доволна от присъединяването на Черна гора, ще се опита да създаде вътрешен фронт на напрежение в Македония срещу атлантическото членство.

ВЪПРЕКИ ТОВА НАПРЕДЪКЪТ по въпроса е несъмнен. Първото по-

сещение на генерален секретар на НАТО в Скопие бе определено от местните наблюдатели като „историческо“, а Йенс Столтенберг увери, че щом проблемът с името бъде решен, Македония ще може да се присъедини към Алианса. Срещата между Заев и Ципрас в Давос дава надежда, че такова решение е близо. То се подкрепя и от американската дипломация, каза пред Bloomberg TV Bulgaria Хоит Брайн Йи, помощник-гържавен секретар на САЩ за Балканите и Евразия. Съединените щати подкрепят договора за добросъседство между Македония и България и пробива в двустранните отношения, добавя още Хоит Йи. „Това е много добро начало или дори прелюдия към българското председателство на ЕС, и показва, че България е отдадена на това да помага на региона не само на думи - смята Йи. - Защото много гържави говорят за важноста на Западните Балкани, но малко правят конкретни стъпки в тази посока...“.

Според американския дипломат решението на въпроса с името на Македония е дори закъсняло, "особено за младите хора в Македония, които чакат от дълго време, за да разполагат със същите възможности, които имат другите млади хора в Гърция и в Европейския съюз". ■

The Power of a Name

For 26 years by now a dispute over a single word is holding back the development of an entire state

By NIKOLAY KRASDEV / Photography SHUTTERSTOCK

Who knows a man's name, holds that man's life in his keeping, Ursula Le Guin, who left this world on the 22nd of January, used to say. In her fantastic worlds the name was the main instrument of magic. In the entirely real world of the Western Balkans the name is the thing that for a quarter of a century by now predetermines and hinders the development of an entire country.

THE DISPUTE BETWEEN GREECE AND MACEDONIA over the name of the former Yugoslav province has been carrying on since the very beginning of the 90s. Having continued for over 11 years, the rule of the na-

tionist Nikola Gruevski in Skopje additionally flared up this dispute and led to the lowest point in the relations between the two countries. Ever since the reforming government of the social democrat Zoran Zaev came to power, the atmosphere has been changing. Zaev has shown during the least months that he is open to compromise for the sake of the country's membership in NATO and the European Union. His statement that his country does not insist on having a monopoly on the name Macedonia echoed positively in Athens. Let us remember that the former Yugoslav republic was very close to receiving an invitation to join the Alliance during the Bucharest summit in the spring of 2008. But it did not receive it

because Athens vetoed.

TODAY THE TWO COUNTRIES prefer to negotiate away from the eyes of the public, because this process causes very bitter disputes on both sides of the border. The Greek Orthodox Church very vehemently attacked the authorities in Athens because of these negotiations, and Panos Kammenos, Deputy Prime Minister and coalition partner of the ruling Syriza, insisted on holding a referendum. This strained the relations within the coalition to such an extent that Syriza proposed to hold early elections. The timid talks turned out to be enough to provoke a huge protest in Thessaloniki (with placards, stating that the name Macedonia is a Greek) and a no less belligerently disposed counter-protest in Skopje. Zaev himself was forced to scold his Deputy Prime Minister Kocho Angushev for having taken the liberty to think out loud about the versions for the country's name in the negotiations with Athens because this was none of his business as a Minister of Finance.

HOWEVER ZAEV IS INDICATING THE FIRST HALF of this year as a time-frame for resolving the dispute - that is to say during the Bulgarian Presidency. Despite the secretive nature of the negotiations the well known proposals such as Nova Makedonija (New Macedonia), Republika Makedonija (Skopje) (Republic of Macedonia (Skopje)), Gorna (Upper), Severna (Northern) or Vardarska (Vardar) Makedonija (Macedonia) made their appearance in the public domain. The only new proposal was "Centralno-Balkanska Republika" ("Central Balkan Republic"), but the experts preferred to focus on the known versions Nova Makedonija (New Macedonia), Republika Makedonija (Skopje) (Republic of Macedonia (Skopje)) and Vardarska Makedonija (Vardar Macedonia).

WHICHEVER VERSION IS CHOSEN by the politicians, it will have to receive an approval through referendums in both countries. When all will already depend on the way in which the question has been formulated, Sašo Ordanoski, the most influential commentator in Skopje, emphasizes in front of Bloomberg TV Bulgaria.

Russia understands that it has lost Macedonia after the fall of Gruevski's regime, and it will try to hamper Skopje through Athens and in particular through the Greek Orthodox Church, Ordanoski reckons. It remains to be seen if such a strategy of Moscow would be able to slow down the expansion of NATO on the Balkans. But Russia, which perceives the region as its zone of influence, is not very pleased with Montenegro's accession, and it will attempt to create an internal front of tension in Macedonia against the membership in the North Atlantic Alliance.

NEVERTHELESS THE PROGRESS in this regard is unquestionable. The first visit of a NATO Secretary-General to Skopje was defined by the local observers as a "historic" one, and Jens Stoltenberg assured that once the problem with the name is solved, Macedonia will be able to accede to the Alliance. The meeting between Zaev and Tsipras in Davos gives hope that such a solution is close at hand. It is supported by the American diplomacy as well, Hoyt Brian Yee, U.S. Deputy Assistant Secretary for the Balkans and Eurasia, said in front of Bloomberg TV Bulgaria. The United States endorses the Friendship, Good Neighbourly Relations and Cooperation Agreement between the Republic of Bulgaria and the Republic of Macedonia, as well as the breakthrough in the bilateral relations, Hoyt Yee adds. "This is a very good start or even a prelude to the Bulgarian Presidency of the Council of the EU, and shows that Bulgaria is committed to helping the region not just in words - Yee thinks. - Because many countries are speaking of the importance of the Western Balkans, but few take concrete steps in that direction...".

According to the American diplomat the solution to the question of Macedonia's name is even overdue, "especially for the young people in Macedonia, who have been waiting for a long time to have at their disposal the same possibilities as the other young people in Greece and the European Union are having". ■

DENTAL CLINIC

EO Dent

И ДЕНТАЛЕН ТУРИЗЪМ В БЪЛГАРИЯ

Подарете си красива усмивка в EO Дент и решете своите проблеми със зъбите за една седмица в България.

Цялостна грижа – от изобелване до имплантология, 3D-диагностика, лечение с лазер, фасети и циркониеви конструкции. Всичко това е реалност в дентални клиници EO Дент.

Много години опит, доверие и сигурност.

EO Дент е клиниката, която преобрази усмивката на Силвестър Сталоун и на още много други известни личности.

ПЪРВАТА БЪЛГАРО-НЕМСКА
ИМПЛАНТОЛОГИЧНО-ХИРУРГИЧНА
ДЕНТАЛНА КЛИНИКА

THE FIRST BULGARIAN-GERMAN
DENTAL SURGERY AND
IMPLANT CLINIC

EO DENT AND DENTAL TOURISM IN BULGARIA

Treat yourselves to a beautiful smile at EO Dent and find a solution to your teeth problems during one week in Bulgaria.

Complete care for your smile – from teeth whitening to implant dentistry, 3D diagnostics, laser treatment, veneers and zirconia constructions – all this is a reality in the EO Dent dental clinics.

Many years of experience, confidence, and security.

EO DENT is the clinic that transformed Sylvester Stallone's smile – and many other celebrities, too.

www.eo-dent.com info@eo-dent.com EODent
мел./tel.: +359 888464666, +359 888615487, +359 884434363

Graffiti Gallery Hotel

Knyaz Boris I Blvd. 65, Varna 9000, Bulgaria
phone +359 52 989 900, fax +359 52 989 902
reservations@graffithotel.com
www.graffithotel.com

ВЕЛИКДЕНСКИ ПРАЗНИЦИ

Двудневен пакет за двама в двойна стая
360.00 евро*

*Закуска *Великденски брънч *СПА услуги
*Късно напускане *Цена на човек в двойна стая – 180.00 евро

Офертата е валидна за периода 06.04. – 09.04.2018

EASTER SPECIALS

2-day package for two in DBL room
EUR 360.00**

**BB **Easter Brunch **SPA Services **Late Check-out
**Price per pax in DBL room – EUR 180.00

The offer is valid for the period 06.04. – 09.04.2018

65 Knyaz Boris I Blvd., Varna www.graffiti-cafe.com

**Restaurant & Bar
Design Awards**

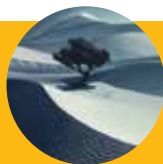
Winner

72 | ПАМЕТНИЦИ
НА ЗАБРАВАТА
MONUMENTS OF OBLIVION

62 | ДА ПРЕКРАЧИШ ГРАНИЦИТЕ
PUSHING THE BRIEF

76 | ВСЕКИ БИ МОГЪЛ ДА СЕ СЕТИ
ANYONE COULD THINK OF IT

ИДВА ЛИ ВРЕМЕ ЗА АТОМНИ ДВИГАТЕЛИ?

NASA започва полеви изпитания на революционен микрореактор, създаден за марсоходите

Текст КАЛИН АНГЕЛОВ / Фотография NASA

Американската аерокосмическа агенция NASA започва полеви изпитания на революционен компактен ядрен реактор, който може да задвижва машини с размера на леки автомобили. Системата, наречена Kilopower, е предназначена за бъдещите пилотируани мисии до Марс, но ако изпитанията са успешни, би намерила приложение и на Земята.

ОТ NASA ВЕЧЕ СА ПРИКЛЮЧИЛИ първите тестове на Kilopower, който е по същество миниатюризирана версия на реакторите за ядрен разпад като в съвременните атомни електроцентрали. Лабораторните изпитания на умален прототип са минали успешно и през март агенцията започва полеви тестове на реалната система.

Kilopower е с мощност до 10 киловата и спокойно може да захранва с енергия няколко домакинства. В бъдещите мисии до Марс той не само ще зарежда батериите на електрическите марсоходи, но и ще снабдява с енергия жилищните помещения и ще произвежда течен водород като гориво за обратния път до Земята.

КОНЦЕПЦИЯТА НЕ Е НИКАК НОВА - по същество в NASA са възкресили планове от 60-те години.

"Главното предимство е, че подобен реактор дава енергоизточник с висока плътност, независим от положението му или от слънчевото греене", обяснява Патрик Макклур, който ръководи проекта в лабораторията Лос Аламос.

Самият реактор е с размерите на рол-

ка тоалетна хартия, и все пак е достатъчен да захрани две къщи за цял ден. Kilopower е с ядро от уран-235, което отдава топлина по натриеви тръби. Тя на свой ред се преобразува в електричество чрез т. нар. двигатели на Стърлинг. В известен смисъл системата наподобява устройството на съвременен автомобил с двигател с вътрешно горене.

ДОСЕГА КОСМИЧЕСКИТЕ АПАРАТИ, като марсохода Curiosity или сондата Voyager ползваха като източник на енергия нещо, наречено радиоизотопен термоелектрически генератор. По същество той извлича енергия от полуразпада на известно количество радиоактивно вещество. Недостатъкът на тази иначе много надеждна технология е, че произвежда много малко енергия, а бъдещите мисии ще се нуждаят от значително повече.

ЗА МОМЕНТА УЧЕНИТЕ от NASA не коментират възможните приложения на Kilopower на земята, вероятно заради ширещите се настроения срещу атомната енергетика след инцидента във Фукушима.

Независими експерти обаче твърдят, че подобна система би могла да е изключително безопасна, надеждна и с минимални количества радиоактивни отпадъци. И би се оказала решителната крачка за прехода от двигатели с вътрешно горене към електромобили. Вероятно дискусиата ще продължи след края на първите полеви тестове на Kilopower. ■

Is the Time for Nuclear Powered Engines Coming?

NASA is beginning field tests of a revolutionary microreactor, created for the Mars rovers

By KALIN ANGELOV / Photography NASA

The American aerospace agency NASA is beginning field tests of a revolutionary compact nuclear reactor, which may set in motion machines that are the size of automobiles. The system, named Kilopower is intended for the future piloted missions to Mars, but if the tests are successful, it may be applied on Earth as well.

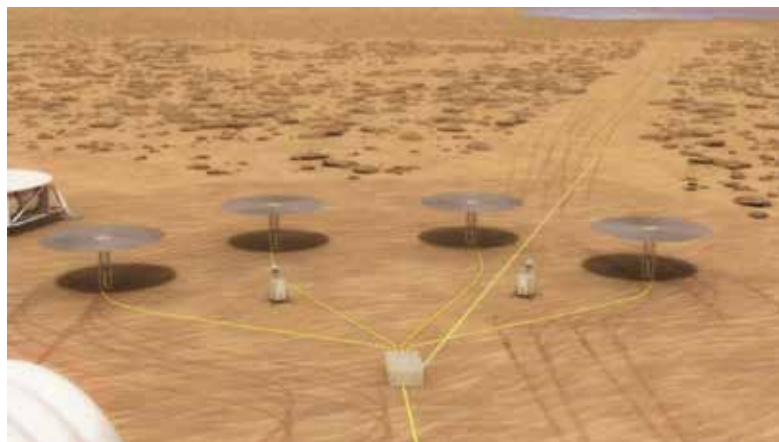
NASA HAS ALREADY COMPLETED the first tests of Kilopower, which is essentially a miniaturized version of the fission reactors as in the contemporary nuclear power plants. The laboratory tests of a small-scale prototype were successful and in March the agency is beginning field tests of the actual system. Kilopower has a capacity of 10 kilowatts and could perfectly well supply with energy several several households. In the future missions to Mars it will not only charge the batteries of the electrical Mars rovers, but will also supply with energy the accommodation spaces and will produce liquid hydrogen as a fuel for the return journey to Earth.

THE CONCEPT IS NOT NEW AT ALL - NASA has essentially revived plans from the 60s.

"The main advantage is that such a reactor provides a power source with a high density, independent of its position or of the solar radiation", Patrick McClure, who is in charge of the project at the Los Alamos laboratory, explains. The reactor itself is the size of a toilet paper roll, and nevertheless it is enough to supply two houses for an entire day. Kilopower has a core that is made of uranium-235, which gives off heat through sodium pipes. The heat in turn is transformed into electricity by means of the so-called Sterling engines. In a certain sense the system resembles the mechanism of a modern automobile with an internal combustion engine.

UP UNTIL NOW THE SPACECRAFT, such as the Curiosity Mars rover or the Voyager space probe were using as an energy source a thing called a Radioisotope Thermoelectric Generator. It is essentially deriving energy from the half-life of a certain quantity of radioactive substance. The disadvantage of this otherwise very reliable technology is that it produces very little energy, and the future missions would need considerably more.

FOR THE MOMENT THE SCIENTISTS from NASA are not commenting the possible applications of Kilopower on Earth, probably due to the widespread sentiments against nuclear energy after the Fukushima accident. Independent experts however are maintaining that such a system may be exceptionally safe, reliable and with minimal quantities of radioactive waste. And it would turn out to be the decisive step for the transition from internal combustion engines to electric vehicles. The discussion will probably continue after the end of the first field tests of Kilopower. ■

INVESTOR.BG

THE LATEST BUSINESS NEWS, ANALYSIS AND TRENDS

UPDATE

в новите технологии

събота
неделя

19:30

**Bloomberg
TV Bulgaria**

bloombergtv.bg

 [UpDateBloomberg](https://www.facebook.com/UpDateBloomberg)

ДА ПРЕКРАЧИШ ГРАНИЦИТЕ PUSHING THE BRIEF

Състезанието Hasselblad Masters, организирано от един от водещите производители на средноформатни фотоапарати и лещи, е сред най-престижните в света на професионалната фотография. Фотографът и член на журито Том Олдъм коментира: "Впечатлен съм от прогресивността на някои от участниците и готовността им да прехвърлят граници." От над 30 хиляди снимки тази година жури и публика избраха най-добрите в 11 категории. Ето някои от тях, подбрани от THE INFLIGHT MAGAZINE.

The Hasselblad Masters competition, held by one of the leading manufactureres of medium format cameras and lenses, is one of the world's most prestigious in professional photography. Masters Jury member and professional photographer Tom Oldham said: "It really struck me how progressive many of the entries were this year and how far the entrants were willing to push the brief." From over 30 000 images this year the jury and a public vote have chosen the best in 11 categories. Here is the selection of THE INFLIGHT MAGAZINE.

All photographs courtesy of Hasselblad Masters

Категория "Дива природа", Карим Илия, Хауку, САЩ
Wildlife - Karim Iliya - Haiku, USA

Категория "Пейзаж", Бенджамин Евърет, Лопес Айленг, САЩ
Landscape - Benjamin Everett - Lopez Island, USA

Категория "Красота и мода", Майкъл Баран, Трим, Ирландия
Beauty & Fashion - Michal Baran - Trim, Ireland

Категория "Изкуство", Мария Сварбова, Братислава, Словакия
Art - Maria Svarbova - Bratislava, Slovakia

Категория "Портрет", Тина Сигнесдоттир Хулт, Торвастаг, Норвегия
Portrait - Tina Signesdottir Hult - Torvastad, Norway

Категория "Изкуство", Мария Сварбова, Братислава, Словакия
Art - Maria Svarbova - Bratislava, Slovakia

Категория "Градски", Бен Томас, Кинетън, Австралия
Street / Urban – Ben Thomas - Kyneton, Australia

Категория "Пейзаж", Бенджамин Евърът, Лопес Айлънд, САЩ
Landscape - Benjamin Everett - Lopez Island, USA

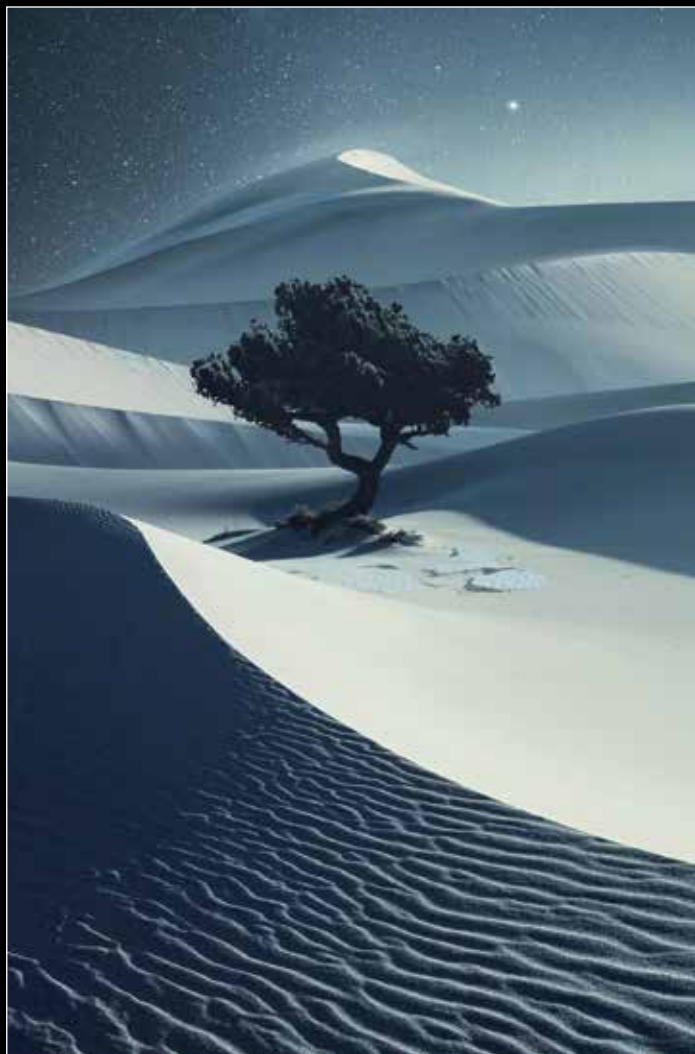

Категория "Портрет", Тина Сигнесдоттир Хулт, Торвастаг, Норвегия
Portrait - Tina Signesdottir Hult - Torvastad, Norway

Категория "От въздуха", Хорхе де ла Торриенте, Маями, САЩ
Aerial - Jorge de la Torriente - Miami, USA

Категория "Пейзаж", Бенджамин Евърът, Лопес Айленг, САЩ
Landscape - Benjamin Everett - Lopez Island, USA

Категория "Сватба", Виктор Хамке, Лайпциг, Германия
Wedding - Victor Hamke - Leipzig, Germany

Категория "Портрет", Тина Сигнесдотир Хулт, Торвастаг, Норвегия
Portrait - Tina Signesdottir Hult - Torvastad, Norway

Discover The World of Q.T.E!

We are a fast growing company that was founded in 2009. The main mission of the company is to offer the Bulgarian market high quality bakery products with authentic taste. Our production is designed for the B2B sector, which includes hotels, catering, restaurants and bars that prepare fresh bakery products and sandwiches on the spot. The brand under which the company's products are known is Quick Tasty Easy or Q.T.E. for short. The company has developed to become a leading producer of frozen half-baked and frozen products and our portfolio includes over 100 products. The company has gained a leading position in the production of croissants with butter, ciabatta and others. We offer franchise partnerships to our customers and we partner in building the hot points for the sale of bakery products, which are prepared on site and are always freshly baked. Company policy is to develop and offer new, quality products which become well established on the international market.

В омагьосания кръг

Учестено сърцебиене, потни длани, хаотични мисли – твърде вероятно е притеснението ви да се окаже признак на тревожно разстройство

Текст КРИСТИНА НИГОХОСЯН / Фотография SHUTTERSTOCK

51 547 души от 21 страни се включват в обстойното изследване на Жорди Алонсо, директор на програмата по епидемиология и обществено здраве в изследователския институт на болница Hospital del Mar в Барселона. Възложено от Световната здравна организация, то цели да открие колко адекватно се лекува тревожността на различни места по света. Резултатите са стряскащи – едва 1 от 10 пациента получава резултатно лечение, а цели 10 % от световното население страдат от тревожни разстройства.

ПРИЧИНИТЕ ЗА ТРЕВОЖНИТЕ ДАННИ са комплексни: много често нито пациентът, нито здравната система отчитат нуждата от лечение. Така едва 41% от страдащите предприемат стъпки към подобря-

ване на състоянието си. Прибавете към това проблемите със здравното осигуряване, цената на психологическата грижа и стигмата върху страдащите от ментални заболявания, за да получите цялостната грозна картина. Дори в страните с по-висок стандарт на живот едва една трета от засегнатите от подобни разстройства търсят помощ.

Как да разпознаете дали просто минавате през труден и нервен период, или страдате от тревожно разстройство? Не е лесно, защото то се проявява под различни форми: фобии, паник атаки, безпокойство. Ако обаче редовно изпитвате някои от следните симптоми, може би е време да потърсите специализирана помощ.

ПРЕКАЛЕНО ПРИТЕСНЕНИЕ. Разбира се, че

е нормално да се притеснявате за хиляди неща през деня – дали ще стигнете навреме в офиса, ще си свършите ли работата, ще успеете ли да си платите сметките, ще закъснеете ли да вземете детето от градина. Когато обаче тревогите за дребни неща „превземат“ всекидневието ви и буквално не можете да живеете нормално в продължение на повече от 6 месеца, нещата са излезли извън контрол. „Разликата между тревожното разстройство и обикновеното притеснение е доколко емоциите ви причиняват страдание и променят живота ви,“ казва Сали Уинстън, директор на Института по тревожност и стрес в Мериленг.

ПРОБЛЕМИ СЪС СЪНЯ. Заспивате трудно или пък се будите посред нощ с разтуптяно

сърце и препускащи мисли в главата си. Ако това не са инцидентни случаи, а регулярно ви карат да сте недоспали и изтощени, ви съветваме да посетите личния си лекар.

СТЕГНАТИ МУСКУЛИ. Улавяте ли се, че почти през цялото време стискате зъби и в резултат на това челюстите ви болят? Или сте свили юмруци, а пръстите ви изтръпват? Подобно напрежение в различни части на тялото често е придружаващ симптом на тревожните разстройства.

НАРУШЕНО ХРАНОСИЛАНЕ. И гецама знаят, че притесненията и нервите се отразяват на коремчето. Синдромът на раздразненото дебело черво, който често съпътства този тип ментални разстройства, се характеризира с подуване, газове, болки в стомаха, запек или разстройство – или тревожност на храносмилателния тракт.

ПРОБЛЕМИ С ОБЩУВАНЕТО. Хората, страдащи от тревожност, често изживяват особено интензивно срещите с малки или по-големи групи хора. Тогава те имат чувството, че всички очи са приковани в тях, а това предизвиква зачервяване, недостиг на въздух, прилошаване и дори невъзможност да проговорят.

ГОТВЕНЕ СРЕЩУ ТРЕВОЖНОСТТА COOKING AGAINST THE ANXIETY

Не малко психолози определят кулинарията като хоби, чрез което да се борите със симптомите на тревожност. Терапевтичния ефект на времето в кухнята се дължи на факта, че се чувствате продуктивни и контролирате всички процеси около приготвянето на храната. Като най-ефективни в борбата с тревожните разстройства се сочат месенето на хляб, за който се иска търпение, приготвянето на богат сос, който ви отнема повече време и точност, както и варенето на ризото, което лесно може да се превърне в кашкав ориз, ако изгубите концентрацията си и спрете да разбърквате.

Quite a lot of psychologists are defining cuisine as a hobby, through which you can fight with the symptoms of anxiety. The therapeutic effect of the time spent in the kitchen is due to the fact that you are feeling productive and you are controlling all processes connected with the preparation of the food. Kneading bread dough, which requires patience, preparing a sumptuous sauce that takes you more time and precision, as well as making a risotto, which can easily transform into some pulpy rice if you lose your concentration and stop stirring, are indicated as being most effective in the fight against the anxiety disorders.

ПРИСТЪПИ НА ПАНИКА. Вероятно всеки е преживявал такава, но ако ви се случва редовно, е добре да се консултирате с психолог. Признаците на паник атака са затруднено дишане, учестено сърцебиене, изтръпнали крайници, конвулсии, изпотяване, замаяност, болки в гърдите или стомаха, топли или студени вълни.

Как да се справите с паник атаките или първите признаци на тревожност? Триш Барийас, авторката на книгата A Face of Anxiety, предлага да започнете с дишането. „Страдащите от тревожност дишат плитко, което означава, че ограничават достъпа на кислород до мозъка.“ Тя дава простичък метод да поеме дълбоко въздух, въртящ се около цифрата 15: изпълвате диафрагмата си с въздух с 5 вдишвания, задржате дъха си, като броите до 5 и издишвате по същия начин. Барийас съветва още да имате подготвена плейлиста с музика, която винаги ви успокоява и разведрява, да увеличите физическата активност в ежедневието си и да се съсредоточите върху настоящия момент и действителността, а не това, което е в главата ви. Чувството за тревожност се развива винаги, когато усещате нещата в живота си извън контрол. ■

Здраве и красота
чрез силата на водата

Съвместни пакетни програми

Аквахаус Термал & Бийч и Хотел Балнео & СПА Азалия

7

ДНЕВНИ

AQUA
HOUSE
THERMAL & BEACH

Лечебна
Therapeutic
791 BGN

Алготерапия
Algotherapy
791 BGN

Таласотерапевтична
Thalassotherapeutic
791 BGN

Аюрведична
Ayurvedic
901 BGN

Детокс
Detox
901 BGN

*цената е за 7 нощувки на човек на база ВВ в двойна стандартна стая в Хотел Балнео & СПА Азалия с включени процедури в Аквахаус Термал & Бийч
*удобен трансфер
*офертата е валидна до 30.04.2018, без официалните празници

*the price is for 7 nights per person on BB in DBL standard room in Azalia Hotel Balneo & SPA with treatments in Aquahouse Thermal & Beach
*a comfortable transfer
*the offer is valid until 30.04.2018, not valid for public holidays

Health and beauty
by the power of water

Package programs

Aquahouse Thermal & Beach and Azalia Hotel Balneo & SPA

7

days

Varna, Sts. Constantine and Helena Resort,
T: +359 52 812 812, info@aquahouse.bg,
aquahouse.bg

Varna, Sts. Constantine and Helena Resort,
T: +359 52 358 777,
reservations@azaliahotel.com,
www.azaliahotel.com

Into the Vicious Circle

Fast heart rate, sweaty palms, chaotic thoughts - it is very likely that your uneasiness turns out to be a sign of an anxiety disorder

By KRISTINA NIGOHOSEYAN / Photography SHUTTERSTOCK

51 547 people from 21 countries are participating in the thorough study by Jordi Alonso, director of the Epidemiology and Public Health programme at the Hospital del Mar Medical Research Institute in Barcelona. Commissioned by the World Health Organization, it aims at discovering how adequately anxiety is being treated at various places around the world. The results are startling - barely 1 in 10 patients receives an effective treatment, and as much as 10 % of the world's population are suffering from anxiety disorders.

The reasons for the worrying data are complex: very often neither the patient nor the healthcare system are recognizing the need for treatment. Thus only 41% of the people suffering anxiety are taking steps towards improving their condition. Add to that the problems with the health insurance, the cost of psychological care and the stigma on people suffering from

mental illnesses, to get the whole ugly picture. Even in the countries with a higher standard of living barely one third of the people affected by such disorders are seeking help.

How are you to discern if you are just going through a difficult and nervous period, or you are suffering from an anxiety disorder? It is not easy, because it manifests itself in various forms: fobias, panic attacks, anxiety. But if you are regularly experiencing some of the following symptoms, maybe it is time for you to seek specialised assistance.

Worrying too much

Of course it is normal to worry about a thousand things during the day - will you get to the office on time, will you be able to finish your work, will you manage to pay your bills, will you be late to pick up the child from the kindergarten. However when the worries about small things "take over" your daily round and you literally cannot live normally for a period of more than 6 months, things have gone out of control. "The distinction between the anxiety disorder and the normal anxiety is the extent to which your emotions are causing you suffering and are changing your life," Sally Winston, director of the Anxiety and Stress Disorder Institute in Maryland, says.

SLEEP DISORDERS

Going to sleep is difficult for you, or you wake up in the middle of the night with your heart racing and with thoughts rushing through your head. If those are not accidental occurrences, but instead they regularly make you underslept and exhausted, we advise you to visit your GP.

TIGHT MUSCLES

Do you catch yourself clenching your teeth almost all the time and as a result of that your jaw hurts? Or you are clenching your fists and your fingers are going numb? Such a tension in various parts of the body is often an accompanying symptom of the anxiety disorders.

INDIGESTION

Even children know that worries and nervousity are affecting affecting the tummy. The irritable bowel syndrome, which often accompanies this type of mental disorders is characterised by bloating, flatulence, abdominal pain, constipation, or diarrhea - or a gastrointestinal disturbance.

COMMUNICATION PROBLEMS

People who are suffering from anxiety are often experiencing particularly intensively the meetings with small or larger groups of people. Then they have the feeling that all eyes are on them,

and this causes blushing, shortness of breath, fainting spells and even inability to speak.

PANIC ATTACKS

Probably everyone has suffered one, but if it regularly happens to you, it is good to consult a psychologist. The symptoms of a panic attack are having difficulty breathing, fast heart rate, numbness in the extremities, convulsions, sweating, dizziness, chest or abdominal pain, hot or cold flashes.

How to cope with the panic attacks or with the first signs of anxiety? Trish Barillas, the author of the book "A Face of Anxiety" suggests beginning with the breathing. "People suffering from anxiety breathe shallowly, which means that they are restricting the flow of oxygen to the brain." She gives a simple method for taking a deep breath, centring on the figure 15: you fill your diaphragm with air in 5 inspirations, hold your breath, while counting to 5 and exhale in the same way. Barillas also suggests having a prepared playlist with music that always calms you and cheers you up, increasing the physical activity in your daily round and concentrating on the present moment and on reality, instead of on what is inside your head. The feeling of anxiety runs wild whenever you feel that the things in your life are out of control. ■

RADISSON BLU HOTEL
4 Narodno Sabranie Sq.
M. +359 887 27 35 97
Working hours:
10:00 – 02:00 h every day

MALL OF SOFIA
101 Alexander Stamboliyski Blvd.
M. +359 889 51 37 98
Working hours:
10.00 – 21.00 h every day

SOFIA AIRPORT
Terminal 2, 1 Hristofor Columb Blvd.
M. +359 886 66 57 47
Working hours:
05:00 – 21:00 h every day

THE MALL
115 Tzarigradsko Shosse Blvd.
M. +359 884 76 00 07
10:00 – 22:00 h every day

SERDIKA CENTER
48 Sitnyakovo Blvd.
M. +359 887 72 10 01
10:00 – 22:00 h every day

BULGARIA MALL
69 Bulgaria Blvd.
M. +359 888 40 06 70
10:00 – 22:00 h every day

PARK CENTER SOFIA
2 Arsenalski Blvd.
M. +359 888 88 11 27
10:00 – 22:00 h every day

PARADISE CENTER
100 Cherni vrah Blvd.
M. +359 882 47 05 23
Working hours:
10:00 – 22:00 every day

SOFIA RING MALL
214 Okolovrasten pat Blvd.
M. +359 888 600 191
Working hours:
10:00 – 22:00 every day

VINOPOLY SOFIA
5 Paprat Str.
M. +359 879 444 441
Monday – Friday: 07:30 – 21:00 h
Saturday – Sunday: 09:00 – 21:00 h

More **La Casa del Habano**, **Premium Cigars&Tobacco** and **Vinopoly** boutiques are all around Bulgaria at www.kalimancaribe.com

Follow us
 Kaliman Caribe
 kaliman_caribe

KALIMAN CARIBE
HONORED TO REPRESENT
THE HABANOS MASTERPIECES

ПАМЕТНИЦИ НА ЗАБРАВАТА

Една от най-внушителните средновековни църкви в България днес е кошара за овце. Но упорито стои, макар никои да не помни дори името ѝ

Текст КОНСТАНТИН ТОМОВ / Фотография КОЛЕЛА

Трудно е да си представите по-унила гледка от Камено поле - запустяло селце в Предбалкана, между Червен бряг и Мездра, на сред най-бедния регион в Европейския съюз.

ИМЕТО МУ СЪВСЕМ НЕ ЛЪЖЕ - иначе обширните земи около селото са дотолкова изпъстрени с камък, че правят земеделието почти невъзможно.

И все пак това безрадостно място претендира да е едно от най-старите населени места в България. Тук са открити сечива на близо 40 000 години. Намерени са останките от три неолитни селца. По тракийско и римско време е процъфтявало заради находищата на мед и желязо. По време на Първото и Второто българско царство е било влияте-

лен търговски център.

ТОВА ОБЯСНЯВА И ЗАЩО ТУК, на сред необработваемото поле, се натъкваме на една от най-внушителните средновековни църкви в Северозападна България.

Местните хора отдавна вече са забравили дори името ѝ. Днес я наричат Пустата църква. Легендата твърди, че била построена от Иван Асен II.

Академик Кръстю Миятев, един от бащите на българската архитектурна археология, я посещава през 30-те и открива все още съхранени стенописи. На тяхна база я отнася към втората половина на XIV век, точно преди османските нашествия.

Други учени говорят за XV и дори XVI век.

Най-вероятно и едните, и другите са прави: храмът е бил частично разрушен при нашествията и по-късно възстановен.

КАКВАТО И ДА Е ИСТИНАТА, това място е архитектурно и културно съкровище. Българската държава го е признала през 1965 година, когато Пустата черква е определена за паметник от национално значение.

Но така и си е останала - с едното признание. Не са правени сериозни възстановителни работи. Стенописите постепенно са се изличили, освен няколко фрагмента, от които дори не може да се отгатне какво е изобразено.

И вътрешността на църквата, и околностиите ѝ изглеждат като след тежка бомбар-

Пустата църква край Камено поле
The Deserted church near Kameno pole

дировка - а всъщност това са изкопите на безбройни иманяри.

Междувременно този храм, на възраст най-малко пет столетия, е станал кошара за овце. Но с някакво удивително упорство продължава да стои изправен - сякаш напук на всеобщото безразличие.

ОТ КАМЕНО ПОЛЕ ПОТЕГЛЯМЕ в посока Мездра, към Долна Кремена.

И това селце си има храм от Второто българско царство - но тук той не е далеч в полята, а в самия център, затова сме малко по-оптимистично настроени.

Но още първият поглед към "Свети Никола" отвява оптимизма ни.

Една безредна купчина окъпани в мъх камъ-

наци е единственият остатък от апсидата - най-старата част на църквата, построена още през XIII век.

"Това е интересно явление от Възраждането - понеже тогава паството се увеличава, а средновековните църквички са малки, те събаряли западната стена на храма и го разширявали", обяснява ни Стефко Аенски, реставраторът, който възстанови нашумялата "Света Богородица" в Миланово. "За съжаление така унищожавали и много ценна информация, защото тъкмо на западната стена винаги е ктиторският надпис"

ВТОРАТА СЕКЦИЯ НА "СВЕТИ НИКОЛА" е датирана към XVII век, но и тя е пред рухване. Точно тук, под вече несъществуващия ъ

покрив, Васил Левски е основал местния революционен комитет през 1872 година.

В последните години местни хора са се опитали да спасят поне временно положението с това дървено скеле, но храмът изисква сериозна и скъпа реставрация. Най-ценните икони от него са спасени във Врачанския музей. Но колоритните възрожденски стенописи се обезличават с всеки следващ дъжд.

"В Северозапада има доста такива църкви - но всички са или с фрагментирани стенописи, или са напълно унищожени", признава Аенски. "Когато няма стопанин, няма как да е иначе. У вас, когато потече покривът, ще намерите начин да го оправите. В тези храмове не е имало кой. И постепенно, капейки, капейки, всичко отива на кино". ■

MONUMENTS OF OBLIVION

One of the most impressive mediaeval churches in Bulgaria is a sheep pen today. Yet it still stubbornly stands, even if nobody remembers its name

By KONSTANTIN TOMOV / Photography KOLELA

It would be difficult to imagine a bleaker view than that of Kameno Pole – a deserted village in the Fore-Balkan, between the towns of Cherven Bryag and Mezdra, in the middle of the poorest region in the European Union.

ITS NAME IS ONLY TOO APT ('Kameno Pole' means Stone Field in Bulgarian) – the land

around the village is dotted with stones to the extent as to make agriculture almost impossible. Still, this dismal place claims to be one of the oldest settlements in Bulgaria. Almost 40,000-year-old tools have been discovered here. So have the remains of three Neolithic villages. In Thracian and Roman times the place flourished thanks to copper and iron deposits.

During the First and Second Bulgarian Empire it was an important trade centre.

THIS ALSO EXPLAINS WHY HERE, in the middle of the barren field, we find one of the most impressive mediaeval churches in north-western Bulgaria.

The locals have long since forgotten even its

Ето какво е оцеляло от храма Свети Николоа днес
This is what remains of St. Nicholas church today

name. They now call it the Deserted Church. Legend has it that it was built by Tsar Ivan Asen II. Academician Krustyu Miyatev, one of the fathers of Bulgarian architectural archaeology, visited it in the 1930s and discovered some still preserved murals. On their basis, he dated the church to the second half of the 14th century, just before the Ottoman invasions. Other scholars date it to the 15th and even 16th century. Most likely they are all right: the church was partially destroyed during the incursions and later restored.

WHATEVER THE TRUTH, this place is an architectural and cultural treasure. The Bulgarian State recognized it in 1965 when the Deserted Church was declared a monument of national importance.

But that's all it was left with – a recognition on paper. There has been no major restoration. The murals gradually faded, except for a few odd fragments from which it is even difficult to tell what they originally depicted.

Both the interior of the church and its surroundings look as if they had been heavily bombed – but this landscape is actually due to the indiscriminate digging of countless of treasure-hunters.

Meanwhile, this at least five centuries old church has been turned into a sheep pen. Yet with amazing persistence it continues to stand upright – as if in defiance of the general indifference.

FROM KAMENO POLE WE HEAD in the direction of Mezdra, to Dolna Kremena.

This small village, too, boasts a church from the Second Bulgarian Empire – though here it is not situated out in the fields but right in the centre,

which makes us a bit more optimistic.

But the minute we catch sight of St. Nicholas, our optimism evaporates.

A disorderly heap of moss-covered stones is all that remains of the apse - the oldest part of the church which was built back in the 13th century. "This is an interesting phenomenon from the National Revival period – because the parish grew, but mediaeval churches were small, they pulled down the western wall to enlarge it," we are told by Stefko Aenski, who is restoring the Holy Virgin Church in Milanovo. "Unfortunately, in this way they also destroyed a lot of valuable information because the donor's inscription was always on the western wall."

THE SECOND SECTION OF ST. NICHOLAS CHURCH is dated to the 17th century, but that, too, is about to collapse. Right here, under its no longer existing roof, Vasil Levski founded the local revolutionary committee in 1872.

In recent years, the locals have tried to save the situation at least temporarily with the wooden scaffolding, but the church is in need of major and expensive restoration. Its most valuable icons have been saved and are now in the Vratsa Museum. But the colourful National Revival murals are being obliterated still further every time it rains.

"There are many such churches in the North-West – but either only fragments remain of their frescoes or else they have been completely destroyed," Aenski says. "Nor could it be otherwise, seeing that there's nobody to look after them. If your roof starts leaking at home, you'll find a way to fix it. In these churches there was nobody to do so. And gradually, bit by bit, everything went down the drain." ■

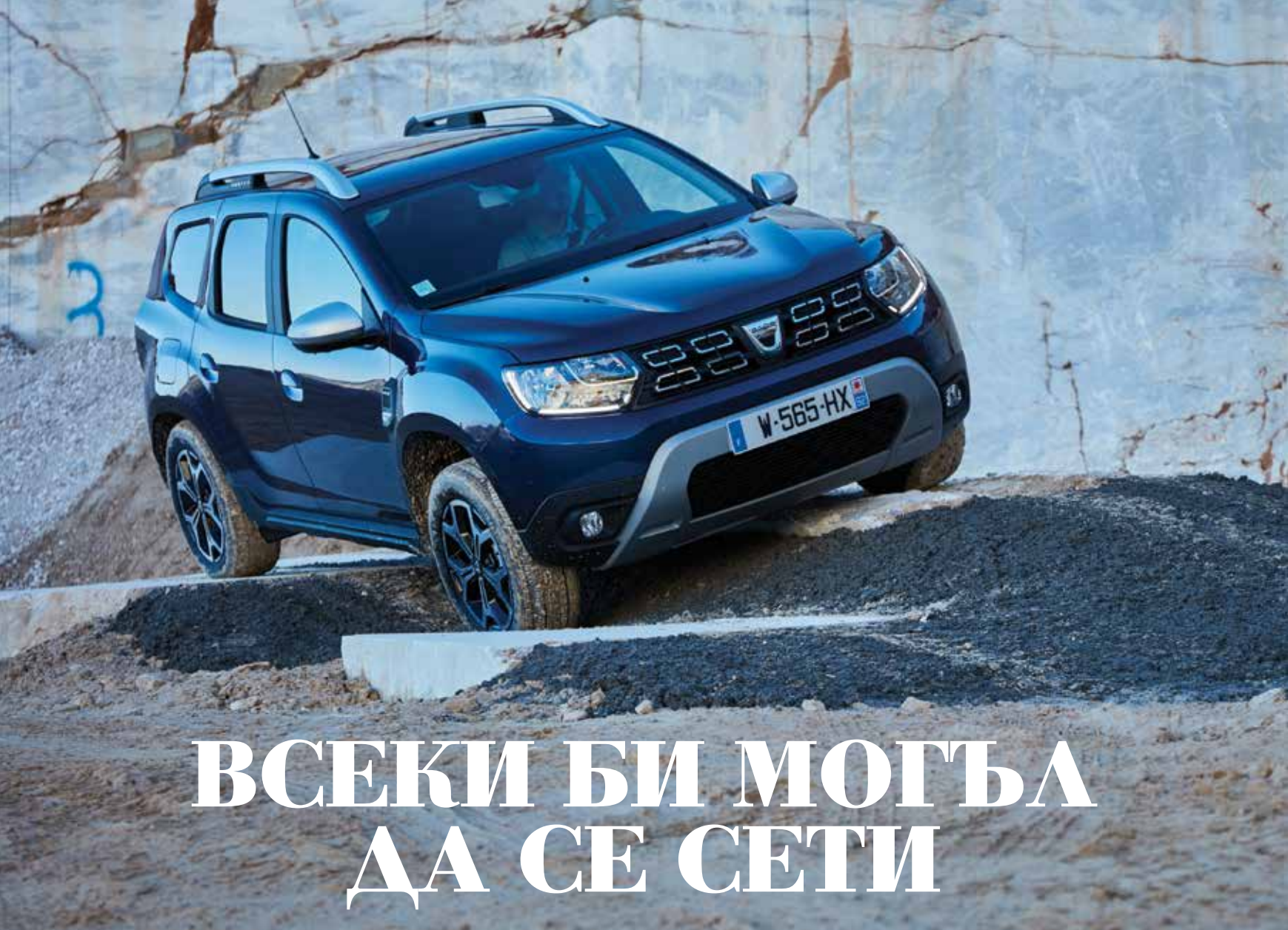
Новама Dacia Duster

Гордост без предразсъдъци

от **21 990** лв. с ДДС
Занишу се за местграйв
на dacia.bg

Среден разход на гориво: от 4,4 до 7 л/100 км.
Емисии на CO₂ при смесен цикъл: от 115 до 158 г/км.
Снимката е илюстративна.

ВСЕКИ БИ МОГЪЛ ДА СЕ СЕТИ

Първият Duster бе от онези гениално прости идеи,
които веднага имат успех. Така ли ще е и с втория?

Текст КОНСТАНТИН ТОМОВ / Фотография DACIA, КОЛЕЛА

Знаете ли кой е най-сигурният белег, че някоя идея е наистина гениална? Когато я чуете, си казвате: това е толкова очевидно, и аз можах да се сетя.

В ТАЗИ КАТЕГОРИЯ Е прозрението на Ингвар Кампрад, създателя на IKEA, че хората биха си купували евтини мебели, стига да не изглеждат евтино.

А също и откритието на Renault, че една бюджетна кола би имала успех, стига да не е разработена бюджетно.

DACIA DUSTER, НА ПАЗАРА от 2010 година, е най-яркият символ на успеха на тази някогашна приумица на Никулае Чаушеску. Големият въпрос бе дали французите ще успеят да повторят печелившата формула и във второто поколение, което можахме да тестваме на международния прес тест

край Атина.

Ние по начало сме скептични към твърде свободната употреба на израза "ново поколение" напоследък. За някои компании е достатъчно да променят формата на столовете и да измислят нова шарка за седалките, за да го използват.

ОТ DACIA ПОНЕ СА ЧЕСТНИ и си признават, че в инженерно отношение новият Duster прилича на стария като две капки вода. Промените са във външния дизайн - сравнително умерени, и в интериора - огромни.

Екстериорът е дело основно на българския дизайнер Емануил Клисаров. Но почитателите на досегашния грубоват чар на Duster няма да се разочароват. Променените предни светлини, разтеглената решетка и някои нови линии правят колата да изглежда по-широка и внушителна, но без проблем ще я

разпознаете като Duster.

Запазена е характерната решетка с форма на медена пита. Радикално различни са задните светлини, квадратни и с кръстообразна шарка.

ИСТИНСКАТА РЕВОЛЮЦИЯ е в интериора, който е вече максимално близък до това, което ще ви предложи и компанията-майка Renault. Даже в някои отношения го превъзхожда. Харесаха ни новите хромирани контролери на климатика и пиано клавишите за основните функции. Екранът на навигацията е по-високо и по-удобен за шофьора. Уредите са по-големи и четливи. Воланът най-после може да се регулира и в дълбочина, не само на височина.

ЗА РАЗЛИКА ОТ ПРЕДИШНИЯ Duster, новият има доста добра шумоизолация. А също

и изцяло променени седалки - на пръв поглед греболия, но достатъчна да промени цялостното усещане от колата. Багажникът не е рекордно голям, но с 467-те си литра ще покрие повечето ви нужди.

Изобщо от Dacia са успели да залечат почти всички дребни несъвършенства, които досега правеха Duster компромисен избор. Но причината тази кола да е толкова популярна в България е друга: досега тя предлагаше добри офроуд умения на най-достъпната цена. Променило ли се е това? При цялото ни уважение към пътищата на южна Гърция, предпочетохме да проверим това на родна земя, с едно прекосяване на Плана планина по най-прекия възможен маршрут.

В НАЧАЛОТО СПОМЕНАХМЕ големия проблем на повечето бюджетни автомобили: че и проектирането им е бюджетно, от фирми с малко опит и възможности. Гениално простата идея за Dacia е, че тя не се мъчи да разработва свои платформи и решения. Вместо това ползва стари, но изпитани от Renault и Nissan.

Duster например все така е построен върху познатата платформа на по-предшното Renault Clio. А 4x4 системата е заигната

едно към едно от стария Nissan Terano. Това означава компоненти, които не са последен писък на технологията, но пък функционират безотказно.

ПРИ НОРМАЛНИ ОБСТОЯТЕЛСТВА системата сама разпознава терена и преценява как да разпредели въртящия момент. Можете да я фиксирате само на предно предаване, за икономия на гориво, или пък да я заключите, и тогава тягата отива поравно към предния и задния мост. Воланът вече е с електрическо усилване вместо със старомодната хидравлика, и в резултат се усеща доста по-директен и сигурен.

DUSTER ЗАПАЗВА ДОБРИЯ СИ ПРОСВЕТ от 21 сантиметра, както и относително късото междуосие, улесняващо преминаването на големи неравности. Тестовата ни машина не се поколеба нито за миг в калта и дълбоките коловози. Новата система за спускане по наклон и гобавената предна камера улесняват още повече приключенските преходи. Тази Dacia има и още едно огромно предимство пред така наречените "паркетни" джипове: не ви тормози непрекъснато мисълта, че сте вкарали в шубраците кола за сто бона.

ЦЕНАТА НА НОВАТА ГЕНЕРАЦИЯ е пораснала леко, но за сметка на повечето сериенно оборудване. Базовият модел, с атмосферен 1.6 бензин и с предно предаване, започва от 22 000 лева. Турбобензиновият 1.2 със 125 коня и със задвижване на четирите коела ще ви струва 33 хилядарки. Нашият тестов 1.5 дизел със 110 коня, 4x4 и абсолютно всички екстри вдига летвата до 37 хиляди - привидно много за един бюджетен автомобил, но не и в епоха, в която най-лъскавият Ford Fiesta клони към 50 бона.

DUSTER СЕ ПРЕДЛАГА и с нелош шестстепенен автоматик с двоен съединител, разработка на японците от Aisin. За съжаление обаче той не може да се съчетава с 4x4 задвижване.

Слабост все още си остава безопасността - в тестовете на Euro NCAP новият Duster получи едва три звезди. Причината е главно финансова: в базовото ниво, което се използва в тестовете, повечето електронни системи за сигурност не са сериенно оборудване. Ако се насочите към по-високо ниво, всичко ще е наред.

НАКРАТКО, В DACIA са избрали да премахнат недостатъците и да запазят предимствата. Съвсем прост и разбираем подход - всъщност толкова прост, че всеки би могъл да се сети за него. Както и всеки би могъл да измисли IKEA. ■

VBS Rental Service

Rent a car

NEW CARS

**EASY ONLINE
RESERVATIONS**

FREE DELIVERY*

08960 800 92

0700 800 92

**SOFIA, 33 VASIL LEVSKI BUL.
WWW.VBSERVICE.BG**

Anyone Could Think of It

The first Duster was one of those brilliantly simple ideas that are instantly successful. Will the same hold for the second one?

Do you know the surest sign why an idea is really brilliant? The minute you hear of it, you tell yourself: it's so obvious – now why didn't I think of it?

THIS CATEGORY includes IKEA founder Ingvar Kamprad's insight that people would buy cheap furniture as long as it doesn't look cheap. As well as Renault's discovery that a budget car would be a success as long as it is not designed on a budget.

DACIA DUSTER, ON THE MARKET since 2010, is the most vivid sign of this successful whim of former dictator Nicolae Ceausescu. The big question was whether the French would manage to repeat the winning formula in the second generation, which we were able to test drive at the international press test near Athens.

In general, we are sceptical of the recently all-too-frequent use of the expression "new generation". Some companies seem to think that all it requires is to change the shape of the tail-lights or come up with a new seat upholstery pattern.

DACIA IS AT LEAST HONEST about it and admits that in terms of engineering the new and old Duster are as like as two peas in a pod. The changes are in the design – relatively modest in the exterior and huge in the interior.

The exterior was conceived mainly by Bulgarian designer Emmanuel Klissarov. But the fans of Duster's former rough charm won't be disappointed. The changed headlights, extended grille and some added lines make the car look wider and more impressive, but you'll have no difficulty

in recognizing it as a Duster.

The characteristic honeycomb grille has been kept. The tail-lights are completely different, however, square and with a very distinctive S-shaped signature.

THE REAL REVOLUTION is in the interior, which is now as close as possible to what the parent company Renault has to offer. And even superior to it in some respects. We liked the new chrome rotary controls for the air-con and piano key type controls for the main functions. The navigation screen is higher positioned and more convenient for the driver. The instruments are large and clear. The steering wheel can now be adjusted for both depth and height.

IN CONTRAST TO THE OLD Duster, the new one has fairly good soundproofing. And completely changed seats – a trifle at first glance, but enough to change the overall feel of the car. The boot is not record large but its 467 litres should be enough to meet most of your needs. In general, Dacia has managed to eliminate almost all minor imperfections that had made the Duster a compromise choice. But the reason why this car is so popular in Bulgaria is a different one: it offered good off-road capability at the best price. Has this changed? With all due respect to the roads of southern Greece, we chose to test this on native soil by crossing the Plana mountain via the most direct route possible.

IN THE BEGINNING WE MENTIONED the big

problem of most budget cars: that their design, too, is done on a budget by companies with little experience and small possibilities. The brilliantly simple idea behind Dacia is that it does not try to develop its own platforms and solutions. Instead, it uses old but tried and tested ones by Renault and Nissan.

The Duster, for example, is still based on the familiar platform of the earlier Renault Clio. And the all-wheel drive system has been taken from the old Nissan Terano. This means components that are not the latest in technology, but they function faultlessly.

IN NORMAL CIRCUMSTANCES the system itself identifies the terrain and adjusts the torque flow accordingly. You can set it only to front wheel drive for fuel economy or else lock it to divide torque equally between the front and rear axle. The steering wheel is now electrically assisted, replacing the old-fashioned hydraulic power set-up, and as a result it feels much more direct and safe.

DUSTER RETAINS ITS GOOD GROUND CLEARANCE of 21 cm, as well as the relatively short wheelbase, facilitating drives over big bumps. Our test car was never deterred by the mud and deep wheel-tracks. The new Hill Descent Control and the added front camera make adventurous rides even easier.

This Dacia has another huge advantage over the so-called "parquet jeeps": you're not constantly plagued by the thought that you're plunging a 100-grand car through the undergrowth.

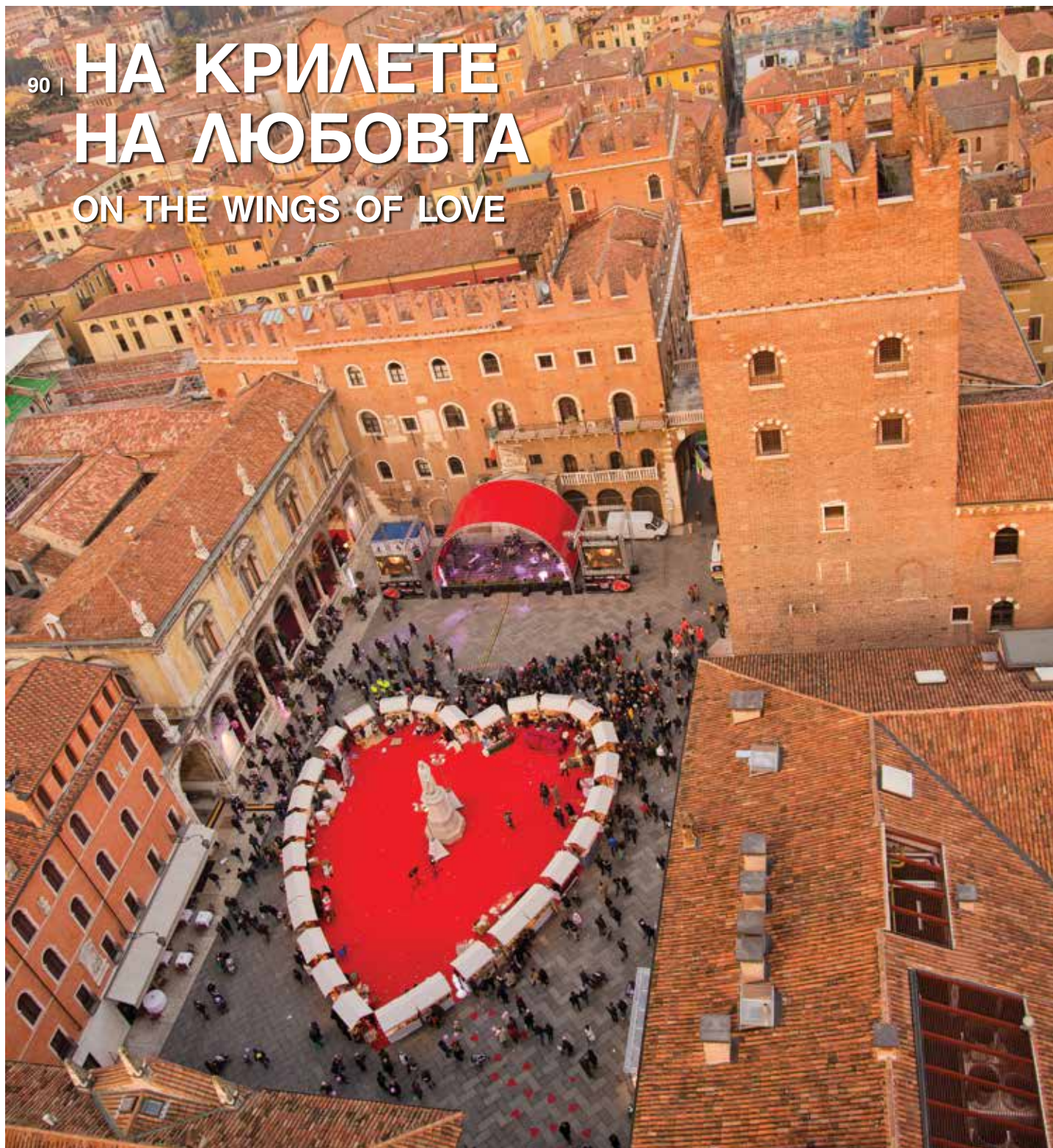
THE PRICE OF THE NEW GENERATION has grown slightly, but this is at the expense of more standard equipment. The base model with naturally aspirated 1.6 petrol and front wheel drive starts at 22,000 leva. The turbodiesel 1.2 with 125 hp and four-wheel drive costs 33,000 leva. Our 1.5 diesel test car with 110 hp, AWD and absolutely all extras raises the bar to 37,000 leva – seemingly a lot for a budget car, but not in an age when the most flashy Ford Fiesta comes close to 50,000 leva.

DUSTER IS AVAILABLE also with a good six-speed dual-clutch automatic developed at Japan's Aisin. Unfortunately, it cannot be combined with four-wheel drive.

Safety is still a weakness – in the Euro NCAP tests the new Duster only got three stars. The reason is mainly financial: at the base level that is used in tests most electronic safety systems are not part of the standard equipment. But at a higher level all is well.

IN SHORT, DACIA has chosen to eliminate the shortcomings and to keep the advantages. Quite a simple and understandable approach - so simple actually that anyone could have thought of it. Just as anyone could have thought of IKEA. ■

By KONSTANTIN TOMCOV / Photography DACIA, KOLELA

90 | **НА КРИЛТЕ
НА ЛЮБОВТА**
ON THE WINGS OF LOVE

82 | **МАЕСТРО ЙОРДАН КАМДЖАЛОВ**
MAESTRO YORDAN KAMDZHALOV

106 | **ГЕОГРАФСКА КАРТА НА СУПАТА**
GEOGRAPHIC SOUP MAP

АФИШ

Събитията
и нещата, за
които ще се
говори през
февруари

КЛАСИКА

SARAH CHANG // Сара Чанг идва за втори път в България след концерта си през октомври 2011. Една от най-талантливите цигуларки в света ще свири със Софийската филхармония под диригентството на маестро Найден Тодоров, а в програмата са Увертюра към операта „Кандид“ на Лепард Бърнстейн, „Годишните времена на Буенос Айрес“ на Астор Пиацола и Сюита из операта „Порги и Бес“ на Джордж Гершвин.

8 февруари, Зала „България“, София

КНИГА

НЕВЕРОЯТНИТЕ ПРИКЛЮЧЕНИЯ НА КАВАЛИЪР И КЛЕЙ // Награденият с „Пулицър“ роман на Майкъл Шейбон излиза на български език 17 години след появата си и радужното приемане от читатели, и критика. Историята е мащабна и пълнокръвна – започва от окупиранията от нацистите Прага, от която бяга младия еврей фокусник Джо Кавалиър. Вече в Америка Джо използва таланта си, за да работи по новия хит на пазара – комиксите, заедно с братовчед си Сами Клей.

Издателство „Еднорог“

ИЗЛОЖБА

КОЛЕКЦИЯ БАСАТ: СЪВРЕМЕННО ИЗКУСТВО В ИСПАНИЯ // Освен значим рекламист, Луис Басат е създател на един от най-представителните фондове на каталунското изкуство на XX век в Испания. Сред избраните за тази изложба произведения има картини и рисунки на международно известни артисти като Пикасо, Миро, Кристо, Тапиес, Барсело, Саура. Изложбата е част от културната програма на българското председателство на Съвета на ЕС.

До 9 април, Национална художествена галерия, София

EN

CLASSIC

SARAH CHANG // Sarah Chang is coming to Bulgaria for the second time after her concert in October 2011. One of the most talented female violinists in the world will play with the Sophia Philharmonic conducted by maestro Nayden Todorov, and Leonard Bernstein's Overture to the operetta „Candide“, Astor Piazzolla's „The Four Seasons of Buenos Aires“ and George Gershwin's Suite from the opera „Porgy and Bess“ are included in the programme.

8th of February, „Bulgaria“ Hall, Sofia

BOOK

THE AMAZING ADVENTURES OF KAVALIER AND CLAY // The “Pulitzer” Prize winning novel by Michael Chabon is published in Bulgarian language 17 years after its appearance and the cordial reception by readers and critics. The story is large scale and full-blooded - it begins from Nazi-occupied Prague, from which the young Jewish stage magician Joe Kavalier is trying to escape. Already in America Joe uses his talent in order to work on the new hit on the market - comic books, along with his cousin Sammy Clay.

“Ednorog“ publishing house

EXHIBITION

THE BASSAT COLLECTION: CONTEMPORARY ART IN SPAIN // Except being a significant advertiser, Luis Bassat is the creator of one of the most representative stocks of 20th century Catalan art in Spain. Among the works of art selected for this exhibition are paintings and drawings of internationally renowned artists such as Picasso, Miró, Christo, Tàpies, Barceló, Saura. The exhibition is a part of the cultural programme of the Bulgarian Presidency of the Council of the EU.

Until the 9th of April, National Art Gallery, Sofia

Events and things that will be discussed in February

POSTER

ЕЛЕКТРОНИКА

KRAFTWERK // Ако трябва да бъдат определени пионерите на електронната музика в света, това определено ще са Kraftwerk. Създадена от Флориан Шнайдер и Ралф Хютер в Дюселдорф точно преди 48 години, групата първоначално прави експериментален рок, но скоро залага главно на синтезатори, гръм машини и вокодери. Хютер и Шнайдер, заедно с Фриц Хилперт и Фалк Грифенхаген пристигат с мащабно 3D шоу.

28 февруари, „Универсиада“, София

КИНО

УБИЙСТВОТО НА СВЕЩЕНИЯ ЕЛЕН // Йоргос Лантимос бе режисьор на провокативния „Омарът“, където главната роля е поверена на Колин Фарел. Ирландецът е водещ и тук, като този път играе кардиолог-хирург Стивън Мърфи, загрижен за сина на починал пациент. Колкото по-близки стават Мърфи и тийнейджърът Мартин, толкова по-притеснително се държи момчето. В ролята на съпругата е Никол Кидман.

От 23 февруари по кината

ТЕНИС

DIEMA XTRA SOFIA OPEN // Българската тенис звезда Григор Димитров е в турнира от сериите ATP World Tour 250, за да защити миналогодишната си титла. В София за участие пристигат още победителят в първото издание на турнира Next Gen ATP Finals Хьон Чун (Корея), 28-ият в света Жил Мюлер (Люксембург), 25-ият в ранглистата Адриан Манарино (Франция) и 36-ият Филип Колшрайбер (Германия).

4 – 11 февруари, Арена Армеец, София

EN

ELECTRONICS

KRAFTWERK // If the pioneers of electronic music in the world have to be defined, this will undoubtedly be Kraftwerk. Created by Florian Schneider and Ralf Hütter in Düsseldorf precisely 48 years ago, the band was initially making experimental rock, but was soon staking on synthesizers, drum machines and vocoders. Hütter and Schneider, along with Fritz Hilpert and Falk Grieffenhagen are arriving with a huge 3D show.

28th of February, „Universiada“, Sofia

CINEMA

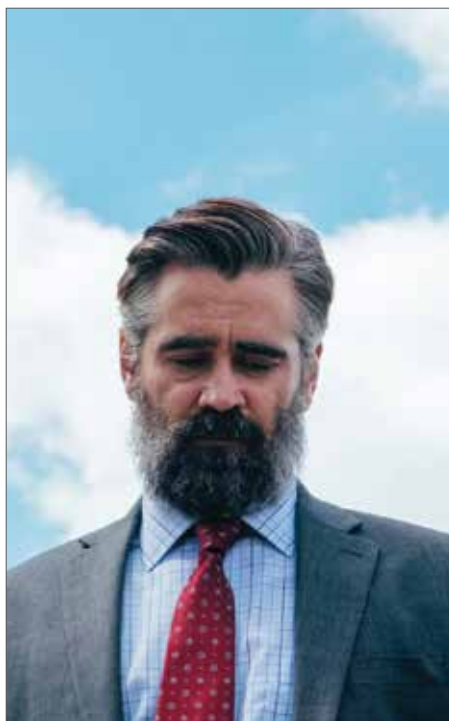
THE KILLING OF A SACRED DEER // Yorgos Lanthimos directed the provocative “The Lobster”, where the leading part is entrusted to Colin Farrell. The Irishman is leading here as well, with him this time playing the role of the cardiac surgeon Steven Murphy, concerned about the son of a deceased patient. The closer Murphy and the teenager Martin are getting, the more worryingly the boy is behaving. Nicole Kidman is playing the part of the wife.

In cinemas 23rd of February

TENNIS

DIEMA XTRA SOFIA OPEN // Bulgarian tennis star Grigor Dimitrov will play in the ATP World Tour 250 series tournament, in order to defend his his last year's title. The winner of the title in the first edition of the Next Gen ATP Finals tournament Hon Chun (Korea), the 28th in the world Gilles Müller (Luxembourg), the ranked 25th Adrian Mannarino (France) and 36th Philipp Kohlschreiber (Germany) are also arriving in Sofia in order to participate.

4th – 11th of February, Arena Armeets, Sofia

Текст: КРИСТИНА НИГОСОСЯН / By CRISTINA NIGOSOSIAN

ИСТИНАТА ИДВА С АБСОЛЮТНАТА КРИЗА

Маестро Йордан Камджалов,
директор на Genesis Orchestra, през Bulgaria ON AIR

Текст КОНСТАНТИН ТОМОВ / Фотография ЛИЧЕН АРХИВ

На 14 март Националният дворец на културата ще е домакин на рядко събитие за българската музикална сцена: маестро Йордан Камджалов ще представи Симфония номер 3 на Хенрик Гурецки с оркестър Genesis, а солист ще бъде Луса Джерард, световноизвестният глас от Dead Can Dance и носител на "Златен глобус" за музиката си към "Гладиатор" на Ридли Скот. Самият Камджалов е едно от най-инте-

ресните имена на европейската музикална сцена напоследък: лауреат на множество международни конкурси, бивш музикален директор на Хайделберг, дирижирал Лондонската филхармония, Берлинския симфоничен оркестър и други водещи състави в Лос Анджелис, Токио, Бон, Лисабон, Флоренция и т. н. The Inflight Magazine разговаря с маестро Камджалов за бъдещите му проекти и моментното състояние на българската музикална сцена. ►

► **Г-н Камджалов, напоследък ни прави впечатление една тенденция в България класическата музика да се мъчи да слезе при масите чрез олекотяване на съдържанието, подбиране на по-популярни теми като филмова музика и така нататък. И на този фон вие избирате да представите едно съвсем не леко произведение като Симфония номер 3 на Гурецики?**

Още преди десет години, когато създадох моя международен ансамбъл Genesis в Берлин, изпълних две берлински премиери на Гурецики. Още тогава се чувствах много дълбоко свързан с този автор. Не си спомням много кога точно е започнал моят интерес към него, но това търсене на абсолютно съдържание в минимална форма винаги ме е интересувало.

Тази симфония, известна като Симфония на скръбните песни, е едно от може би трите произведения, които бих дирижирал всяка седмица до края на живота си. Впрочем никога не съм виждал в нея скръб, а по-скоро една безпрецедентна платформа за спиране на времето и пространството. Да, за пръв път в историята на човечеството има симфония с три бавни части - *lento, largo, lento*. Нулева външна контрастност, нулеви ефекти. Нулево шоу. Тоест пълна противоположност на тенденцията, която споменахте - към олекотяване, към филмова музика.

Същевременно познаваме Лиза Джерард и от нейните световноизвестни изпълнения за филми...

Това е друг ваш интересен избор: солист да е една много интересна личност, която повечето хора познават от популярната музика.

Да, ние наричаме това популярна музика, но всъщност *Dead Can Dance* е нещо, което е повлияло много и върху мен самия. Никога не съм гледал на тях като на поп изпълнители, поне в този, лековатия смисъл. Тяхната музика е нещо потресаващо, нещо, което буквално ме е възпитавало. В онова време *Dead Can Dance* са ми повлияли дори повече от Бетовен и Вагнер. Малко по-късно вече тези влияния са започнали да се изравняват като сила. За мен Лиза Джерард и *Dead Can Dance* са нещо, неразривно свързано с живота ми.

Чи други влияния сте изпитали? И като творци, и като учители, защото вие сте работил с някои от най-големите имена на съвременната музика - Пиер Булез, Сеиджи Огзава, Даниел Баренбойм...

По отношение на композиторите - Вагнер, Бах, Брукнер, Малер, Скрябин, Шостакович. От българите - Димитър Ненов.

Това са имена, много тясно свързани с моята чувствителност, с моята емоционалност - може би и заради екстремността на преживяването. По отношение на диригентите - тези живи влияния - най-силно ми е въздействал Саймън Ратъл, който сега напуска Берлинската филхармония. И то не диригентски, а психологически.

Винаги съм се чудил кои са тези хора, които успяват да извадят повече от потенциала на колектива. Ключът към това е доверието. Ратъл постоянно, ежесекундно демонстрира доверие. *I trust you*, казва той на най-добрите музиканти в света, вие можете и без мен. Постава себе си леко встрани и буквално отприщва колосалната колективна интелигентност и емоционалност. Която иначе е в латентно състояние във всяка група или оркестър. Това дава разликата между доброто и извънредното изпълнение.

В едно интервю преди време казвате нещо много любопитно: че 80% от диригентската ви работа е работа на очите, и само оставащите 20% - на ръцете и тялото. Колко неконвенционална е техниката ви?

Това е било преди. Вече се доближавам дори до 90-те процента, и след десет години бих могъл да стигна до сто. Това ще е крайната точка в комуникацията на диригента.

Дирижиране с ръце в джобовете?

Не, не като Рихард Щраус, който слага едната ръка в джоба. Нека цялото същество да дирижира.

Лесно ли е да си нетрадиционен в една пропита от традиции област? Лесно ли ви приемат?

За мен не е въпрос на лесно или трудно, а на единствена възможност. Аз не виждам друг път. Още е прекалено рано да стигна до моите 100 процента. До 80-те стигнах бързо благодарение на Саймън Ратъл, на примери като Вилхелм Фуртвенглер, Карлос Клайбер - най-големите диригенти, които най-много са се доверявали, които са били най-подготвени и които са гръзнали да рискуват до безобразност. За Фуртвенглер и за Клайбер има доста вицове - как изобщо свири оркестърът... Но това са и най-добре свирещите оркестри в света, защото никои други не са получавали повече доверие и повече автентичност. Така че при мен това не е въпрос на избор, а на необходимост.

Вие сте, ако не греша, първият чужденец, избран за музикален директор на Хайделберг, и то в конкурс, който

включваше над 150 имена. Какво ви поттикна след време да се откажете от тази позиция?

Моят иманентен стремеж към свобода, към свободата на твореца. Това е тема, занимавала много творци. Знаем, че най-голямата болка и страдание на самия Шостакович е била точно липсата на тази свобода.

Творецът може да прояви себе си само ако може по един естествен начин да дълбае и да черпи от корените си и от вътрешния си извор, без да се съобразява с технически, политически и финансови съображения. По-добре да направиш две неща в живота си, но те да са абсолютни, отколкото двеста, които са компромисни.

Да, в Хайделберг правехме изключителни неща, това беше велико време за мен и много се радвам, че е част от моята история. То ме обогати завинаги. Но благодарение на това напускане създадохме Концептуалната културна платформа в България, и смея да кажа, че българският оркестър Genesis е по-добър от 95% от оркестрите в Германия.

Вие работите и с някои от най-големите оркестри в Европа. Какви са предимствата на пътуващия диригент, който работи с различни музиканти, пред това да работиш само с един оркестър и да го опознаеш до съвършенство?

И двете неща имат своите преимущества и недостатъци. Реговната работа с един и същ състав крие риска от това извънредното да стане ежедневие. Риск от навлизане на навици, на статукво и на прах в работата. Вярвам в неща, в които няма никакъв прах, и в процеси, в които няма никакво загиване и мухлясане. Смятам, че нашата класическа музика - пък и цялата човешка дейност - е отишла в едни гниещи процеси. Първото изискване да се справим с това е да забележим проблема. Когато се отдалечавам и приближавам до един състав, по-лесно виждам тези неща, отколкото ако през цялото време съм с него. Това важи всъщност за личните отношения като цяло. Отдалечаването е шанс за много по-качествено приближаване.

България по традиция е извор на много качествени музиканти. В същото време обаче в последните десетилетия е жертва на най-тежката мирновременна демографска криза в новата история. Как стоят нещата в българската музика днес?

Да, вярно е това наблюдение. В индивидуален план все още можем да се гордеем с нашите суперпостижения. В колективен план - не. Като институции, като оркес-

"В индивидуален план българите все още можем да се гордеем с нашите суперпостижения. В колективен план - не"

три, като хоровете - не. Същото е като в спортовете: в индивидуалните сме силни. По принцип това е било характерно за нашата нация.

От друга страна, досега не съм се изправял пред оркестър, който след представлението да не дойде и да ми каже: маестро, толкова много ни се работи! Точно обратното на това, което казват други колеги: че на хората не им се работи, заплатите са ниски и така нататък. Всъщност музикантите искат да се развиват, но не получават тази възможност. Така че нивото на българския музикант, и вътрешната му мотивация са по-големи, отколкото подозираме. А публиката е толкова чувствителна, и толкова жадна за истински неща, че по никакъв начин не можем да ѝ слагаме етикети като незаинтересована или нечувствителна. Ибо не е така. Просто ние, интерпретаторите, трябва изцяло да поемем отговорността, и да ѝ предлагаме качествени неща, а не компромисни.

Още в самото начало на кариерата си създадохте една фондация за подпомагане на млади български творци. Как се развива тази мисия?

Създадохме фондацията преди 8 години.

Но идеята е дори по-стара: през 2009 завърших третото си висше образование, спечелих първия международен конкурс във Финландия, след това бях лауреат на конкурса "Густав Малер" в Германия, върнах се оттам и на следващия ден казах на съпругата си: искам да направим фондация за подпомагане на български таланти. Искан при първа възможност да мога да подам ръка на други хора, които са в много подобно положение на моето. Да го направя, когато още си спомням мизерните студентски години. Защото ако не разбираш проблемите на един човек, ти не можеш да му помогнеш.

Правите и много опити да достигнете до по-млада публика, с участия на фестивали като Безлика и така нататък. Какво е необходимо, за да стане класическата музика привлекателна?

Не мисля, че тази музика трябва да става популярна. Но трябва да я направим по-истинска. Ако не можем да докоснем еднакво хората от различните пластове, значи все още не сме си свършили работата.

Никога не съм си поставял за цел да правя нещата популярни, а достъпни - в смисъл да могат да бъдат възприемани от

сърцето и ума. Не мисля, че това е толкова трудно.

Какво е мнението ви за съвременната популярна музика? Има много теории, че тя е станала твърде професионална, твърде бизнес ориентирана, с много технологии за обратна връзка, така че някак си вече се изключва елементът на творчеството и на експериментирането.

Сложен въпрос. Мисля, че продължава да се ражда много качествена музика. И може би малко абсолютизираме класическата епоха в музиката и изкуството, смятайки, че тогава всички са били гении, всички са били Моцарт или Микеланджело. Не е така. Имало е хиляди композитори, хиляди художници. Само във Виена по времето на Моцарт композиторите са били стотици. От тях в момента се изпълняват пет-шест.

Затова мисля, че и в момента се раждат покъртителни шедеври. Може би сме в криза, но не сме достигнали дъното, абсолютната криза. В интерес на истината аз я чакам с нетърпение. Защото тази сегашна полу-криза дава полу-решения. Абсолютните решения идват, когато се достигне истинското дъно. Тогава ще се родят и истинските нови качества. ■

Truth Comes When You Hit Rock Bottom

Maestro Yordan Kamdzhlov, Artistic Director
and Chief Conductor of the Genesis Orchestra,
talks to Bulgaria ON AIR

By KONSTANTIN TOMOV / Photography ARCHIVE

On March 14 the National Palace of Culture will host a rare event for the Bulgarian music scene: Maestro Yordan Kamdzhlov will present Henryk Górecki's Symphony No. 3 with the Genesis Orchestra and soloist Lisa Gerrard,

the world famous voice from Dead Can Dance and winner of the Golden Globe Award for the music score to Ridley Scott's film Gladiator. Yordan Kamdzhlov is currently one of the most interesting names on the European musi-

cal stage: a laureate of numerous international competitions and former General Music Director of the City of Heidelberg, he has conducted the London Philharmonic Orchestra, the Deutsches Symphonie-Orchester Berlin, and

other leading ensembles in Los Angeles, Tokyo, Bonn, Lisbon, Florence, etc. The Inflight Magazine talks to Maestro Kamdzhlov about his future projects and the current situation in the Bulgarian music scene.

Mr Kamdzhlov, one recent trend in Bulgarian classical music has been to try and reach a broader audience through lighter content, more popular themes such as film scores, and so on. Yet you have chosen to present a by no means easy work such as G recki's Symphony No. 3?

Back ten years ago, when I founded my international ensemble Genesis in Berlin, I had two G recki premieres there. Already then I felt a deep connection with this composer. I don't remember exactly when I first became interested in him, but the quest for absolute content in minimal form has always intrigued me.

This symphony, known as the Symphony of Sorrowful Songs, is one of possibly three works I would conduct every week for the rest of my life. Actually, I have never seen any sorrow in it, but rather an unprecedented platform to stop time and space. Yes, for the first time in human history we have a symphony in three slow movements - *lento*, *largo*, *lento*. Zero external contrast, zero effects, zero show. In other words, the complete opposite of the trend you mentioned – towards lighter content, film scores...

At the same time, soloist Lisa Gerrard is also known for her world famous film music...

This is another interesting choice: picking a fascinating soloist most people know from popular music.

Yes, we call this popular music, but Dead Can Dance is actually something that has even influenced me a lot. I have never regarded them as pop performers, at least not in the strict sense. Their music is something staggering, something that literally educated me. At the time, Dead Can Dance influenced me even more than Beethoven and Wagner. Later these influences became equally strong. For me Lisa Gerrard and Dead Can Dance are something inextricably linked with my life.

Who else has influenced you? Both as artists and teachers, for you have worked with some of the greatest names in contemporary music – Pierre Boulez, Seiji Ozawa, Daniel Barenboim...

As regards composers: Wagner, Bach, Bruckner, Mahler, Scriabin, Shostakovich. Among the Bulgarian - Dimiter Nenov. All these names are closely linked with my sensibility, my emotionality – perhaps because of the extreme experience. Regarding conductors – these living influences – I have been influenced most strongly by Sir Simon Rattle, who is now leaving the Berlin Philharmonic Orchestra. And that

"Dead Can Dance influenced me even more than Beethoven and Wagner"

not only as a composer, but psychologically. I have always wondered who these people are who manage to get more out of a team's potential. The key to this is trust. Sir Simon Rattle demonstrates trust constantly, every single second. I trust you, is what he tells the best musicians in the world, you can do without me. He moves slightly aside and literally unleashes the colossal collective intelligence and emotionality that lies dormant in any group or orchestra. This produces the difference between a good and an extraordinary performance.

In an interview a while ago, you said something very interesting: that 80 percent of your work as a conductor is the work of the eyes, and only 20 percent is the work of the hands and body. How unconventional is your technique? That was earlier. I am now close to 90 percent, and in ten years' time I may even be able to reach 100. This would be the ultimate in a conductor's communication.

Conducting with your hands in your pockets?

No, not like Richard Strauss, who kept one hand in his pocket. You need to conduct with your whole being.

Is it easy to be unconventional in an area full of traditions? Are you easily accepted?

To me this it is not a matter of easy or difficult, but of the only way. I see no other possibility. It is still too early to reach my 100 percent. I reached 80 percent quickly thanks to Sir Simon Rattle, to models like Wilhelm Furtwängler, Carlos Kleiber – the greatest conductors who had the greatest trust, who were best prepared and who dared to risk things to the utmost. There are a lot of jokes about Furtwängler and Kleiber – how the orchestra could possibly play at all... But these are also the best performing orchestras in the world, because no other have received more trust and more authenticity.

So, for me, this is not a matter of choice, but of necessity.

If I am not mistaken, you are the first foreigner to be appointed General Music Director by the City of Heidelberg, and that in a competition with more 150 participants. What made you give up this position eventually?

My inherent striving for freedom, for creative freedom. This is a subject that has occupied many an artist. Precisely this lack of freedom actually caused Shostakovich the greatest pain and suffering.

A creative artist can only express himself if he can naturally draw from his roots and his inner source without any technical, political or financial considerations. It's better to do two things in your life, but to do them absolutely, than doing two hundred by way of a compromise.

Yes, in Heidelberg we did extraordinary things; it was a great time for me and I am glad that it is part of my life. It has enriched me forever. But thanks to my departure, we created the Conceptual Cultural Platform in Bulgaria and I dare say that the Bulgarian Genesis Orchestra is better than 95 percent of the orchestras in Germany.

You also work with some of the biggest orchestras in Europe. What are the advantages of a conductor who works with different musicians to one who works with only one orchestra and gets to know it to perfection?

Both have their advantages and disadvantages. Regular work with the same ensemble hides the risk of the extraordinary becoming routine. The risk of getting into a rut, habit and stagnation. I believe in things that are fresh and in processes that are moving forward. I think that our classical music – and all human activity for that matter – is in a process of decay. The first requirement to deal with this is to see the problem. When I distance myself from or approach an ensemble, I see these things more easily than if I am there the whole time. Actually, this is true of personal relationships in general. Distancing is a chance for a much better approach.

Bulgaria is traditionally a source of very good musicians. At the same time, however, in recent decades it is also the victim of the worst peacetime demographic crisis in its new history. What is the situation in Bulgarian music today?

Yes, that's true. Individually, we can still be proud of our excellent achievements. Collectively – no. As institutions, as orchestras, as choirs – no. It's the same as in sports: we are stronger in the individual disciplines. In principle, this has always been characteristic of our nation.

On the other hand, I have never yet seen an orchestra whose members haven't come to me after the performance to say: Maestro, we want so much to work! Exactly the opposite of what other colleagues say: that people do not want to work, that wages are low and so on. In fact, musicians want to develop but are not given the chance. So the level of the Bulgarian musician and his inner motivation are greater than we think. And the audience is so sensitive, ▶

► so thirsty for real things, that it cannot possibly be labelled disinterested or insensitive. Not all at. It's simply that we, the interpreters, have to take full responsibility and offer quality music rather than compromise.

Right at the start of your career you set up a foundation in support of young Bulgarian artists. How is this mission coming along?

We set up the foundation eight years ago. But the idea is even older: in 2009 I completed my third degree, won my first international contest in Finland, was a laureate of the Gustav Mahler Conducting Competition in Germany, and back home I told my wife: I want to set up a foundation to support Bulgarian talents. I wanted at the earliest opportunity to reach out to other people who are in a similar situation to my own. I wanted to do it while still remembering the miserable student years. Because

if you don't understand a person's problem you can't help him.

You also make many attempts to reach a younger audience with appearances at festivals like Beglika and so on. What is needed to make classical music attractive?

I don't think this music has to become popular. But we have to make it more real. If we cannot touch people from different walks of life in the same way, then we still haven't done our job. I have never set myself the aim to make things popular, I want them to be accessible – in the sense that they can be perceived by both the heart and mind. I don't think this is so difficult.

What is your opinion of today's popular music? There are many theories that it has become too professional, too business-oriented, with many feedback technologies so that

somehow the element of creativity and experimentation is already excluded.

A complex question. I think that very good music continues to be born. And perhaps we are somewhat absolutising the classical age in music and art, thinking that everybody was a genius then, that everybody was a Mozart or a Michelangelo. That's not so. There were thousands of composers, thousands of artists. In Vienna alone, in Mozart's time, there were hundreds of composers. Of these, currently some five or six are performed.

That's why I think that stunning masterpieces are born right now, too. We may be in a crisis, but we have not reached the bottom, the absolute crisis. As a matter of fact, I'm eagerly waiting for it. Because this current semi-crisis produces semi-solution. Absolute solutions come when you hit rock bottom. That's when the real new qualities will be born. ■

ЦКБ Сила
пенсионноосигурително
акционерно дружество

С грижа за Вас!

ИЗБЕРИ ПОАД „ЦКБ-СИЛА“: **ПЪРВОТО РЕГИСТРИРАНО В БЪЛГАРИЯ ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛНО ДРУЖЕСТВО ПРЕЗ ФЕВРУАРИ 1994 Г. КЪМ 31.12.2017 Г. - С НАД 420 ХИЛЯДИ КЛИЕНТИ И 1,2 МИЛИАРДА ЛЕВА УПРАВЛЯВАНИ НЕТНИ АКТИВИ В ПЕНСИОННИТЕ ФОНДОВЕ (ДАННИ НА КФН WWW.FSC.BG). ИЗПЛАЩА ПЕНСИИ ОТ ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД ОТ МАРТ 1996 Г.**

*Посочените резултати нямат по необходимост връзка с бъдещи резултати.

1113 София, бул. Цариградско шосе 87
Клиентски център - тел.: 0700 11 322, e-mail: office@ccb-sila.com
www.ccb-sila.com

НА КРИЛЕТЕ НА ЛЮБОВТА ON THE WINGS OF LOVE

Независимо дали отбелязвате празника на влюбените, на виното или просто края на зимата, февруари е идеално време за кратка почивка

No matter if you are celebrating Valentine's Day or the wine festival, or just the end of winter, February is an ideal time for a short repose

Когато човек е влюбен, и разходка до кварталната градинка в компанията на любимия ще му се стори като невероятно преживяване. Ние обаче ви предлагаме да засвидетелствате обичта си по по-паметен и вълнуващ начин, като отпътувате до някоя от големите дестинации за Свети Валентин. Много от тях предлагат и гастрономическо-винени удоволствия, с които да отдадете почит на другия светия, тачен на 14 февруари – Трифон Зарезан. Всъщност не е нужно да е Денят на влюбените, за да сте романтични – когато и да планирате екскурзията си до следните градове, няма да сбъркате.

When a person is in love even a stroll to the neighbourhood garden in the company of his/her loved one will seem to him/her as an incredible experience. But we propose instead attesting your love in a more memorable and exciting way, by setting off on a journey to some of the below destinations for Saint Valentine's Day. Many of them offer gastronomic and wine pleasures, with which to pay tribute to the other saint, venerated on the 14th of February - Trifon Zarezan. In fact it is not necessary to be Valentine's Day, for you to be romantic - whenever you plan your excursion to the following cities, you will not be mistaken.

ПОВЕЧЕ АРИСТОКРАТИЗЪМ: Виена
MORE ARISTOCRATISM: Vienna

Третият най-безопасен град в света е компактен и с отворени обятия - независимо към влюбени или невлюбени. В него ще се ориентирате бързо и лесно дори без предварително проучване. Има на разположение гузина музеи, концертни зали и замъци, с които да запълните времето си в австрийската столица. Съветваме ви, освен прословутия дворец Шьонбрун, да не пропускате къщата и сградите на художника и архитект Хундертвасер. Ако искате да намалите мащабите още повече, тръгнете към Залцбург – градът на Моцарт, където освен на класическа музика, може да се насладите на чудесна барокова архитектура.

От: 501 лв на човек за 4 дни с posoka.com

The third safest city in the world is a compact and welcoming one - no matter if it is with regard to people who are in love, or ones who are not. In it you will find your way quickly and easily even without preliminary exploration. You have at your disposal a dozen museums, concert halls and castles, with which to fill up your time in the Austrian capital. We recommend to you, in addition to the famous Schönbrunn Palace, not to miss the house and buildings of the artist and architect Hundertwasser. If you want to reduce the scale even more, head towards Salzburg - the city of Mozart, where in addition to classical music, you can enjoy a marvellous baroque architecture.

From: 501 BGN per person for 4 days with posoka.com

ТИХА РОМАНТИКА: Прага QUIET ROMANCE: Prague

Приказната атмосфера на чешката столица би била чудесен декор на романтична ваканция, по което и време на годината да отидете. За Свети Валентин тя е нестандартен избор за всяка двойка, която предпочита да си каже „наздраве“ не с вино, а с бира, и ще пропусне романтичната вечеря на свещи за сметка на не по-малко романтично пътуване с корабче по река Вълтава. Така може да разгледате много от известните сгради в града, докато преминавате под красивите мостове, свързали Старе Место и Мала страна. Един от тях е Карловият мост с готическите статуи, на който някога е можело да се разминат четири карети едновременно, но вече е пешеходен. Около реката се откриват гледки към катедрата „Св. Вит“ и замъка Храдчани. Хладното време предразполага към посещения на някои от музеите в града – ако този на Франц Кафка не е достатъчно любовен, защо да не отскочите до замък Карлщайн само на около час път извън Прага? Но не преди да сте хапнали нещо солено, като местния гулаш с чаша пилзен.

От: 500 лв на човек с posoka.com

The fairy-tale atmosphere of the Czech capital would be wonderful scenery for a romantic vacation, no matter what time of the year you go there. For Saint Valentine's Day it is a non-standard choice for every couple that prefers to say "cheers" not with wine, but with beer instead, and that prefers to leave out the romantic candlelit dinner in favour of a no less romantic boat cruise on the Vltava River. This way you may see many of the famous buildings in the city, as you are passing under the beautiful bridges, connecting Stare Mesto and Mala Strana. One of them is Charles Bridge with the gothic statues, on which four carriages could once pass each other, but is already a pedestrian one. Views are opening up around the river to the "St. Vitus" Cathedral and the Hradčany Castle. The cool weather is conducive to visits to some of the museums in the city - if that of Franz Kafka is not amorous enough, why not slip across to the Karlštejn Castle just an hour away outside Prague? But not before you've had something salty to eat, such as the local goulash with a glass of pilsner.

From: 500 BGN per person with posoka.com

ЗРЕЛИЩА И ЕКЗАЛТАЦИЯ: Венеция SPECTACLES AND EXALTATION: Venice

Всеки ще ви каже, че Венеция е от най-романтичните градове – с каналите, гондолите и пеещите гондوليери, с олющените си стари сгради и живописни мостчета, и дори с мисълта, че не ѝ остава много живот, ако се случи някой природен катаклизъм. Така че защо да не я видим точно сега? Към всички горни плюсове прибавете и един огромен – точно около Празника на любовта там се състои и най-големият карнавал в Европа. Венецианският е известен с пищните си барокови маски, а конкурсът за най-добър костюм е най-популярното събитие. След останалите са множество спектакли, концерти, фейерверки и прословутия Бал на дожите, за който ще ви трябва билет.

Игете с: posoka.com

Anyone would tell you that Venice is one of the most romantic cities - with the canals, the gondolas and the singing gondoliers, with its flaked old buildings and picturesque bridges, even with the thought that it wouldn't survive long, if some natural disaster occurs. So why not see it right now? Add a huge plus to the aforementioned ones - precisely around Valentine's Day this is where the largest carnival in Europe takes place. The Carnival of Venice is famous for its sumptuous baroque masks, and the best costume competition is the most popular event. Among the others are a multitude of performances, concerts, fireworks and the renowned Doge's Ball (Il Ballo del Doge), for which you will need a ticket.

Go there with: posoka.com

ТРАДИЦИЯТА ПОВЕЛЯВА: Париж AS IS TRADITION: Paris

„Полнощ е. Половината Париж прави любов с другата половина.“ Така коментирал Града на любовта холивудската легенда Мелвин Дъглас. Но френската столица е много повече от място, което предразполага към любов. Тук може да направите абсолютно всичко – от това да се разхождате романтично из Монмартър, да вечеряте на свещи на корабче в Сена, да пазарувате до изтощение по Шанз-Елизе, да се снимате на фона на Айфеловата кула, да посетите който и да е музей до това да слезете под земята за катакомбите и да се отгедете на разюздан нощен живот. Париж наистина е „безкраен празник“ (Хемингуей) и винаги е добра идея. В последното сме категорични.

От: 932 лв. на човек за 6 дни с posoka.com

„It's midnight. One half of Paris is making love to the other half.“ That is how the Hollywood legend Melvyn Douglas commented the City of love. But the French capital is much more than a place that predisposes to love. Here you can do absolutely anything - from taking a romantic walk through Montmartre, having a candlelit dinner in a boat on the Seine, shopping to exhaustion on the Champs-Élysées, photographing each other against the background of the Eiffel Tower, visiting any museum, to going underground for the catacombs and indulging in an unrestrained night life. Paris truly is “a moveable feast” (Hemingway) and is always a good idea. We are categorical about the latter.

From: 932 BGN per person for 6 days with posoka.com

GENTLEMAN
geisha club

Hotel Marinela
SOFIA
19 FLOOR

0887 080 080
00:00-24:00

Gentleman Club Geisha

/Gentleman Club Geisha

ПОВЕЧЕ СТРАСТ: Малага
MORE PASSION: Malaga

Не бихме ви препоръчали да посетите корига точно на празника на влюбените. Но Малага, въпреки арената за бикоборство за 14 хиляди зрители, предлага много повече от това. Да започнем от това, че се намира в южната испанска провинция Андалусия на брега на Средиземно море, и дори по това време на годината ви очаква меко и приятно време, предразполагащо към романтични разходки по плажа. Менюто ви ще се състои от разнообразни морски дарове и ви съветваме да им се насладите, защото са извадени от морето преди малко. Самият град е величествен и приласкаващ, независимо дали просто ще се шляпате или ще разглеждате замъците Гибралфаро и Алкасаба, катедралата, пазара Атарасанас, ботаническата градина или музея на най-известния човек, родом от Малага – Пабло Пикасо.

Летете директно с: България Ер

We wouldn't recommend to you going to a bullfight exactly on Valentine's Day. But Málaga despite the bullring for 14 thousand spectators, is offering much more than that. Let us begin with the fact that it is located in the southern Spanish province Andalusia on the coast of the Mediterranean sea and even at that time of the year a mild and pleasant weather awaits you that is conducive to romantic strolls along the beach. Your menu will consist of various seafood and we advise you to enjoy them, because they have been taken out of the sea just a while ago. The city itself is majestic and befriending, no matter if you will just lop about or go see the Gibralfaro and Alcazaba castles, the cathedral, the Atarazanas market, the botanical garden or the museum of the most famous person born in Málaga - Pablo Picasso.

Take a direct flight with: Bulgaria Air

В куфара на Рено Пирел

Рено Пирел е генерален директор на "Рено-Нисан България", работи за групата Renault от 1999. Нещата, които винаги намират място в багажа му:

Слушалки: Обичам да слушам любимите си плейлисти, докато пътувам (поне една песен на Depeche Mode на ден!). Помага ми да се отпусна и да мисля по-оригинално. Повечето добри идеи ми идват, докато слушам музика.

Моят iPhone, и най-вече камерата му. Летя всяка седмица между София и Париж, обикновено с ранни полети. Маршрутът ми минава през Алпите и обичам да ги снимам. Всеки път върховете изглеждат различни. Бих искал да ги изкача всичките. Знам, че един ден ще повторя този маршрут и по земя.

Българо-френски речник: моят наръчник за оцеляване в България. Не се гордея особено от времето, което му отделям напоследък, но обещавам да наваксам.

Електронен четец Kindle: С много и разнообразни книги в него, зависи от настроението. Основният списък съдържа много истории за пътешествия и биографии. В момента чета книга за Анри Картие-Бресон, написана от Пиер Асулин - една история, в която се срещат двама гиганти на френската култура.

Автомобилно списание: защото в този бизнес човек трябва да бъде и малко автомобилен ентузиаст. Очарован съм от колите. Има някаква магия във всички тях, и ще има дори повече с очакващото ни автономно управление. В София карам синьо Renault ZOE - това е изцяло електрически автомобил. ■

In the Suitcase of Renaud Pirel

Renaud Pirel is the General Manager of Renault-Nissan Bulgaria, who has been working for the Renault Group since 1999. The things he always carries in his suitcase:

Headphones: I love listening to my favorite playlists while travelling (at least one Depeche Mode song a day!). It helps me relax and think out of the box. I get most of my new ideas while I listen to music.

My iPhone and most of all its camera: I travel weekly between Sofia and Paris taking early flights. The route passes over the Alps and I enjoy taking photos of them. During each trip they look different. I wish I would climb them all. I know one day I will take the same route on the ground.

A Bulgarian-French dictionary: my survival kit in Bulgaria. Not so proud of my recent time investment in learning the language but I will catch up I promise.

A Kindle: so many books of different styles in it, depending on my mood. The basic and regular list contains at least several traveler stories and biographies.

Currently the top of the list is taken by the book for Henri Cartier-Bresson written by Pierre Assouline – a story where two giants of the French culture meet.

A Car magazine: because in this automotive business somehow you need to be a little petrolhead. I am fascinated by cars. There is some magic in all of them, and there will be even more with autonomous driving technology ahead. The car I drive in Sofia is a flashy blue Renault ZOE, it is an electric car. ■

Sams^onite

BY YOUR SIDE

до
50 000 лв.
срок на изплащане до

10 години

**НИСКА
ЛИХВА**

възможност за кредит
без поръчител
до 30 000 лева

10-ТЕ МОДНИ ТЕНДЕНЦИИ НА ГОДИНАТА

Не екстравагантностите от дефилетата,
а оно̀ва, което наистина ще се носи

Текст КРИСТИНА НИГОХОСЯН

Всеки интересуващ се от мода индивид вече се е информирал за това кое ще е актуално през новата година от дефилетата за сезон пролет-лято 2018. Долните тенденции обаче са започнали още през 2017 (някои и по-рано), наложили са се почти по цялото земно кълбо и вероятно ще продължат да шестват триумфално по световните улици и следващата година.

3.

1.

2.

4.

1. Mercedes Salazar
2. 2NDDAY
3. Gabriela Hearst
4. Tibi
5. Cushnie et Ochs
6. Veja

5.

6.

СТРОГИТЕ КОСТЮМИ. Типично мъжката кройка гордо разхожда структурирания си силует по модните подиуми вече няколко години. Тя се оказва толкова елегантна и всеотранно приложима (любима ни е комбинацията от костюм и маратонки), че продължава да бъде актуална и през следващите месеци.

БЕЛИ ОБУВКИ. Винаги са били коварни за носене, защото лесно могат да превърнат и най-страхотния тоалет в катастрофа. С помощта на Pinterest и Streetstyle фотографите може да се ориентирате как да носите бели боти и обувки на ток, без да изглеждате евтино.

ДРЕХИ С ЛОГО НА МАРКАТА. Признаваме, че никога не сме били почитатели на този тренд. Факт е обаче, че продължава да властва с пълна сила, като крак повлече вездесъщата буква на Gucci.

ОГРОМНИ ОБЕЦИ. Едва ли скоро сме виждали подобно пиришество на дамските уши. Поне не в последните 20 години. Тенденцията запазва интензивността си и през 2018, а с това се покачва и настроението ни. Все пак имаме карт бланш да се украсим с гигантски пискюли или халки с кацнали папагали, стига останалата част от тоалета да е семпла.

БАРЕТИ. Шапката, асоциирана с военните или пък с артистите, се оказва ключов аксесоар в колекциите на дизайнерите и най-вече в тази на Dior. Класическата барета е изработена от филц, но в последната колекция на френската

модна марка баретите са лачени.

ЦЕПКИ. Кога ги виждахме последно, май в края на 80-те? Цепките на полите и роклите се завръщат, за да добавят неочаквана интрига в някоя класически тоалет. Пикантният детайл вече се забелязва по ризи, блузи и пуловери, така че няма как да го подминете.

КЛАСИЧЕСКИ ДЖИНСИ. Индигово сини, прави, от 100% памук. След инвазията на прокъсани, цветни, избелели, ластични и всякакви други разновидности, джинсите се връщат към произхода си. Така че търсете винтидж модели (сигурен начин да попаднете на такива е в магазините за грехи втора ръка).

КЪСИ ЧОРАПКИ. Носени с всичко – от обувки на ток и кецовете до сандали. Шокираща или не, тази закачлива тенденция успя да се намести удобно най-вече в уличната мода и дава възможности за всевъзможни интерпретации. Понякога наистина може да ви размее.

МАРАТОНКИ. Кецовете и всякакви спортни обувки. Отмина времето, когато за да сте стилни, трябва да се измъчвате с висок ток. Благодарение на модни икони, начело с Виктория Бекъм, може да останете елегантни дори обута с маратонки. Факт!

ЛИЛАВО. Не гарантираме, че ще се задържи до 2019, но тази година определено ще е посветена на моравия нюанс. Виновник, разбира се, е институтът Pantone, оповестил Ultra Violet за окраската на 2018-а. ■

И 5, КОИТО ДА ЗАБРАВИТЕ AND 5 TO FORGET

Мрежестите чорапи
Чокър колиетата
Дрехите с пагнало рамо
Гащеризони
Цвет „розово злато“

Fishnet tights
Choker necklaces
Off-shoulder clothes
Jumpsuits
The colour „rose gold“

THE 10 FASHION TRENDS OF THE YEAR

Not the extravagances from the fashion shows, but what is really to be worn

By KRISTINA NIGOHOSYAN

Every individual interested in fashion has already informed himself/herself of what will be topical during the new year from the fashion shows for season spring summer 2018. The following trends however, have started as early as 2017 (some of them earlier), they have established themselves almost across the entire globe and will probably continue to march triumphantly on the streets of the world during the next year as well.

THE STRICT SUITS. The typically men's cut proudly walks its structured silhouette on the fashion podiums for several years already. It proved to be so elegant and universally applicable (the combination of a suit and sneakers is our favourite one), that it continues to be topical during the following months as well.

WHITE SHOES. They have always been tricky to wear, because they can easily transform even the greatest dress into a catastrophe. With the help of the Pinterest and Streetstyle photographs you can become acquainted with how to wear white boots and heeled shoes, without looking cheap.

CLOTHES WITH A BRAND LOGO. We are admitting that we have never been admirers of this trend. It is a fact however that it continues to rule with its full force, the first one to set the pattern being the ubiquitous letter of Gucci.

HUGE EARRINGS. We have hardly recently seen such a feast for women's years. At least during the last 20 years. The trend is retaining its intensity in 2018 as well, and with it our mood becomes better. After all we have a carte blanche to adorn ourselves with giant tassels or hoops with perched parrots, as long as the rest of the dress is plain.

BERETS. The hat, associated with the military or

with actors, turned out to be a key accessory in the designer collections and particularly in that of Dior. The classic beret is made of felt, but in the latest collection of the French fashion brand the berets are made of patent leather.

SLITS. When did we see them for the last time, it seems it was in the end of the 80s? The slits in the skirts and dresses are returning, in order to add an unexpected intrigue in some classic dress. The spicy detail is already noticeable on shirts, blouses and sweaters so there is no way for you to bypass it.

CLASSIC JEANS. Indigo blue, straight, made of 100 % cotton. After the invasion of ripped, floriated, faded, ribbed and all kinds of other variations, jeans are returning to their origin. So seek vintage models (a sure way of stumbling across such is in the second hand clothes stores).

SHORT SOCKS. Worn with anything - from heeled shoes and gym shoes to sandals. Shocking or not, this playful trend managed to establish itself comfortably mostly in street fashion and gives opportunities for all sorts of interpretations. Sometimes it can really make you laugh.

SNEAKERS. Gym shoes and all kinds of sports footwear. The time is gone, when in order to be stylish you had to torment yourself with high heels. Thanks to fashion icons, with Victoria Beckham leading, you may remain elegant even wearing sneakers. A fact!

VIOLET. We don't guarantee that it will persist until 2019, but this year will definitely be devoted to the purple shade. The Pantone institute is of course the one to blame, having declared Ultra Violet to be the colour of 2018. ■

- 7. Gucci
- 8. Citizens of Humanity
- 9. Happy Socks
- 10. Balenciaga

БЕЗСПОРНО ТОВА Е ЕВРОПЕЙСКИЯТ
"МАНХАТЪН".

THIS IS UNDOUBTEDLY THE EUROPEAN
MEINHATTAN.

Франкфурт Frankfurt

OT
FRIGN
€ 69

Цените са крайни и включват: 1 бр. ръчен багаж до 10 кг., кетъринг на борда, безплатен check-in. Чекиран багаж може да се закупи преди полет на летище или в офис на издателя на билета - цена на първо парче багаж до 23 кг - 20 евро за отсечка.

Prices are final and include: 1 piece of hand baggage up to 10 kg, free catering on board, free check-in. Checked in baggage could be purchased before flight at the airport. The price for checked-in baggage up to 23 kg is 20 EUR per direction.

Bulgaria Air
National Carrier www.air.bg

FLY GOOD

FEEL GOOD

www.air.bg

ГЕОГРАФСКА КАРТА НА СУПАТА

От тайландските рибари до гвора на Краля слънце,
идеята да се свари храната във вода винаги е давала
забележителни резултати

Текст МАРГАРИТА СПАСОВА / Фотография iSTOCK

В студентите дни нищо не сгрява душата така както купичка гореща, ароматна супа, която сякаш прониква в костите на измръзналия странник и прогонва вятъра и студа. Световната кулинария пази рецепти за галещи стомаха крем-супи, които са украсявали трапезата на крале и благородници, пълтни бульони, които са възвръщали силите на моряци и пълководци, и горещи гърнета, които са помагали простолодюето да преживее години на глад и оскъдица. Думата "ресторант" се появява именно благодарение на полезните свойства на супата. През XVI век във Франция се появили улични търговци, които продавали проста супа, наречена *restaureur*, тоест подкрепа, възстановяване. През втората половина на XVIII век в Париж открили първия магазин за *restaureur*. Предполага се, че гумата супа е производна на *soup*, тоест къс, парченце, тъй като супата не се ядяла с лъжица, а с надробен хляб.

ПИКАНТНА Е ИСТОРИЯТА на знаменитата лучена супа, според която една нощ френският крал Людо-

вик XV се събудил в някаква ловна хижа изгладнял като вълк и тъй като готвачът имал под ръка само лук, масло, шампанско и малко брашно, той приготвил супа именно от тези наглед несъвместими съставки.

Разказват, че севилските мулетари измислили рецептата за гаспачото – свежа студена супа от пресни домати, лук, чесън, стар хляб и шепи ароматни подправки. Какъв по-добър начин за утоляване на жаждата, залъгване на глада и разхлаждане под паещите лъчи на слънцето в Андалусия...

РЕЦЕПТАТА ЗА АРОМАТНАТА РИБЕНА ЧОРБА буѝабес, която днес присъства в менюто на най-прочутите ресторанти, дължим на марсилските рибари, които били принудени да се прехранват с непрогадения улов. Класическата рецепта изисква супата да се приготвя от шест вида прясно уловена риба, насечена на едри късове, чесън и сол. Рибената чорба буѝабес е изкусно описана от Исабел Алиенге в „Афродита – приказки, рецепти и груги афродизиаци“ и Джоан Роулинг в „Хари Потър и огненият бокал“. ▶

► В средновековния квартал Патерсхол на белгийския град Гент можете да опитате божествената супа ватерзой, приготвена по оригинална рецепта от риба (щука, шаран или костур), зеленчуци, жълтъци и сметана. По традиция супата се яде с надробени късчета хляб и се полива обилно с белгийска бира.

Селцето Кулън на северното крайбрежие на Шотландия се слави със своята кулън-скинк-крем-супа от пушена треска, картофи, лук и сметана. В този рибарски край месото било рядък деликатес, а моряците се нуждаели от топла, силна храна преди да излязат сред ледените води на Северно море.

РОДИНАТА НА ГЪСТИЯ ГУЛАШ е Унгария, а самата дума *gulyás* означава пастир. Традиционната пастирска супа се приготвя в тежък чузунен котел на огън под открито небе и е популярна в Полша, Чехия и Австрия (макар и с доста променена рецепта). По отношение на бирената супа (*Pivní polévka*) няма никакъв спор – Прага! Не поръчвайте хляб – и двете амброзии се поднасят в изгълбан самун ръчен хляб.

Други рецепти се отличават значително от класическата представа за супата като течна блядо. Немската кухня се гордее с необичайната супа „айнтопф“, приготвена от всичко, каквото се намери в дома – месо, наденички, колбаси, фасул, зеленчуци и т.н., което превръща супата в нещо като яхния. Друга знаменита немска супа е пихелщайнер, гъсто ястие от три вида месо. Разказват, че тази супа станала любимо ястие на канцлера Бисмарк, което той открил, докато си почивал в баварския курорт Бад Кисинген.

В РУСИЯ СЪЩЕСТВУВАЛО строго разделение на супите – в заможните домове готвели гъсти месни щи, а в бедните къщи домакините приготвяли сиромашки борш от вода, зеле и лук. Боршът е на почит в Русия, Украйна, Беларус, Полша и дори в някои региони на Румъния и Литва, с известни вариации в рецептата и съставките. Затова пък солянката е несъмнен символ на руската кухня. Името се среща за първи път в руската литература през XV век, а през XVIII век тази гъста, пикантна и тлъста супа става особено популярна, като се нарича солянка или похмелка (от похмелъе – махмурлук).

ЛЕГЕНДАРНАТА ГРУЗИНСКА СУПА харчо се приготвя от силен бульон от овнешко или говеждо месо, лук и разбито яйце, което се разпръсква като перести облаци в горещата течност. После се добавя амброзия от смлени орехи, които се пресукват с ръце, за да се отдели ореховото масло. За кисел привкус се добавят сливи ткемали, а за

аромат - зелени подправки, чесън и лютиц пипер.. Супата е способна да вдигне покойник или най-малкото страдалец след пищен пир с тостове от опитен тамага, десетки пикантни мезета и безчет глинени делви с ароматно вино от Кахети.

В ТУРЦИЯ ОПИСВАТ състоянието на пълна самота като „няма кой да ми свари купичка супа“. Всяко семейство пази своя уникална рецепта, а най-известна е крем-супата от червена леща. Името ѝ е обвито в легенди, които сочат за нейна създателка някоя си Езо, неопитна младоженка, която успяла да впечатли роднините на мъжа си с тази пикантна и проста рецепта. По време на свещения за мюсюлманите месец Рамадан всяка ифтар вечеря започва с нея, а през зимата лещената чорба е любима закуска за жителите на Анадола. Друга знаменита вкусотия е дююн чорбасъ, която се приготвя единствено за традиционните турски

сватби в селата, които продължават от три до пет дни и събират огромен брой гости. Супата вари в грамаден казан на двора и се състои главно от агнешко месо, подправки и застройка от покъртителен брой жълтъци.

ЗНАМЕНИТОТО МИСО е протагонистът на всяка японска трапеза, независимо дали да закуска или вечеря. Супата се приготвя от началото на XV век. Основната съставка на мисото е едноименната паста от ферментирани зърна соя, подправени със сол и вода. В супата се добавят водорасли, гъби шиитаке, тофу, юфка от оризово или пшенично брашно, миди, дори пилешко и свинско месо, ряпа дайкон, зеле и зелен лук. Основата на супата е бульонът гаси, който се приготвя от морски водорасли със стружки сушена скумрия. За острота се добавя специалната подправка бонито. Японците вярват, че мисото е изключително полезно,

тъй като понижава холестерина в кръвта, неутрализира вредата от мютюнопушенето и екологичното замърсяване и пречиства кръвта.

ТОМ-ЮМ Е ТРАДИЦИОННА супа от Лаос и Тайланд, но е популярна също в Малайзия, Сингапур и Индонезия. На тайски "том" означава варя. Всъщност том-юм не е името на една конкретна супа, а събирателно название за цяла група кисело-пикантни супи, които се приготвят от разнообразни зеленчуци, юфка, подправки, пилешко месо или морски дарове и застройка от кокосово мляко.

Виетнамската супа фо е почти дебютантка на фона на столетната история на по-сестримите си. В началото на ХХ век колонизаторите французи запознали местните готвачи с месния бульон, а азиатските кулинари добавили към него чили, рибен сос, подправки и оризови нудъли. От Ханой мо-

Думата "ресторант" се появява благодарение на полезните свойства на супата. През XVI век във Франция се появили улични търговци, които продавали проста супа, наречена *restaurer*, което означава покрена

дата да се яде супа фо постепенно се разпространила по цялата страна.

АКО ПОПАДНЕТЕ В ПЛАНИНСКИТЕ СЕЛЦА на Еквадор, ще ви нагостят с локро де папас. Еквадор се смята за родината на картофа, което обяснява защо картофената супа е едно от националните ястия на тази страна, подсилена с чесън и лютив пипер, авокадо, говеждо или месо от морски свинчета. В колумбийската супа ахиако се слагат три вида картофи – жълтите папас кариоляс, червените сабанерас и меките бели пастус, а характерният аромат на блюгото се дължи на билката гуаско.

Обе ата е убийствено лютив африканска супа, която се смята за безотказен афродизиак и се приготвя от люти чушки, карантия, сушена риба, а при сгоден случай се добавя и цяла козя глава. Това е вкусът на Западна Африка – жарък, наситен и автентичен. ■

ОКОЛО СВЕТСКО

ON AIR
BULGARIA
TRANSMITS

Всеки делник
10:30 - 12:30

  www.bgonair.bg

Geographic Soup Map

From Thai fishermen to the court of the Sun King – the idea of cooking food in water has always given remarkable results

By MARGARITA SPASOVA / Photography ISTOCK

In cold weather, nothing warms the soul more than a bowl of hot, aromatic soup that seems to penetrate the bones of freezing travellers and chases away the wind and cold. World cuisine keeps recipes for stomach-caressing cream soups that used to adorn the tables of kings and nobles, thick broths which used to regain the powers of sailors and commanders, and hot pots, helping common people to survive the years of famine and scarcity. The word "restaurant" appears precisely thanks to the benefits of eating soup. In France, in the 16th century there were street merchants selling simple soup called *restauration*, i.e. support, recovery. During the second half of the 18th century in Paris the first *restauration* shop opened. It's assumed that the word soup comes from *sopa*, or a piece as the soup wasn't eaten with a spoon, but with crumbled bread.

THE FAMOUS onion soup has a juicy history telling that one night the French King Louis XV woke up in a hunting lodge – as hungry as a bear – and since the chef had only onions, butter, champagne and a little flour at hand, he made a soup exactly from these seemingly incompatible ingredients.

The story goes that Seville muleteers thought of the gazpacho recipe – a fresh cold soup from fresh tomatoes, onions, garlic, stale bread and a handful of aromatic spices. What better way to quench your thirst, beguile the feeling of hunger and cool under the Andalusian scorching sun...

THE RECIPE FOR THE AROMATIC FISH STEW bouillabaisse which is now present in the menu of the best restaurants, is owed to Marseille fishermen who were forced to live off the unsold catch. The classic recipe requires the soup to

be made from six types of fresh fish, chopped into large chunks, garlic and salt. The fish stew bouillabaisse is masterly described by Isabel Allende in "Aphrodite: A Memoir of the Senses" and Joanne Rowling in "Harry Potter and the Goblet of Fire".

In the medieval Patershol District in the Belgian city of Ghent you can taste the divine soup *watervooi* following the original recipe from fish (pike, carp or perch), vegetables, egg yolks and sour cream. Traditionally, the soup is eaten with crumbled pieces of bread and is lavishly washed down with Belgian beer.

The Cullen village on the northern coast of Scotland boasts its Cullen Skink – a cream soup made from smoked haddock, potatoes, onions and sour cream. In this fisherman's region meat used to be a rare delicacy. What's more, sailors needed warm, strong food before going into the

icy waters of the North Sea.

THE HOME COUNTRY OF THE THICK GOULASH is Hungary, and the word gulyas means herdsman. The traditional herdsman soup is cooked in a heavy cast iron cauldron over fire in the open and it's popular in Poland, the Czech Republic and Austria (even though its recipe is quite changed). There's no discussion regarding the beer soup (Pivní polévka) – Prague! Don't order bread – both ambrosias are served in a home-made cob loaf dip.

Other recipes differ significantly from the classic idea of soup as a kind of liquid food. German cuisine is proud of the unusual "Eintopf" soup made from anything found at home – meat, sausages, salami, beans, vegetables and so on, turning the soup into a sort of stew. Another famous German soup is pichelsteiner – a thick dish made

from three types of meat. The story goes that this soup became Chancellor Bismarck's favourite meal, which he discovered while relaxing in the Bavarian Bad Kissingen resort.

IN RUSSIA THERE WAS a strict soup separation – in rich people's homes they used to cook thick meat shchi, whereas in poor homes the housewives served poor man's borscht made of water, cabbage and onions. Borscht is respected in Russia, Ukraine, Belarus, Poland and even in some regions in Romania and Lithuania, with certain variations in the recipe and the ingredients. On the other hand, the solyanka soup is undoubtedly a symbol of Russian cuisine. For the first time the name appears in Russian literature in the 15th century, and in the 18th century this thick, spicy and fatty soup became especially popular, being called solyanka or pohmelka

(from pohmele – hangover).

THE LEGENDARY GEORGIAN SOUP kharcho is made from strong ram or beef stock, onions and a beaten egg, which spreads like cirrus clouds in a hot liquid. After that they add ground walnuts ambrosia, manually pressed to remove the walnut butter. For sour taste tkemali plums are added, and for aroma – green herbs, garlic and hot paprika. The soup is able to raise anyone from the dead or at least a help somebody suffering after a lavish feast with toasts proposed by an experienced tamada, or toastmaster, dozens of savory appetizers and countless jars full of aromatic Kakheti wine.

IN TURKEY THEY DESCRIBE the state of complete loneliness as "there's no one to make me a bowl of soup". Each family keeps its unique ►

► recipe and the red lentil cream soup is the most famous one. Its name is shrouded in legends that link it to its creator Esau, a newly-married woman who managed to impress her husband's relatives with this simple savory recipe. During the Muslim holy month of Ramadan every iftar dinner starts with it, and in the winter lentil soup is a favourite breakfast for the residents of Anatolia. Another famous delicacy is dugun corbasi, cooked only for traditional Turkish village weddings, lasting three to five days and gathering a huge number of guests. The soup is cooked in a huge cauldron outside and consists mainly of lamb, spices and a thickener made of an incredible number of egg yolks.

THE FAMOUS MISO is the protagonist on every Japanese table, whether for breakfast or dinner. The soup has been made since the beginning of the 15th century. The main ingredient of the miso soup is the fermented soy bean paste of the same name, seasoned with salt and water, seaweed, shiitake mushrooms, tofu, rice or wheat-based noodles, mussels, even chicken and pork, daikon radish, cabbage and green onions. The base of the soup is daikon radish broth made from seaweed with dried mackerel flakes. The special bonito spice is added for the sake of sharpness. The Japanese believe that miso is extremely healthy, as it lowers cholesterol levels in blood, neutralizes the dangers of smoking and pollution and purifies the blood.

TOM YUM IS A TRADITIONAL soup from Laos and Thailand, but it's also popular in Malaysia, Singapore and Indonesia. In Thai "tom" means to boil. In fact, tom yum isn't the name of a particular soup, but a collective name for a whole group of sour-spicy soups made from various vegetables, noodles, spices, chicken or seafood and coconut milk thickener.

The Vietnamese pho soup is almost a debutante compared to the hundred-year-old history of its relatives. In early 20th century French colonists introduced meat broth to local chefs and Asian chefs added chili, fish sauce, spices and rice noodles. From Hanoi the fashion of eating pho soup gradually spread across the country.

IF YOU END UP IN THE MOUNTAIN VILLAGES of Ecuador, you'll be served loco de papas. Potatoes are believed to have originated in Ecuador, which is why potato soup is one of the country's national dishes, enhanced with garlic and hot paprika, avocado, beef or guinea pigs meat. Three potato varieties are put in the Colombian ajico soup – the yellow papas carreolas, the red sabaneras and the soft white pastus; the dish owes its specific aroma to the guasca herb.

Obe ata is a killer hot Nigerian soup, considered a flawless aphrodisiac, made from chili peppers, offal, dried fish and, if you have a chance, you can add a whole goat's head. This is West Africa's flavour – hot, intense and authentic. ■

Spaghetti Kitchen*Bar

София, площад Св. Неделя 3
www.spaghetti-kitchen.bar
e-mail: office@spaghetti-kitchen.bar
тел.: 089 304 66 66

Ако трябва да забодем карфица в центъра на София, ще бъде точно тук – на площад Света Неделя 3, при чисто новият Spaghetti Kitchen*Bar. Отправяйки се към парадния вход, виждаме едно съвсем различно място - интериор на няколко нива и съвсем различни зони с много акценти и детайли, живеещи в пълна хармония.

Вкусната обиколка на мястото започва с това, с което обикновено свършваме – десерта. На входа ни посреща витрина с авторски десерти, приготвени на място от майстор сладкарите на Spaghetti Kitchen.

Ако си решил да преоткриеш италианската храна, просто се отдай на прясна паста и добре препечена по ръбчетата пица в Morello фурната. Разбира се, Италия не е самотна на вкусната карта, която стои пред нас. Тръгваме на околосветско пътешествие с японското патешко, норвежка съомга, октопод от Санторини, както и няколко предложения от българската кухня. Зоната с прошутто бара пък е прекрасно място за вино и тапаси. Новаторските коктейли, които се предлагат, са истинско произведение на алкохолното изкуство.

Накратко – Spaghetti Kitchen*Bar е мястото, на което можеш да се срещнеш с приятели, да хапнеш хубава храна или да пнеш любимия си коктейл в приятна атмосфера.

SPAGHETTI KITCHEN★BAR

EAT • DRINK • SOCIALIZE

Spaghetti Kitchen*Bar

3, Sveta Nedelya Square, Sofia
www.spaghetti-kitchen.bar
e-mail: office@spaghetti-kitchen.bar
phone: +359 89 304 66 66

If we need to put a pin in downtown Sofia, it will be right here – at 3 Sveta Nedelya Square, at the brand new Spaghetti Kitchen*Bar. Heading for the front door, we see a completely different place – interior on several levels and completely different zones with a lot of highlights and details, living in perfect harmony.

The delicious tour of the place begins with what we usually end with – dessert. A window with original desserts, prepared here by Spaghetti Kitchen's pastry chefs, welcomes us at the entrance.

If you've decided to rediscover Italian food, just indulge in fresh pasta and crispy pizza round the edges in the Morello oven. Italy, of course, is not alone on the delicious map we have in front of us. We set off on a round-the-world trip with Japanese duck, Norwegian salmon, Santorini octopus, as well as a few offers from the Bulgarian cuisine. What's more, the prosciutto bar zone is a great place for vino

and tapas. The innovative cocktails they offer are a real work of the alcoholic art. In a nutshell – Spaghetti Kitchen*Bar is the place where you can meet friends, eat good food or have your favorite cocktail in a pleasant atmosphere.

Spaghetti kitchen

София, ул. 6-и септември №9
Резервации тел.: 0890 5 66666
office@spaghetti-kitchen.com
www.spaghetti-kitchen.com

Няма как да преминете по улица „6-и септември“ и да останете безразлични към вида на този наистина необикновен ресторант. Какво го прави такъв, ще разберете в момента, в който прекрачите прага му. С една единствена крачка забравяте за работната суматоха на големия град и се пренасяте в един друг сюжет с въздушна атмосфера и безброй кулинарни предложения. Тук ще откриете приятна комбинация от съвременен дизайн в обзавеждането, изискано меню с интернационална кухня и отпускателна музика. От месец ноември се открива и отопляема външна градина. Заведението впечатлява и с деликатно лично отношение към клиента и усещане за домашен уют. Всичко това превръща Spaghetti Kitchen в най-модерното и желано място в София.

SPAGHETTI KITCHEN★

ITALIAN FOOD AMERICAN GRILL

Spaghetti kitchen

9, 6th of September Str., Sofia, Bulgaria
Reservations: +359 890 5 66666
office@spaghetti-kitchen.com
www.spaghetti-kitchen.com

It is not possible to pass 6th of September Street and to remain indifferent to the appearance of this unusual restaurant. You will understand what makes it so unusual the minute you cross its threshold. Only one step and you forget about the busy turmoil of the city, and move into another reality that has a magic atmosphere and countless culinary propositions. Here you will find a pleasant combination of contemporary interior design, exquisite international cuisine and relaxing music. The restaurant also impresses with its delicate personal attitude towards the customer and the feeling of home comfort. All this makes Spaghetti Kitchen the most modern and desired place in Sofia.

Motto

София, ул. Аксаков №18
тел. 02/ 987 27 23

Историята на всеки съвременен град е запечатана в забележителностите, които го характеризират на географската карта. Има и друга история, която често пъти е много по-любопитна и лична – онази, която пишат хората в заведенията, превърнали се от години в градска легенда. Едно такова място винаги е съчетавало добрия вкус в музиката, храната и компанията, и от дълго време се е превърнало в култово и любимо за всеки, който иска да бъде част от интересната градска тълпа.

Клуб Мото е градски пристан за всеки, който иска да бъде някой или да срещне интересни събеседници, да научи най-новите софийски клюки, да разбере всичко за хитова книга, филм или театрална постановка. Удоволствието от приятния разговор е допълнено от елегантното меню, добрата селекция от напитки и хубава музика - от онази, която не те ангажира непременно да влезеш в ритъм, а по-скоро отзвучава леко встрани, като хармоничен фон на преживяването. Спокойствието и уютът са превърнали Клуб Мото не само в предпочитано, но в задължително място за всеки, който иска да усети истинската атмосферата на София и да научи най-тайните ѝ истории.

Spaghetti Company

Сердика център, бул. Ситняково №48
тел. 02/ 841 28 18
Mall Bulgaria 102 ет 3 до кино Арена
бул. Витоша 150, тел: 02/ 88 10 100
Работно време: *понеделник - неделя от 10:00 до 00:00 ч.*
spaghetticompany@mail.bg

Pizza, pasta, modernista и ТИ!

Мястото, известно с изключителна италианска кухня. Обстановката, която вдъхновява срещите, които винаги оставят у теб чувството, че си в сърцето на града!

Всеки от ресторантите Spaghetti Company носи свое собствено усещане. Независимо къде те отвеждат пътниците на София, в ресторантите от веригата намиращи себе си сред изискана и творческа обстановка, модерен дизайн и оригинална италианска кухня, специално създадена под черпака на Маестро Марко Лукиари.

Домът на италианската кухня е наблизо. Тук е, за да намиращ винаги себе си, приятели, делови партньори или нови срещи. Кухнята ни е палитра от италиански вкусове. Към това добавяме специална селекция от вина, музика и събития. Можеш да споделиш тук всяко късно сутрешно кафе, работен обяд, лежерен следобед или дълга вечеря. И всеки път ще бъде различно.

И както казва нашият главен готвач Марко Лукиари – „Има неща, за които няма сезони“. Има и такива места. Spaghetti Company е едно от тях.

Spaghetti Company

SERDIKA CENTER, 48 Sitnyakovo Blvd
phone: +359 2/ 841 2818
Mall Bulgaria 102 floor 3 near Arena cinema
150 Vitosha Blvd., phone: +359 2/ 88 10 100
Working time: *Monday-Sunday 10:00 am – 12:00 pm*
spaghetticompany@mail.bg

Pizza, pasta, modernista and YOU

The place, famous for exquisite Italian cuisine. The atmosphere, inspiring meetings that always leave you feeling in the heart of the city!

Each of the Spaghetti Company restaurants brings its own touch. No matter where Sofia roads take you, in the restaurant chain you find yourself amongst elegant and creative atmosphere, modern design and original Italian cuisine especially prepared by Maestro Marco Luchiarini's ladle.

The home of Italian cuisine is nearby. It's right here, so you can always find yourself, friends, business partners or new encounters. Our cuisine is a palette of Italian flavours. We add a special selection of wine, music and events. Here you can share every late morning coffee, business lunch, a casual afternoon or a long dinner. It will be different each time.

As our chef Marco Luchiarini says – “There are things of no particular season”. There are such places. Spaghetti Company is one of them.

Bedroom Premium Club

София, ул. Леге 2
телефон: 0888 764 422, 0888 860 666
e-mail: reservation@bedroom.bg
www.bedroom.bg

bedroom
PREMIUM CLUB

Bedroom Premium Club

2, Lege Street, Sofia, Bulgaria
Phone: +359 888 764 422, +359 888 860 666
e-mail: reservation@bedroom.bg
www.bedroom.bg

Един от най-атрактивните клубове в центъра на София е Bedroom Premium Club. С неповторимия си дизайн, гостуването на световноизвестни диджеи и постоянно присъствие на популярни личности, той е притегателен център за ценителите на лукса и забавленията.

Клубът отговаря на най-високите европейски стандарти – първокласно обслужване, перфектен звук, мултимедийно шоу, VIP зона, служители, паркиращи автомобили...

Bedroom Premium Club напомня на античен храм, а бъдещето е добавено към миналото с нови архитектурни елементи в синтетичен модерен растер, екрани с 3D video mapping, метални перфорирани пана. Използваните материали са дърво, метал, камък, стъкло, естествена кожа, натурален текстил. Акцент в интериора е таванът на клуба, който е уголемена проекция на картината "Shhh", в която са събрани забранени образци от еротичното изкуство. Клубът притежава динамично осветена сцена с интегриран catwalk, който дава възможност за разгръщане на мащабна балетна хореография.

Bedroom Premium Club предлага на своите гости богат ентъртеймънт, авангарни шоу-спектакли, екстравагантни костюми, високотехнологични светлинни ефекти, допълнен с перфектен звук и мултимедийно шоу!

Амбициите на Bedroom Premium Club е в създаването на собствена публика и издигането на нощния живот у нас до най-високи стандарти!

One of the most attractive clubs in Sofia city center is Bedroom Premium Club. With its unique design, guest world famous DJs and the permanent presence of celebrities, it attracts luxury and entertainment lovers.

The club meets the highest European standards – first class service, perfect sound, multimedia show, VIP area, valet parking...

Bedroom Premium Club reminds of an ancient temple and the future is added to the past with new architectural elements in synthetic modern raster, 3D video mapping screens, metal perforated panels.

The materials used are wood, metal, stone, glass, genuine leather, natural

textile. The emphasis in the interior design is the ceiling of the club, which is an enlarged reproduction of the painting "Shhh", gathering erotic art forbidden examples. The club has a dynamically lit stage with an integrated catwalk, which enables the unfolding of large-scale ballet choreography.

Bedroom Premium Club offers its guests great entertainment, avant-garde shows, extravagant costumes, high tech lighting effects, complemented by perfect sound and a multimedia show!

Bedroom Premium Club's ambitions are in building its own audience and the rise of Bulgarian nightlife to the highest standards!

Медицински комплекс „Доверие“

София, ж.к. Овча купел 2, ул. Фридрих Грюнгангер №2
тел.: 02 40 36 100; 02 40 36 143
www.mbal.doverie.bg
info@mbal.doverie.bg

МК „Доверие“ е модерен медицински комплекс, разделен функционално на диагностично-консултативен център и многопрофилна болница за активно лечение.

В МБАЛ „Доверие“ за пръв път в България с роботизираната система „Да Винчи“ е извършен серкляж – хирургична манипулация, която цели предотвратяването на преждевременно раждане. В МБАЛ „Доверие“ много жени, чиито единствен шанс за износване на бременността е серкляжът, имат възможност да получат качествено лечение по свръхмодерен метод с най-съвременна апаратура и инструментариум.

Болница „Доверие“ е една от първите частни болници в България. Създадена е в края на 2005 г. и вече над 10 години е част от „Доверие Обединен холдинг“ АД. Тя е модерна европейска болница, различна от стандартните български болници във всяко отношение, като предлага много по-съвременно обслужване, апаратура и леглова база.

На разположение на пациентите на МК „Доверие“ са:

- Медицински център, разполагащ със собствени лаборатории и високотехнологично диагностично оборудване.
- Многопрофилна болница за активно лечение с 8 специализирани отделения за болнична помощ.
- 4 операционни зали и стационар от над 100 легла.

Освен високотехнологично оборудване и специализирани отделения, Медицински комплекс „Доверие“ може да предложи на своите пациенти оперативно лечение с единствената в София система за роботизирана хирургия „Да Винчи“. Над 80% от всички диагностични и лечебни процедури се извършват чрез прилагане на минимално инвазивен (безкръвен) метод от висококвалифицирани екипи чрез съвременна ендоскопска апаратура.

Doverie Medical Complex

Sofia, Ovcha Kupel 2 District, 2, Friedrich Grunanger Street
phone: 02 40 36 100; 02 40 36 143
www.mbal.doverie.bg
info@mbal.doverie.bg

MC "Doverie" is a modern medical complex functionally divided into a diagnostic-consulting center and a multiprofile hospital for active treatment.

At Doverie Hospital for the first time in Bulgaria with the robotic system "Da Vinci" a surgical manipulation aimed at the prevention of premature birth was performed. At Doverie Hospital, many women whose only chance of wearing pregnancy is the robotic treatment, have the opportunity to receive high-quality treatment using ultramodern method and instrumentation.

Doverie Hospital is one of the first private hospitals in Bulgaria. It was established at the end of 2005 and has been part of Doverie United Holding AD for more than 10 years. It is a modern, European hospital, different from the standard Bulgarian hospitals in every respect, offering much more modern service, equipment and bed base.

The patients of MC "Doverie" are at the disposal of:

- A medical center with its own laboratories and high-tech diagnostic equipment.
- Multi-profile Active Treatment Hospital with 8 specialized hospital care units.
- 4 operating halls and more than 100 beds.

In addition to high-tech equipment and specialized departments, Doverie Medical Complex can offer its patients an operative treatment with the only Da Vinci robotic surgery system in Sofia. Over 80% of all diagnostic and treatment procedures are performed by applying a minimally invasive (bloodless) method by highly qualified teams using modern endoscopic equipment.

ВАЖНО!

ПРАВИЛА ЗА ПРЕВОЗ НА БАГАЖ ПО ПОЛЕТИТЕ НА БЪЛГАРИЯ ЕР

Всички пътници на България Ер имат право на превоз на безплатен ръчен багаж в салона и регистриран багаж /в багажника на самолета/, в зависимост от избраната тарифа. Безплатните норми за брой и тегло на багажа могат да бъдат различни, в зависимост от класата на пътуване /бизнес или икономична/, както и от тарифата, по която е издаден билета. Превозът на багаж по редовните линии е съобразен и с някои общи правила и политиката на България Ер, които трябва да имате предвид.

Авиокомпания България Ер въвежда по линиите си правила за превоз на багаж за билети, издадени след 2 май 2011 г. Системата **PIECE CONCEPT** се базира на броя, теглото и размерите на чекирания багаж.

ТАРИФИ БЕЗ РЕГИСТРИРАН БАГАЖ

Всеки пътник, закупил билет по тарифа с включен само ръчен багаж, има право да превози в кабината на самолета безплатен багаж както следва:

Класа на обслужване	Норма на безплатен багаж	Такси за багаж
Икономична класа	1 брой ръчен багаж до 10 кг и размери 55x40x23 см (сумарна дължина до 118 см)*	Първи брой регистриран багаж до 23 кг и до 158 см*: • Вътрешни полети – 15 евро на посока • Международни полети – 20 евро на посока

ТАРИФИ С РЕГИСТРИРАН БАГАЖ

Всеки пътник, закупил билет по тарифа с включен регистриран багаж, има право да превози в багажниците на самолета безплатен багаж както следва:

1. По международни и вътрешни линии

Класа на обслужване	Норма на безплатен багаж
Бизнес класа	1 брой ръчен багаж до 10 кг и размери 55x40x23 см (сумарна дължина до 118 см)* 2 броя чекиран багаж по 23 кг или 1 брой до 32 кг, до 158 см* всеки**
Икономична класа	1 брой ръчен багаж до 10 кг и размери 55x40x23 см (сумарна дължина до 118 см)* 1 брой чекиран багаж до 23 кг и до 158 см*

2. Изключения

Вид карта	Пояснения
Златна карта FLY MORE	2 броя по 23 кг и до 158 см* всеки**
За билети заплатени с карта VISA Platinum от ЦКБ	2 броя по 23 кг и до 158 см* всеки**
За билети заплатени с кобрандирана карта България Ер и ЦКБ	2 броя по 23 кг и до 158 см* всеки**
За членове на програмата „CCB Club“	2 броя по 23 кг и до 158 см* всеки**
Моряци	2 броя по 23 кг и до 158 см* всеки**
Бебета от 0-2 години	В случай, че тарифата по която е издаден билета на възрастният, придружаващ бебето позволява 1 брой чекиран багаж до 23 кг, то бебето има право на 1 брой чекиран багаж до 10 кг. Превозът на бебешки колички се извършва безплатно, но те следва задължително да се предават и получават непосредствено при качване/слизване на/от самолета. Авиокомпанията не носи отговорност за щети в резултат на транспортиране по багажните ленти, в случай, че количката не е предадена/получена на/от самолета.

* Сумата от външните размери на дължината, височината и широчината на багажа /l+h+w/. Пътникът може да превозва и повече от безплатната норма багаж срещу допълнително заплащане. Трети багаж се таксува по таксата за трети свръхбагаж.

** Ако билетите Ви са заплатени в сайта на компанията, както и в случаите на: притежание на златна карта FLY MORE, членство в програмата CCB Club, или за билети, заплатени с кобрандирана карта от ЦКБ и България Ер или карта Visa Platinum от ЦКБ, е необходимо да се свържете с нас на тел.: +359 2 4020 400 или на е-мейл: callfb@air.bg за преиздаване на билета с право на 2 броя безплатен багаж. Притежанието на карти CCB Club, Visa Platinum от ЦКБ, кобрандирана карта от ЦКБ и България Ер, както и златна карта FLY MORE не дава право на безплатен допълнителен чекиран багаж по тарифа без багаж. Правото на два броя багаж за притежатели на златна карта FLY MORE и CCB Club и за билети, заплатени с кобрандирана карта България Ер и ЦКБ и карта Visa Platinum от ЦКБ, е само за полети, при които опериращ превозвач е авиокомпания България Ер.

ПЪТНИКЪТ МОЖЕ ДА ПРЕВОЗВА И ПОВЕЧЕ ОТ БЕЗПЛАТНАТА НОРМА БАГАЖ СРЕЩУ ДОПЪЛНИТЕЛНО ЗАПЛАЩАНЕ.

3. Такси за свръхбагаж - Международни линии

За тегло на багажа между 23 кг и 32 кг	50 евро
За големина на багажа между 158 см* и 203 см*	70 евро
Допълнителна бройка - втори багаж до 23 кг до 158 см*	50 евро
Допълнителна бройка - трети багаж до 23 кг до 158 см*	100 евро

Багаж с тегло над 32 кг може да се превозва само като карго.

4. Такси за свръхбагаж - Вътрешни линии

За тегло на багажа между 23 кг и 32 кг	20 евро
За големина на багажа между 158 см* и 203 см*	30 евро
Допълнителна бройка - втори багаж до 23 кг до 158 см*	20 евро
Допълнителна бройка - трети багаж до 23 кг до 158 см*	50 евро

5. Специални категории багаж

Спортна екипировка	Багажът трябва да е с максимални размери до 23 кг и до 200 см Изключение: • Международни полети: един чифт ски/сноуборд на пътник - прилага се фиксирана такса от 30 евро. • Вътрешни полети: един чифт ски/сноуборд на пътник - прилага се фиксирана такса от 20 евро.
Велосипеди	Приемат се за превоз в специална опаковка (картон или специален калъф). Максимални размери на опаковката 160 x 90 x 25 см. Изисква се предварително потвърждение на услугата в резервацията. Международни линии: 70 евро. Вътрешни линии: 30 евро.
Оръжия	Превозът на огнестрелни оръжия и боеприпаси се извършва съгласно изискванията на Международната асоциация за въздушен транспорт /IATA/. Не се потвърждава на codeshare полетите на България Ер. Превозът на огнестрелни оръжия не може да бъде потвърден в случаите, когато авиокомпания България Ер е партньор по полет. Превозът на огнестрелни оръжия и боеприпаси, различни от спортно оръжие и боеприпаси, е забранен. В някои случаи, превоз на огнестрелни оръжия и боеприпаси за ловни и спортни цели, може да бъде разрешен. Пътникът трябва да се свърже с България Ер и да предостави информация за вида на оръжието, серийния му номер и припасите, които се внасят в резервационната система. Всички огнестрелни оръжия и боеприпаси, се приемат само като багаж за транспортиране в багажниците на самолета и в никакъв случай в салона с пътниците. Трябва да са разгледано и подходящо опаковани, като теглото на мунициите не бива да надвишава 5 кг. Пътникът трябва да има всички документи, изисквани от закона и подзаконовите актове, приложими за превоз за съответната държава. България Ер си запазва правото да откаже превоз на огнестрелни оръжия и боеприпаси. • Ловни пушки и патрони – комплект до 15 кг: такса 50 евро. • Ловни пушки и патрони- при общо тегло над 15 кг: такса 70 евро. • Късо огнестрелно оръжие (пистолет): такса 20 евро. Ловната пушка и патроните се считат за едно парче регистриран багаж и се таксуват с еднократна такса за обслужване. Този вид багаж не се включва в безплатната норма и таксата се прилага независимо от това дали пътникът има друг чекиран багаж.
Домашни любимци в пътническата кабина /PETC/	Максимално тегло на животното и клетката – до 8 кг. За полети FB1431/1432 го и от Париж, където опериращ превозвач е Air France, максималното тегло е 6 кг. Максимални размери на клетката – 48 x 35 x 22 см. Приемат се само кучета и котки. България Ер не приема за превоз животни до и от Великобритания. При пътуване с домашен любимец /куче или котка/, е необходимо при закупуването на билет да свържете с авиокомпанията за потвърждение, тъй като ако няма предварителна заявка, превозът може да бъде отказан. Не се включва в безплатната норма багаж. Заплаща се такса от 50 евро.
Домашни любимци в багажника /AVIH/	Максимално тегло на животното и контейнера – 32 кг. Максимални размери на контейнера – 80 x 74 x 64 см. Приемат се само кучета и котки. България Ер не приема за превоз животни до и от Великобритания. При пътуване с домашен любимец /куче или котка/, е необходимо при закупуването на билет да се свържете с авиокомпанията за потвърждение, тъй като ако няма предварителна заявка, превозът може да бъде отказан. Не се включва в безплатната норма багаж. Заплаща се такса от 80 евро.

За смесени превози с участието на България Ер и други партньорски авиокомпани в маршрута могат да бъдат прилагани други условия за багаж.

IMPORTANT!

BAGGAGE ALLOWANCE ON BULGARIA AIR FLIGHTS

All passengers of Bulgaria Air are entitled to free carriage of cabin baggage and checked baggage (in the luggage compartment of the airplane) depending on the chosen tariff. Free allowances for pieces and weight of baggage may vary depending on the travel class (business or economy) and the tariff on which the ticket has been issued. Baggage transportation on regular lines also conforms to some general rules and the policy of Bulgaria Air, which you should consider.

Bulgaria Air introduces rules for baggage carriage on its destinations for all tickets, issued after May 2, 2011. The **PIECE CONCEPT** system is based on the quantity, weight and dimensions of the checked-in baggage.

TARIFFS WITHOUT CHECKED BAGGAGE

Each passenger who bought a ticket in a tariff that includes only a hand baggage carriage, is allowed to transport in the cabin free baggage allowance as follows:

Class of service	Allowance for free of charge baggage	Fees for checked baggage carriage
Economy class	1 piece hand baggage up to 10 kg and dimensions 55x40x23 sm (total length up to 118 sm)*	First piece of checked baggage up to 23 kg and up to 158 cm *: <ul style="list-style-type: none"> • Domestic flights – EUR 15 per direction • International flights – EUR 20 per direction

TARIFFS WITH CHECKED-IN BAGGAGE

Each passenger who bought a ticket in a tariff that includes checked baggage, is allowed to transport in the luggage compartment of the airplane free baggage allowance as follows:

1. International and Domestic flights

Class of service	Норма на безплатен багаж
Business class	1 piece hand baggage up to 10 kg and dimensions 55x40x23 sm (total length up to 118 sm)* 2 pieces checked baggage up to 23 kg or 1 piece up to 32 kg, up to 158 sm* each**
Economy class	1 piece hand baggage up to 10 kg and dimensions 55x40x23 sm (total length up to 118 sm)* 1 piece checked baggage up to 23 kg and up to 158 sm*

2. Exceptions

Card type	Explanations
Gold card FLY MORE	2 pieces of 23 kg and up to 158 cm each**
For tickets paid with VISA Platinum card by CCBank	2 pieces of 23 kg and up to 158 cm each**
For tickets paid with co-branded card Bulgaria Air / CCBank	2 pieces of 23 kg and up to 158 cm each**
For members of the 'CCB Club' programme- free checked-in baggage	2 pieces of 23 kg. Third piece is charged as third excess baggage**
Seamen	2 pieces of 23 kg and up to 158 cm each**
Infants 0-2 years of age	If the fare of the ticket of the adult who is accompanying the baby allows 1 piece checked baggage up to 23 kg, the baby is entitled to 1 piece checked baggage up to 10 kg. Transportation of baby carriages is free of charge, but it is mandatory to hand them over/to receive them immediately before embarkation / disembarkation of the aircraft. The aviation company shall not be responsible for damages resulting from transportation on baggage belts, in case the carriage has not been handed over/received at the aircraft.

* The maximum allowed volume is the sum of the external length, height and width of the baggage/(l+h+w). The passenger may carry more than the free of charge baggage allowance for an additional fee. Third piece is charged as third excess baggage.

** If your tickets are paid in the company's website, as well as in the cases of: possession of gold card FLY MORE, membership in CCB Club, or tickets paid with co-branded card from CCB and Bulgaria Air or Visa Platinum card from CCB you need to contact us by phone +359 2 4020 400 or e-mail callfb@air.bg to reissue the ticket entitled to free 2 pieces of luggage. Possession card CCB Club, Visa Platinum CCB, co-branded card from CCB and Bulgaria Air, and Gold Card FLY MORE entitle the additional free checked baggage on tariff without luggage. The right to two pieces of luggage for holders of Gold Card FLY MORE and CCB Club and tickets paid with co-branded card CCB and Bulgaria Air and Visa Platinum card from CCB is only on flights where the operating carrier is Bulgaria Air.

THE PASSENGER MAY CARRY MORE THAN THE FREE BAGGAGE ALLOWANCE AT ADDITIONAL COST.

3. Excess baggage fees – International flights

Baggage weight between 23 kg and 32 kg	EUR 50
Baggage dimensions between 158 cm and 203 cm	EUR 70
Extra piece – second bag up to 23 kg x 158 cm	EUR 50
Extra piece – third bag up to 23 kg x 158 cm	EUR 100

Baggage with weight over 32 kg may only be carried as cargo.

4. Excess baggage fees – Domestic flights

Baggage weight between 23 kg and 32 kg	EUR 20
Baggage dimensions between 158 cm and 203 cm	EUR 30
Extra piece – second bag up to 23 kg up to 158 cm	EUR 20
Extra piece – third bag up to 23 kg up to 158 cm	EUR 50

5. Special categories of baggage

Sport equipment	The baggage must be of maximum weight and dimensions 23 kg and 200 cm* Exception: <ul style="list-style-type: none"> • International flights: One pair of skis/snowboard per passenger – a fixed rate of EUR 30 applies. • Domestic flights: One pair of skis/snowboard per passenger – a fixed rate of EUR 20 applies.
Bicycles	Accepted for carriage in special packaging (cardboard or a special case). Maximum size of package 160 x 90 x 25 cm. This service requires pre-confirmation in the reservation. International flights: EUR 70. Domestic flights: EUR 30.
Firearms	Carriage of firearms and ammunition is carried out according to the requirements of the International Air Transport Association /IATA/. It is not confirmed on codeshare flights of Bulgaria Air. Carriage of firearms and ammunition other than sport weapons and ammunition is prohibited. In some cases, carriage of firearms and ammunition for hunting and sporting purposes may be permitted. The passenger should contact Bulgaria Air and provide information on the type of weapon, its serial number and the ammunition, which will be entered into the reservation system. All firearms and ammunition will be accepted only as baggage and must be transported in the luggage compartment of the airplane and under no circumstances in the passenger cabin. They must be suitably packed separately and the weight of the ammunition should not exceed 5 kg. The passenger should have all documents required by law and regulations applicable to carriage for the particular state. Bulgaria Air reserves the right to deny carriage of firearms and ammunition. <ul style="list-style-type: none"> • Hunting rifles and cartridges – total weight up to 15 kg: fee EUR 50. • Hunting rifles and cartridges – total weight over 15 kg: fee EUR 70. • Short-barrel firearms (pistol): fee EUR 20. Hunting rifles and cartridges are regarded as one piece of registered baggage and are charged with one-time fee for service. This type of baggage is not included in the free allowance and the fee is applied regardless of whether the passenger has other checked-in baggage.
Pets in the passenger cabin /PETC/	Maximum weight of pet and cage – up to 8 kg. For flights FB1431/1432 to/from Paris, where operator is Air France, the maximum weight is 6 kg. Maximum dimensions of the cage – 48 x 35 x 22 cm. Only dogs and cats are accepted. Bulgaria Air does not accept for carriage live animals to and from Great Britain. If travelling with an animal /dog or cat/, please be advised to contact the airline at the time of purchase of your ticket, because if there is no request in advance, the carriage of the animal may be refused. Not included in the free baggage allowance. A fee of EUR 50 applies.
Pets in the hold / AVIH/	Maximum weight of the animal and the container – 32 kg. Maximum dimensions of the container – 80 x 74 x 64 cm. Only dogs and cats are accepted. Bulgaria Air does not accept for carriage live animals to and from Great Britain. If travelling with an animal /dog or cat/, please be advised to contact the aviation company at the time of purchase of your ticket, because if there is no request in advance, the carriage of the animal may be refused. Not included in the free baggage allowance. A fee of EUR 80 applies.

For partner flights involving Bulgaria Air and other partner airlines, other luggage conditions may apply.

ГОТОВИ ЗА ПОЛЕТ

FIT TO FLY

Предлагаме ви няколко полезни съвета за това как да се чувствате добре по време на полета и след него. Изпълнявайте упражненията бавно и дишайте равномерно.

These handy exercises enable you to stay in top form – both during and after the flight. Perform each move with steady, even breathing.

Хогола

10 пъти

Поставете петите на пода и повдигнете нагоре пръстите на краката. После опрете пода с пръсти и повдигнете петите.

Глезени

15 пъти

Правете кръгови движения първо с единия крак, а после с другия.

Колене

30 пъти

Повдигнете единия крак, докато не усетите напрежение в бедрото.

Рамене

5 пъти

Поставете ръцете на бедрата и започнете да описвате кръгови движения с раменете.

Крака

10 пъти

Наведете се леко напред. Обгърнете с ръце коленете и ги повдигнете на нивото на гърдите. Загържете така 15 секунди.

Грб и ръце

15 пъти

Поставете и двете стъпала на пода и стегнете корема. Навеждайте се напред, докато ръцете ви не опрат пръстите на краката.

EN

Feet

10 times

Placing your heels on the floor, stretch your toes upwards. Then, keeping your toes on the floor, raise your heels upwards.

Ankles

15 times

Rotate your foot – first in one direction and then the other.

Knees

30 times

Raise your legs, tensing the muscles in your thighs.

Shoulders

5 times

With your hands on your thighs, rotate your shoulders in a circular motion.

Legs

10 times

Bend forward slightly. Wrap your hands around one knee and raise it to your chest. Hold for 15 seconds. Repeat with the other knee.

Back and arms

15 times

Place both feet flat to the floor and hold your stomach in. Bend forward, moving your hands down your legs.

Да се лети не е страшно

- Статистиката сочи, че летенето със самолет е далеч по-безопасно от много други дейности
- Екипажът на вашия самолет е висококвалифициран и с богат опит
- Самолетите на България Ер са с безупречна поддръжка и могат да устоят на всякаква турбуленция
- Опитайте да се отпуснете – вдишайте дълбоко през носа и задръжвайте въздуха няколко секунди, преди да го издишате

EN

Relax!

- Statistics show that flying is much safer than many situations in daily lives
- The crew in control of the plane is highly trained and experienced
- Bulgaria Air aircraft are thoroughly maintained and designed to withstand various forms of turbulence
- Try to relax – breathe in deeply through your nose, hold for three seconds before exhaling slowly

По време на полет

- Усещате болка в ушите? Запушете носа, затворете устата и започнете да преглъщате или да се опитвате да изкарате въздуха, без да отваряте уста. Дъвченето на дъвка също помага
- Стимулирайте кръвообращението си, като се разходите по пътеката в самолета
- Избягвайте да седите с кръстосани крака, защото това може да ограничи кръвообращението
- Може да се почувствате по-удобно, ако свалите обувките
- Пийте повече вода и по-малко алкохол, чай или кафе

EN

During the flight

- Ear pain? Pinch your nose shut, close your mouth and swallow or blow out against your closed mouth. Alternatively, chew some gum
- Stimulate your circulation by walking around the cabin and stretching
- Avoid sitting with your legs crossed as this restricts circulation
- Removing your shoes may provide you with more comfort
- Drink plenty of water and not too much alcohol, tea or coffee

Как да се приспособим по-бързо към часовите разлики

- Опитайте се да настроите биологичния си часовник към времевата зона на бъдещата ви дестинация, като вечерта преди по лета си легнете един час по-рано или по-късно
- Не прекалявайте с тежката храна и не пийте твърде много алкохол или кафе вечерта преди полета
- Яжте богати на протеин храни в подходящи за новата часова зона отрязъци от денонощието
- Когато пристигнете на избраната от вас дестинация, направете си кратка разходка
- Прекарайте поне 30 минути на дневна светлина

EN

Reducing jetlag

- Begin adjusting your body clock to the time zone of your destination the night before departure by going to bed earlier or later
- Don't consume too much food the night before you leave, or drink too much coffee or alcohol
- Eat protein-rich meals at times that are normal for your new time zone
- At your destination, take light exercise – such as a walk
- Spend at least 30 minutes in daylight

УДОБСТВО И БЕЗОПАСНОСТ ВЪВ ВЪЗДУХА

YOUR COMFORT AND SAFETY IN THE AIR

Вашето здраве

Ако имате притеснения за здравето си, свързани с пътуването, и особено ако страдате от дихателни или сърдечно-съдови заболявания, посетете лекаря си преди заминаване. Аптеките могат да ви предложат лекарства без рецепта, но нашият съвет е винаги да се консултирате с лекар, който е най-подходящ за вас.

Вашият багаж

Избягвайте тежкия ръчен багаж. Носенето му може да претовари организма ви. Да седнете в креслото уморен и задухан, означава да започнете пътуването си зле. В ръчния багаж носете само основното, което ще ви трябва по време на полета.

Срокът за явяване на летището

Опитайте се да пристигнете на летището рано. Оставете си достатъчно време за формалности, пазаруване и отвеждане към самолета. Времето за регистриране на пътниците е различно на различните летища и може да варира според дестинацията. Добре е да се информирате предварително за часа, в който трябва да сте на летището.

Вашата сигурност

Запознайте се с изискванията за сигурност и ги спазвайте.

Не се съгласявайте да пренасяте чужд багаж. Не оставяйте багажа си без надзор.

Слагайте ножове, ножици и остри предмети в куфара, който предавате за транспортиране в багажника на самолета. Ако са в ръчния ви багаж, летищните служби за сигурност ще ви забранят да ги качите в самолета.

Вашият ръчен багаж

Сложете тежките предмети под седалката пред вас, а леките – в багажните отделения над седалките. Не блокирайте с багаж пътя към аварийните изходи и пътеките между креслата. Отваряйте багажниците над седалките внимателно – ако съдържанието им е разместено по време на полета, при отваряне от тях може да паднат предмети.

Пушенето

Пушенето в самолета е опасно. Забранено е на всички

България Ер ви желае безопасен и удобен полет. Висококвалифицираните ни летци, стюардеси и стюарди са обучени да осигурят безопасността ви. Ето някои основни моменти от безопасността, с които може да се запознаете, докато почивате и се наслаждавате на полета на България Ер.

Bulgaria Air wishes you a safe and comfortable journey. Our highly trained flightdeck and cabin crews are here to take care of your safety. While relaxing and enjoying Bulgaria Air's inflight service, you may consider the basic points that follow.

полети на България Ер. На кабинния екипаж е наредено да следи за изпълнението на забраната. Не пушете в полетните, които са оборудвани с датчици за дим.

Упътванията за безопасност

Преди заминаване и пристигане кабинният състав на България Ер ще ви запознае с правилата за безопасност в самолета. Упътването включва сведения за предпазните колани, кислородните маски, изходите, аварийното напускане на самолета, спасителните жилетки. Молим за вашето внимание по време на демонстрацията. Разгледайте инструкцията за безопасност в самолета, която е в джоба на седалката пред вас.

Кабинен екипаж

Кабинният екипаж на България Ер се грижи да ви обслужва отлично и да осигурява безопасността по всяко време. Не се притеснявайте да повикате стюардесите и стюардите, като използвате разположения над креслото ви бутон, да споделяте коментарите си с тях и да ги убедомявате за потребностите си.

При пристигане

Пазете багажните си купони, за да намерите лесно багажа си. Отгледете малко време, за да се аклиматизирате след пристигането си.

in, shop and board. Check-in times vary from airport to airport and from destination to destination. Please, inform yourself well in advance to avoid delays/cancellations.

Your security

Do read and follow the security requirements. Do not agree to carry other people's items with you. Never leave your luggage unattended. Store personal knives, scissors and other sharp objects safely inside your suitcase or hold luggage. If you do not, airport security staff will stop you taking them aboard in your cabin luggage.

Your hand luggage

Please store heavy items underneath the seat in front of you. Stow lighter items in the overhead luggage racks. Please ensure you do not block access to the emergency exits, and do not block the aisle. Please open the overhead lockers with caution: items there may have become disturbed and may fall onto the seats below.

Smoking

Smoking onboard is dangerous. All Bulgaria Air flights are non-smoking and cabin crew are under strict instructions to monitor observance. Please do not smoke in the lavatories; they are equipped with smoke sensors.

The safety briefing

Before departure and on approach, Bulgaria Air cabin crew will demonstrate the rules of safety on board our aircraft. The briefing includes information on your seatbelt, how to use your oxygen mask, how to locate exits, how to leave the aircraft in an emergency, and how to use your lifejacket. Please spare a moment to watch their demonstration. Please also consult the illustrated Safety on Board leaflet in the seat pocket in front of you.

Your cabin crew

The Bulgaria Air flight attendants are on board to provide you with top class inflight service and ensure your safety at all times. Please do not hesitate to use the overhead attendant call button and share comments or request service from your flight attendant.

At the destination airport

Have your luggage identification tags ready to help you find your luggage. Give yourself some time for initial acclimatisation with the weather and environment of your destination.

Your health

If you have any medical concerns about making a journey, or if you suffer from a respiratory or heart condition, see your doctor before traveling. There are over-the-counter medicines available, but we recommended always consult a doctor to determine which are suitable for you.

Your luggage

Try to travel light. Carrying heavy bags can cause considerable stress you may not be used to. Arriving at your sit exhausted and perspiring is not a good start to your journey. In your hand luggage, carry only essential items which you will genuinely need during the flight.

Your check in deadline

Arrive early at the airport. Give yourself plenty of time to check

Уважаеми пътници,

В съответствие с директива на Европейската комисия 68/2004 от 15 януари 2004г., в охраняемите зони на летищата и в ръчния багаж не бива да се слагат предмети, с които е възможно или изглежда възможно да се причини нараняване. Сред забранените предмети са:

- всякакви видове огнестрелно оръжие;
- катапулти и харпуни;
- имитации на огнестрелно оръжие, в това число детски играчки;
- оръжейни части, с изключение на уреди за телескопично виждане;
- пожарогасител;
- електрошокови уреди;
- брадви, секири, сатъри, томахавки;
- лъкове, къси копия;
- всякакви заострени метални предмети,
- които могат да послужат за нараняване;
- ножове, независимо от предназначението им;
- саби, мечове;
- бръснари, скалпели;
- ножици, с режеща част по-дълга от 6см;
- бормашини, отвертки, клещи, чукове;
- кънки за лег;
- всички видове спортни стикове, бухалки, щeki и тотяги;
- всички видове оборудване за бойни спортове;
- амуниции, гранати, мини, военни експлозиви;
- газ и газови контейнери;
- всякакви пиротехнически средства;
- хлор, парализиращи спрейове, съзотворен газ;
- терпентин, разреждател и аерозолна боя;
- напитки с над 70% съдържание на алкохол;

От 6 ноември 2006г. в Европейския съюз са в сила нови мерки за сигурност, които ограничават количеството течности в ръчния багаж. Те трябва да са в самостоятелни опаковки до 100мл всяка и общо до 1л, поставени в самозапечатващ се прозрачен плик, който подлежи на проверка от служителите по сигурността. Ограниченията се отнасят за следните течности: вода, напитки, супи, сиропи, гримове, кремове, лосиони, геловете, парфюми, дезодоранти, спрейове, паста за зъби, пана за бръснене и не включват медикаменти и бебешки храни за ползване по време на пътуването, но те подлежат на проверка.

Списъкът посочва някои от забранените за пренос предмети, без да бъде изчерпателен. Моля консултирайте се с летищния персонал за по-пълна информация.

From 6 November 2006 the European Union adopted new security rules that restrict the amount of liquids you can take through security checkpoints, in addition to other prohibited articles. These liquids must be in individual containers with a maximum capacity of 100 ml each, packed in one transparent, resealable plastic bag (with a capacity of no more than one litre). The restrictions apply to liquids such as water, drinks, soups, syrups, make-up, creams, lotions, gels, perfumes, deodorants, sprays, tooth paste and shaving foam. Liquid foods for babies and any medication a passenger may need during a flight are exempt from the above restrictions but must be presented at security checkpoints.

This is not an exhaustive list. If in doubt, please, consult the airport staff who will be happy to provide you with more detailed information.

Dear passengers,

In keeping with European Commission Regulation № 68/2004 of 15 January 2004, any object capable, or appearing capable of causing injury should not be carried into the security restricted areas of the airports and into the aircraft's cabins. These include, but are not limited to:

- all types of firearms;
- catapults and harpoons;
- replica or imitation firearms, toy guns;
- component parts of firearms (excluding telescopic sighting devices);
- fire extinguishers;
- stun or shocking devices;
- axes, hatchets, meat cleavers; machetes;
- arrows and darts;
- any type of sharpened metal objects, which could cause injury;
- all types of knives;
- sabers, swords;
- open razors and blades, scalpels;
- scissors with blades more than 6 cm in length;
- drills, screwdrivers, crowbars, hammers;
- ice skates;
- any type of sport bats, clubs, sticks or paddles;
- any martial arts equipment;
- ammunition, grenades, mines, explosives
- and explosive devices;
- detonators;
- gas and gas containers;
- any pyrotechnics;
- chlorine, disabling or incapacitating sprays, tear gas;
- turpentine and paint thinner, aerosol spray paint;
- alcoholic beverages exceeding 70% by volume.

НОВИ ПРАВИЛА ЗА ПРЕВОЗ НА ДЕЦА

От 1 юли 2012 година авиокомпания България Ер променя правилата за превоз на непридружени деца

За **НЕПРИДРУЖЕНО ДЕТЕ (UNACCOMPANIED MINOR - UM)** се смята дете, от 3 до 12 години, което по време на полета не се придружава от родител/настойник или друг пътник-придружител. Деца до 3 години не могат да ползват услугата непридружено дете

ПРИ УСЛУГАТА ПРЕВОЗ НА НЕПРИДРУЖЕНО ДЕТЕ (UM) служителите поемат детето от изпращача на отправното летище, придружават го по време на всички летищни формалности и го предават на посрещача. Услугата е задължителна за деца на възраст от 3 до 5 години и възможна при поискване за деца с навършени 5 години.

ФОРМУЛЯР – ИНФОРМАЦИЯ ОТ РОДИТЕЛ/НАСТОЙНИК: Задължителен документ, в който се вписва пълна информация за детето, както и имената, адресите и телефони на изпращача и посрещача.

ЕСКОРТ – Стюардеса, която пътува с детето и се грижи за него по време на полета. За да бъде осигурен ескорт, агентът, създател на резервацията на детето, внася SR UMNR с неговата възраст и рождена дата, както и информация за посрещача и изпращача – имена, телефон за връзка и пълен адрес. Запитването се прави поне две седмици преди полета. В рамките на 3 дни служителите от отдел Спейс контрол дават отговор на молбата. При потвърждение Спейс Контрол запазва място на стюардесата на желания полет и уведомява агента, който създава EMD в резервацията на детето в размер на дължимата сума за тази услуга.

ЗАДЪЛЖИТЕЛНАТА ИНФОРМАЦИЯ за потвърждаване на услугата UMNR включва три имена, възраст и рождена дата на детето; три имена, телефон за връзка и пълен адрес на посрещача и изпращача. Непридруженото дете трябва да носи със себе си валиден паспорт. За вътрешните полети паспортът може да бъде заменен с акт за раждане – оригинал или нотариално заверено копие.

- Авиокомпания България Ер не приема непридружени деца, трансфериращи на летище София. Изключения се правят само при предоставени контакти на трансферния пункт.
- Деца до 3 години не се приемат за превоз без придружител.
- Деца, навършили 5 години, се приемат за превоз без придружител и се обслужват по реда за непридружени деца – UM.

ЗАПЛАЩАНЕ ЗА ПРЕВОЗА на непридружени деца: за всяко непридружено дете, независимо от възрастта, се събира UM такса в размер на 40 евро на отсечка за международни полети и 20 евро за вътрешни линии, като за София – Лондон таксата е 50 евро, а за Лондон – София 50 паунда. Една стюардеса може да придружава две деца от едно семейство – братя и сестри, които пътуват заедно, като се заплаща една UM такса за двете деца.

Допълнителни условия:

- от 3 до навършване на 5 години: за детето се заплаща пълната тарифа за възрастен пътник без детско намаление, плюс 50% от еднопосочната тарифа в M класа за стюардесата-придружител. Всички дължими летищни такси за маршрута по билета също се събират;
- от 5 до 7 години: плаща се 100% от тарифата за възрастен пътник;
- от 8 до 11 години: плаща се детски билет с приложимото по съответната тарифа детско намаление;
- по желание на родителите, деца от 12 до 18 години могат също да ползват услугата UM срещу заплащане на UM таксата.

NEW RULES FOR TRANSPORTING CHILDREN

From the 1st of July 2012, Bulgaria Air is changing its rules regarding transporting unaccompanied children.

AN UNACCOMPANIED MINOR (UM) – is any child of 3 to 12 years of age who is not accompanied by parent/guardian or another passenger-companion on the same flight. Children of less than 3 years of age may not use the service for unaccompanied minor.

THE SERVICE “TRANSPORT OF AN UM means that employees of Bulgaria Air take the child from the person that escorts him or her to the departure airport, accompanies the child through all airport formalities, and brings him to the person that will collect the child at the destination. The service is mandatory for children between 3 and 5 years old, and optional for children who have already turned 5 years.

FORM – INFORMATION FROM THE PARENT/GUARDIAN: A mandatory document that contains full information about the child, as well as names, addresses and telephone numbers of the persons who will be escorting the child to the departure airport and from the destination airport.

ESCORT – A flight attendant who travels with the child and cares for him or her during the flight. To provide an escort, Bulgaria Air requires the travel agent that books the flight for the child to submit SR UMNR with the child's age and date of birth, as well as information about the person who will deliver the child to the departure airport, and the person who will collect him or her from the destination airport – their full names, telephone numbers and full addresses. This service should be requested at least two weeks prior to the flight. Staff members from the Space Control Department will reply to your inquiry within 3 business days. Upon confirmation, Space Control books a place for the flight attendant on the desired flight and informs the travel agent who issues an EMD on the child's reservation in the amount of the sum payable for the service.

MANDATORY INFORMATION for the confirmation of the UMNR service includes the child's full name, age and date of birth, as well as the full names, telephone numbers and complete addresses of persons delivering the child to the departure airport and those who are collecting him or her at the destination airport. The UM must have a valid passport on him/her. For domestic flights the passport may be replaced by a birth certificate or a copy of it certified by a Notary.

- Bulgaria Air does not accept unaccompanied minors who transfer at Sofia Airport. Exceptions are made only when contact information has also been submitted for the persons who will take care of the child at the point of transfer.
- Children under 3 years of age cannot travel unaccompanied.
- Children who have turned 5 are permitted to travel unaccompanied and are served according to the rules for unaccompanied minors.

THE PRICE FOR THE TRANSPORT OF UM SERVICE:

For an unaccompanied child, regardless of age, a UM fee of EUR 40 per international flight segment and EUR 20 for domestic flights is collected, for Sofia - London the fee is EUR 50 and for London - Sofia GBP 50.

One flight attendant can escort two children from the same family simultaneously - brothers and sisters traveling together, and in that case one UM fee is collected for both children.

Additional conditions:

- For children between 3 and 5 years old: the price is the full adult tariff without a children's discount, plus 50% of the one-way tariff per segment in M class for the escorting flight attendant. All applicable airport fees for the route of the flight are also collected;
- Age 5 - 7: the customer pays 100% of the tariff for an adult passenger;
- Age 8-11: the customer pays a children's tariff (with the applicable child discount from the respective tariff);
- Upon parental request, children aged between 12 and 18 years old may also make use of the UM service if the UM fee is paid.

THE FACE OF

Bulgaria Air

National Carrier www.air.bg

Airbus A320-214

Airbus A319-112
Airbus A319-111

Boeing 737-300

Embraer 190-100

CODESHARE PARTNERS

Co-operative and marketing abetments with other airlines are an integral part of Bulgaria Air operating policy. Code sharing agreements enable travelers to take advantage of a greatly enhanced spectrum of global destinations with the minimum of procedural inconvenience.

SOFIA - MOSCOW

Both airlines operate codeshare flights between Bulgaria and Russia.

VARNA/BOURGAS - MOSCOW

Jointly operated services using Bulgaria Air aircraft and crew.

SOFIA - PARIS

Both parties operate and have a seat exchange programme.

SOFIA - ROME

Both parties operate and have a seat exchange programme.

SOFIA - MILAN

Jointly operated services using Bulgaria Air aircraft and crew.

SOFIA - MADRID, MADRID - LAS PALMAS,
MADRID - TENERIFE

Jointly operated services using Bulgaria Air aircraft and crew.

SOFIA - AMSTERDAM

Jointly operated services using Bulgaria Air aircraft and crew.

SOFIA - BUCHAREST

Jointly operated services using Tarom aircraft and crew.

SOFIA - PRAGUE, PRAGUE - BUDAPEST

Jointly operated services using Bulgaria Air aircraft and crew.

SOFIA - BELGRADE

Jointly operated services using Air Serbia aircraft and crew.

A STAR ALLIANCE MEMBER

SOFIA - ATHENS

Both parties operate and have a seat exchange programme.

SOFIA - VARNA, SOFIA - BURGAS, SOFIA - LARNACA

Jointly operated services using Bulgaria Air aircraft and crew.

ATHENS - LARNACA, ATHENS - BEIRUT, ATHENS - TEL AVIV,

ATHENS - EREVAN, ATHENS - NICE, LARNACA - TEL AVIV

Jointly operated services using Aegean aircraft and crew.

Дестинации Destinations

CODESHARE PARTNERS

Code share партньорството позволява на авиокомпаниите да предлагат на своите пътници повече полети до дадената дестинация при облекчена процедура за резервация, както на собствените полети, така и на полетите на партньора по маршрута.

The Code share partnership enables airlines to provide for their valuable customers more frequencies to each particular destination at facilitating booking procedure, on every own operated or marketing flight en route.

SPA PARTNERS

Special prorate agreement е сред основните търговски договори, предоставящ на партньорските авиокомпани изключителната възможност да увеличат броя на предлаганите дестинации през даден пункт и да отзоворят на търсенето на клиентите с приемливи цени.

The Special prorate agreement is among the basic commercial agreements, giving partner airlines a significant opportunity to enlarge number of global beyond destinations offered in response to customer demands at reasonable prices.

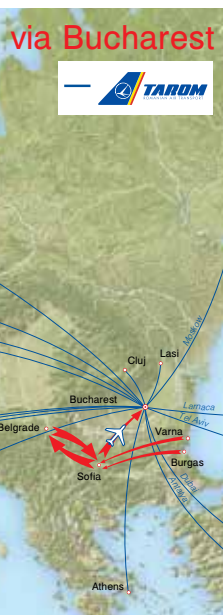
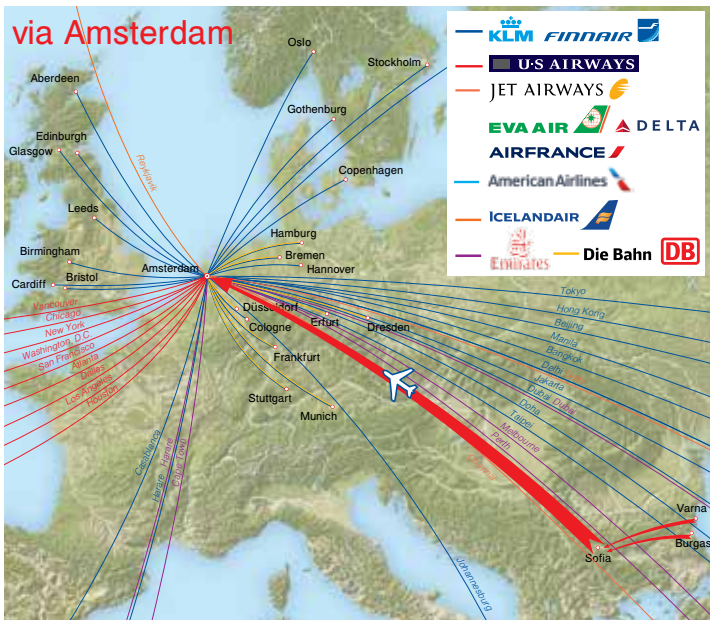
INTERLINE PARTNERS:

Interline agreement позволява взаимното признаване на билетите и по този начин съществено допринася за това двете авиокомпани да могат да предлагат продукта на партньора по редовни линии.

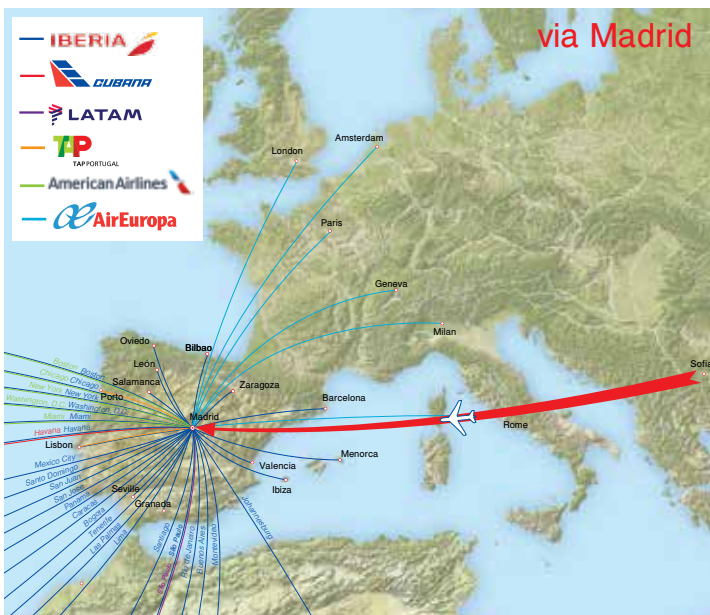
The Interline agreement permits the acceptance of each other's airtickets and that way contributes significantly both airlines to be able to offer customers reciprocally their product on schedule services.

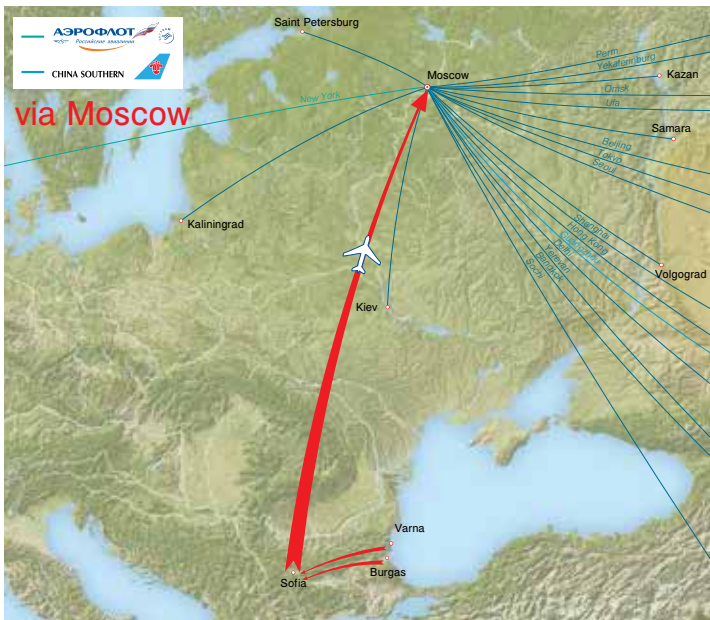
Летете до Всяка точка на света с България Ер и партньори. Fly anywhere across the world with Bulgaria Air and partners.

Летете до Всяка точка на света с България Ер и партньори.

Fly anywhere across the world with Bulgaria Air and partners.

БЪЛГАРИЯ ЕР: Къде да ни намерите? BULGARIA AIR: Where to find us?

<p>SOF BOJ VAR</p> 	<p>Customer Service Center</p> <p>1, Brussels Blvd Sofia Airport, Sofia 1540 <i>Working Hours:</i> Every day 08:00-22:00 Local Time</p>	<p>phone: +359 2 402 04 00 e-mail: callFB@air.bg www.air.bg</p>
	<p>Head office</p> <p>1, Brussels Blvd Sofia Airport, Sofia 1540 <i>Working Hours:</i> Monday - Friday 09:00-17:30 Local Time</p>	<p>fax: +359 2 984 02 03 e-mail: office@air.bg www.air.bg</p>
	<p>Sofia City Office</p> <p>2 Ivan Vazov Street <i>Working hours:</i> Monday - Friday 9:00-12:00/12:30-17:30 Local Time</p>	<p>e-mail: tickets1@air.bg www.air.bg</p>
	<p>FLY MORE Office</p> <p>1, Brussels Blvd Sofia Airport, Sofia 1540 <i>Working hours:</i> Every day: 09:00-12:00/13:00-18:00 Local Time</p>	<p>phone.: +359 888 903 943 +359 2 984 02 96 e-mail: flymore@air.bg www.air.bg</p>
	<p>Varna Airport Office</p> <p>Varna Airport Terminal 2, Departures <i>Monday - Friday and Sunday:</i> 07:00-21:00 Local Time <i>Saturday:</i> 03:00-18:00 Local Time</p>	<p>phone: +359 52 573 321 fax: +359 52 501 039 e-mail: varna@air.bg www.air.bg</p>
	<p>Varna City Office</p> <p>55, 8-mi primorski polk blvd <i>Working Hours:</i> Monday - Friday 09:00-20:00 Local Time Saturday 10:00-18:00 Local Time</p>	<p>phone: +359 52 651 101 e-mail: varna_city@air.bg www.air.bg</p>
	<p>Bourgas Airport Office</p> <p>Bourgas airport, Terminal 2 Departures, floor 2 <i>Working Hours:</i> Monday - Friday 09:00-17:30 Local Time</p>	<p>phone: +359 56 900 155 fax: +359 56 870 132 e-mail: boj@air.bg www.air.bg</p>
	<p>BRU</p> 	<p>Belgium, Brussels</p> <p><i>Working hours:</i> Monday - Friday 10:00-19:00 Local Time</p>

<p>LCA PFO</p> 	<p>Cyprus, Nicosia</p> <p>"Louis Aviation" - 11 Lemesos Avenue, 2112 Nicosia, P.O. Box 21301, 1506 Nicosia, Cyprus.</p>	<p>phone: +357 225 88 182 fax: +357 223 76 606 e-mail: bulgariaair@louisgroup.com www.air.bg</p>
<p>BER</p> 	<p>Germany, Berlin</p> <p>Bulgarian Air Tour Leipziger str 114-115, 10117 Berlin, Germany <i>Working hours:</i> Monday - Friday 09:00-18:00 Local Time</p>	<p>phone.: +49 30 2514405 +49 30 2514460 fax: +49 30 2513330 e-mail: info@berlin-bat.de www.air.bg</p>
<p>LON</p> 	<p>United Kingdom, London</p> <p>Ticket Pod 1 Terminal 4 London Heathrow Airport Hounslow, TW6 3FB <i>Working hours:</i> Monday - Friday 09:30 - 17:30 Local Time</p>	<p>phone: +44 208 745 9833 +44 788 966 4174 e-mail: LHR@bulgaria-air.co.uk www.air.bg</p>
<p>MOW</p> 	<p>Russia, Moscow</p> <p>City Office 3 Kuznetzkiy Most Str., Moscow, 125009, Russia <i>Working hours:</i> Monday - Friday: 09:00-13:00/14:00-18:00 Local Time Saturday: 10:00-14:00 (between June and September)</p> <p>Airport office Sheremetyevo airport, Terminal F, fl. 2, ticket desks 10 and 14 <i>Working hours:</i> Opens 2 hours before flight</p>	<p>phone: +7 49 5789 9607 e-mail: ticketmow@air.bg moscow@air.bg www.air.bg</p> <p>e-mail: svoapfb@mail.ru www.air.bg</p>
<p>TLV</p> 	<p>Israel - Tel Aviv</p> <p>Open Sky LTD 25 Ben Yehuda Str. Israel 63806, Tel Aviv <i>Working hours:</i> Sunday - Thursday: 09:00-17:00 Local Time</p>	<p>phone: +972 379 51 355 fax: +972 379 51 354 e-mail: annie@open-sky.co.il www.air.bg</p>
<p>USA</p> 	<p>Mailing Address: 1819 Polk St #401 San Francisco, CA 94109 <i>Working Hours:</i> Monday - Friday 9am - 5pm, Saturday - Sunday 9am - 1pm (EST)</p>	<p>phone: 1-855-FLY-TO-BG (359-8624) e-mail: tickets@bulgariaairusa.com www.air.bg</p>
<p>VIE</p> 	<p>Austria, Vienna</p> <p>Intervega Reisen Tiefer Graben 9, A-1010 Wien, Austria <i>Working Hours:</i> Monday - Thursday 09:00-17:30 Local Time Friday 09:00-17:00 Local Time</p>	<p>phone: +43 1 5352550 0 900 220013 (domestic line) fax: +431 5352552 e-mail: intervegareisen@aon.at office@intervega.at www.air.bg</p>